

რუსული კულტურა 11
საქართველოსთვის
საფრთხის შეფასება?

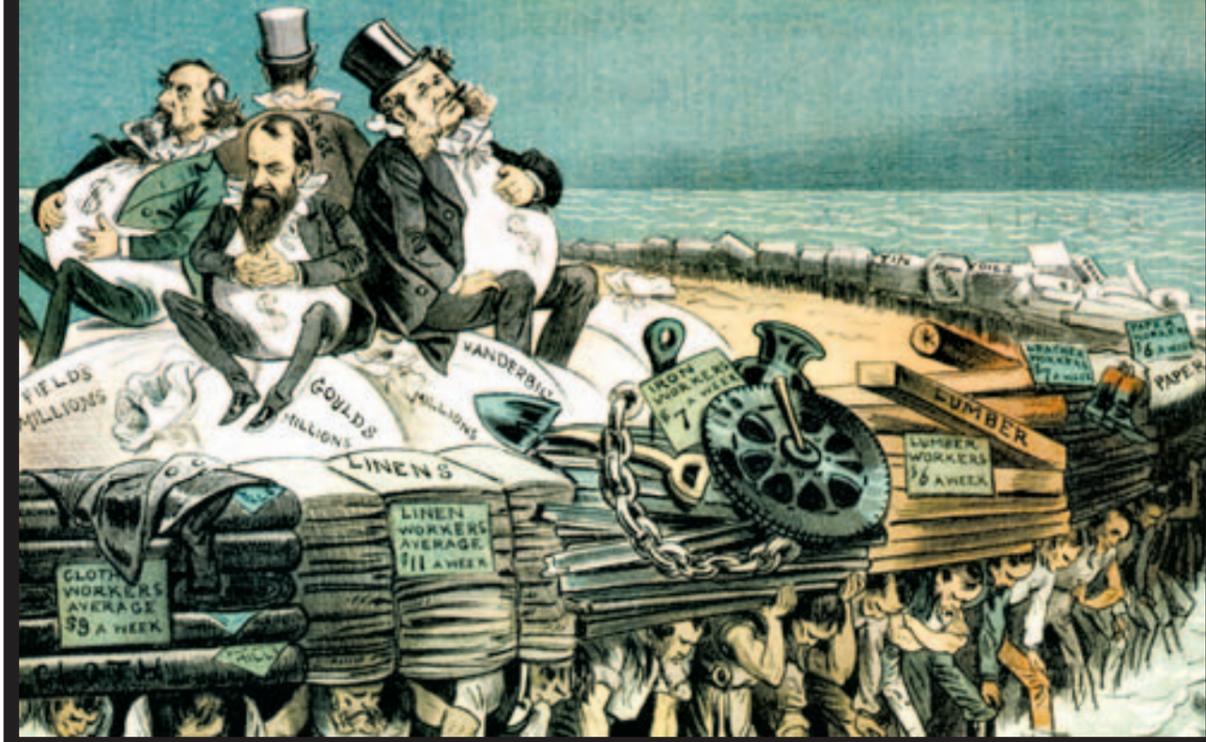

ქაოსის აგვიკული პანდემია
და გსოფლიო წესრიგის
სტალინური ბასტიონი 4-5

ანტონიუ გუტერიუ:
 * კორონავირუსმა გამოაქვას უფსკრული ქაიკო და საზოგადოებრივ ინტერესებს შორის, აგრეთვე, არსებითი ხასიათის ნაქლოვანებანი მართვის მექანიზმებსა და ზნეობრივ ჩარჩოებს

* ხალხი დაიღალა უთანასწორობითა და დისკრიმინაციით... ხალხი დაიღალა სტრუქტურული რასიზმითა და გუდვინი, სისტემური უსამართლოებით, რომლებიც ადამიანებს თავიანთი ძირითად უფლებებს ართმევენ

ვინ არის დინტერესებული
ამიერკავკასიაში 2-3
ვითარების გამწვავებით

სოსო ცინცაძე:
რუსეთთან
პირდაპირი
დიალოგი
ობიექტური
აუხილებლობაა,
როგელის, გვინდა
7 თუ არა, არსებობს

თამარ კვიციანი:
მივინევთ
ნატოსკენ,
ასოშირების
ხელშეკ-
რულებზე
მოვანერათ
ხელი და ავ
6 ყველაფერს საერთო
არაფარი აქვს რუსეთთან
ურთიერთობის მოგვარებასთან

ამერიკაში დინყო ომი 15
მეგარხხენა ფაშისებისა და
შავი რასიზმის წინააღმდეგ

გეგლილი ამერიკა 17

პოლონეთში აუგ-ის
ელჩის პერსონა ნონ გრატად
გამოცხადებას მოითხოვენ 24
ქართულზე პოლონულზე მეტი გვიქლია

16 ივლისს სომხეთმა და აზერბაიჯანმა გამოიყენეს არა მხოლოდ არტილერია, ნაღმსატყორცები და ცეცხლსასროლი იარაღი, არამედ ყუმბარებით აღჭურვილი „თვითმკვლელი“ უპილოტო საფრენი აპარატებიც (ე.წ. კამიკაძე ღრომები). მსხვერპლმა ათეულობით მოიმატა. კონფლიქტის სიმწვავეზე მიუთითებს ის ფაქტი, რომ დაღუპულთა შორის არიან აზერბაიჯანელი გენერალ-მაიორი და პოლკოვნიკი. აღსანიშნავია, რომ გაქმნილი დაზარალებისთვის ანკარას მიმართა. თურქეთის თავდაცვის მინისტრმა მყინვე ბანატცხადა, რომ აზერბაიჯანს სრული მხარდაჭერა ეძენება სომხეთთან კონფლიქტში, მათ შორის, თუ საჭირო იქნება, სამხედროც.

სომხეთი და აზერბაიჯანი განაგრძობენ შეიარაღებულ დაპირისპირებას. 1990-იან წლებში სპეციალურად შექმნილმა ეუთოს მინსკის ჯგუფმა ბოლო მოუღო საომარ მოქმედებებს, მაგრამ საზღვრის გასწვრივ სროლები მაინც ხდებოდა.

მოფლდება ცეცხლის უფუფუნობა

საზღვარზე მომხდარი შეტაკებები დაგმეს გაეროში. გენერალურმა მდივანმა ანტონიუ გუტერიშმა მხარეებს „ცეცხლის დაუყოვნებლივ შეწყვეტისკენ“ მოუწოდა.

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი ტელეფონით ელაპარაკა კოლეგებს ბაქოსა და ერევანში და ხაზგამოთქვა, რომ აუცილებელია, პრობლემა მშვიდობიანი გზით მოგვარდეს.

„რუსეთი განაგრძობს შუამავლის მისიას ბაქოსა და ერევანს შორის, როგორც სანაღმნიფო-რივ, ისე ეუთოს მინსკის ჯგუფის თანამშრომლობის რეჟიმში“, — განაცხადა რუსეთის საგარეო უწყობის მდივანმა სერგეი ლავროვმა. მან აღნიშნა, რომ რუსეთი მხარდობს მშვიდობით მოლაპარაკებებს მადრიდის კონფლიქტის მხარეები. ცეცხლი შეწყდა, მაგრამ დაძაბულობა არ გამქრალა. პანდემიის წინ ე.წ. შეხვედრის ხაზზე გამკაცრდა უსაფრთხოების ზომები — ელოდებიან პროვოკაციებს.

ორმხრივი ბრალდება

მიმდინარე წლის 12 ივლისს აზერბაიჯანელ და სომეხ სამხედროებს შორის მოხდა ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ყველაზე დიდი შეიარაღებული კონფლიქტი, მაგრამ არა მთიან ყარაბაღში, არამედ უშუალოდ ამ ორი ქვეყნის საზღვარზე. ლაპარაკია მონაკვეთზე აზერბაიჯანის თოვუზის რაიონისა და სომხეთის ტავუშის ოლქს შორის.

ოფიციალური ერევნის აზრით, ინციდენტი აზერბაიჯანელი უსაზღვროდ მიუხაზოვნი იყო: სომხეთის ტერიტორიას მიუახლოვდნენ „უაზ“-ის მარკის ავტომობილი და ატყუეს სროლა. ბაქომ კი განაცხადა, რომ „სომხეთის მხარემ უხეშად დაარღვია ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმი“.

მეორე დღეს აზერბაიჯანის ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ სომხეთის შეიარაღებულმა ძალებმა ატყუეს სომეხი პოლიციის ოფიცერი და დააზარალა მანქანა. სომხეთის მხარემ აღნიშნა, რომ სომეხი ფარავაქარისა და აზერბაიჯანელი აღდამის მცხოვრებლებმა ეს ინფორმაცია უარყვეს: სამოქალაქო ობიექტები არ დაზიანებულა. მოსახლეობას სერიოზული საფრთხე არ ემუქრება.

ვითარების გამწვავება კომენტარები გააკეთეს ორივე მხარის მხრივ. ილაშქრა ალიოშა პრეზიდენტი ილჰამ ალიევი. მან განაცხადა, რომ სომხეთის პრეზიდენტი ილჰამ ალიევი უნდა შეწყვიტოს ვითარების გასწვრივ სროლები და დაიწყო მოლაპარაკებები.

ვინ არის დაინტერესებული აზერბაიჯანის ვითარების გამწვავებით

ქსკპტმა აზრით, არ არის გამორიცხული, რომ თვით ეროვნული თურქული არსებული პანთურული ლოგი შეეხადოს სომხეთ-აზერბაიჯანის კონფლიქტის ესკალაციას. ეს შესაძლებლობას მისცემს ანკარას, არა მხოლოდ გააძლიეროს თავისი გავლენა აზერბაიჯანში, არამედ გაითავსოს «სამხედრო კარტი», რათა მიღებული ბონუსები შეეძლოს გადასვალს სხვა აქტორების მხრიდან (უნიტარულ, რუსეთის) რაღაც დათმობაზე მეორე პოლიტიკური ურთიერთობების თაბრის სხანაზე, გააღლითად, სირიაში, ლიბიაში ან სულს ორმხრივ ურთიერთობაში.

როდეს ვითარებაში მოსკოვი არ ეხმარება მოკავშირეს, ამიტომ საზოგადოებაში შეიძლება გაძლიერდეს ანტირუსული განწყობა და ევროპისა და აშშ-ისადმი სიმპათია, — ამბობს გასიმოვი.

16 ივლისს სომხეთმა და აზერბაიჯანმა არა მხოლოდ არტილერია, ნაღმსატყორცები და ცეცხლსასროლი იარაღი გამოიყენეს, არამედ ყუმბარებით აღჭურვილი „თვითმკვლელი“ უპილოტო საფრენი აპარატებიც (ე.წ. კამიკაძე ღრომები). მსხვერპლმა ათეულობით მოიმატა. კონფლიქტის სიმწვავეზე მიუთითებს ის ფაქტი, რომ დაღუპულთა შორის არიან აზერბაიჯანელი გენერალ-მაიორი, აგრეთვე, პოლკოვნიკი.

აღსანიშნავია, რომ ბაქომ დახმარებისთვის ანკარას მიმართა. თურქეთის თავდაცვის მინისტრმა მყინვე განაცხადა, რომ აზერბაიჯანს სრული მხარდაჭერა ექნება სომხეთთან კონფლიქტში, მათ შორის, თუ საჭირო იქნება, სამხედროც.

როს თავისი პოზიციები რომორც აზერბაიჯანში, ისე მთლიანად რეგიონში; თანაც შეეცადოს, არაბიტრის როლი ჩამოართვას რუსეთს.

„თურქეთი გმობს სომხეთის შეტევებს ჩვენს მეგობარ აზერბაიჯანზე. ორი ქვეყნის საზღვარზე თავდასხმა მძიმე შეიარაღების გამოყენებით მიუთითებს იმაზე, რომ მომხდარი შეგნებული შეტევა აზერბაიჯანზე. თურქეთი უწყობაზოდ გამოვა აზერბაიჯანის უფლებების დაცვისა და მინის მიტაცების წინააღმდეგ“, — განაცხადა რეაქტიული თარგმანების განყოფილებაში.

ქსკპტმა აზრით, არ არის გამორიცხული, რომ თვით ეროვნული თურქული არსებული პანთურული ლოგი შეეცადოს სომხეთ-აზერბაიჯანის კონფლიქტის ესკალაციას. ეს შესაძლებლობას მისცემს ანკარას, არა მხოლოდ გააძლიეროს თავისი გავლენა აზერბაიჯანში, არამედ გაითავსოს «სამხედრო კარტი», რათა მიღებული ბონუსები შეეძლოს გადასვალს სხვა აქტორების მხრიდან (უნიტარულ, რუსეთის) რაღაც დათმობაზე მეორე პოლიტიკური ურთიერთობების თაბრის სხანაზე, გააღლითად, სირიაში, ლიბიაში ან სულს ორმხრივ ურთიერთობაში. და, თუ ეროვნული ჩათვლის, რომ შეუძლია, ოპონენტს სუსტ ნერტილში დაარტყას, სიტუაცია აუცილებლად გამწვავდება. ასე რომ, ანკარა ერევენსა და ბაქოს შორის კონფლიქტის ესკალაციის ერთ-ერთ ბენეფიციარია.

როდეს ვითარებაში მოსკოვი არ ეხმარება მოკავშირეს, ამიტომ საზოგადოებაში შეიძლება გაძლიერდეს ანტირუსული განწყობა და ევროპისა და აშშ-ისადმი სიმპათია, — ამბობს გასიმოვი.

აღსანიშნავია, რომ ბაქომ დახმარებისთვის ანკარას მიმართა. თურქეთის თავდაცვის მინისტრმა მყინვე განაცხადა, რომ აზერბაიჯანს სრული მხარდაჭერა ექნება სომხეთთან კონფლიქტში, მათ შორის, თუ საჭირო იქნება, სამხედროც.

პროსაგაზაფხულის ანალიზი

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ანტირასისტული განწყობა, რომელიც ჯორჯ ფლოიდის მკვლელობის შემდეგ აზრ-დან მსოფლიოში გავრცელდა, არის იმის ნიშანი, რომ ხალხი დაიღალა უთანასწორობითა და დისკრიმინაციით... ხალხი დაიღალა სტრუქტურული რასიზმითა და მუდმივი, სისტემური უსამართლობით, რომლებიც ადამიანებს თავიანთი ძირითად უფლებებს ართმევენ. ეს მოძრაობა უთანასწორობის ორ ისტორიულ წყაროზე მიუთითებს — კოლონიალიზმსა და პატრიარქატზე“.

«ოქროს კვებითა»

ვალერი კვარაცხელიას სტალინიზმი-საავტორო პროგრამის საბაზოთო ვერსია

მეთოთხეატი გაღაფა

ქაოსის აპერიკული პანდემია და მსოფლიო ნესრივის სტალინური ბასტიონი

ვალერი კვარაცხელია: — გამარჯობა, ძვირფასო ტელემედიკოსებო, ეთერშია „ოქროს კვება“, რომელსაც, როგორც ყოველთვის, გაფუძლებები მე — ვალერი კვარაცხელია.

წინა გადაცემაში დავსვით შეკითხვა — საით მიექანება კაცობრიობა? ვთქვით, რომ აშკარაა კულტურათა, რასათა, რელიგიათა, იდეოლოგიათა, კლასთა დაპირისპირების ყველა ნიშანი. დაინგრა მეორე მსოფლიო ომის შედეგად ჩამოყალიბებული საერთაშორისო წესრიგი, ახალი კი ვერ ჩამოყალიბდა. **მსოფლიო, იურიდიული თვალსაზრისით, პაირონი გაყოფილია. მართალია, კვირი მსოფლიო ნესრივის მთავარი ინსტრუმენტების ნარჩენები (გაერო, ეუთო და სხვ.) ჯერ კიდევ, ასე თუ ისე, მოქმედებს, მაგრამ რეალური ძალა დაპარტული იპოვიდა. მსოფლიოს მრავალი რეგიონი ქაოსშია მიიყვანა.**

- * ახლო აღმოსავლეთში, დიდი ხანია, ქაოსია;
- * მიგრაციის ტალღამ ლამის ნალექს ვერცხა;
- * კოსტაბაქოთა სივრცის დიდი ნაწილი საბჭოთა კავშირის დაშლისთანავე ჩაიძირა ქაოსში;
- * დაძაბულია ვითარება ლათინური ამერიკაში;
- * ქაოსის მეორე ტალღა განსაკუთრებით მძიმე აღმოჩნდა უკრაინისთვის, სადაც ფაშისტურმა ტენდენციებმა წამოიყვანა;
- * აშშ-ში რასიზმმა იფეთქა და არეულობამ ვეროპასაც გადაუარა.
- * საომარი მოქმედებები განახლდა სომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის, რამაც შესაძლებელია არამარტო კავკასია, რუსეთი და თურქეთიც კი ომში ჩაიბრუნოს.
- * აშშ-სა და ჩინეთს შორის ურთიერთობები უკიდურესად დაძაბულია;
- * ურთიერთობები რთულდება თვით ნატოს წევრ სახელმწიფოებს (ამერიკა-ევროპა, ამერიკა-თურქეთი) შორის.

მოკლედ, პლანეტა ზამბარასავით დაიჭიმა. აღარ არსებობს ნდობისა და პარტნი-

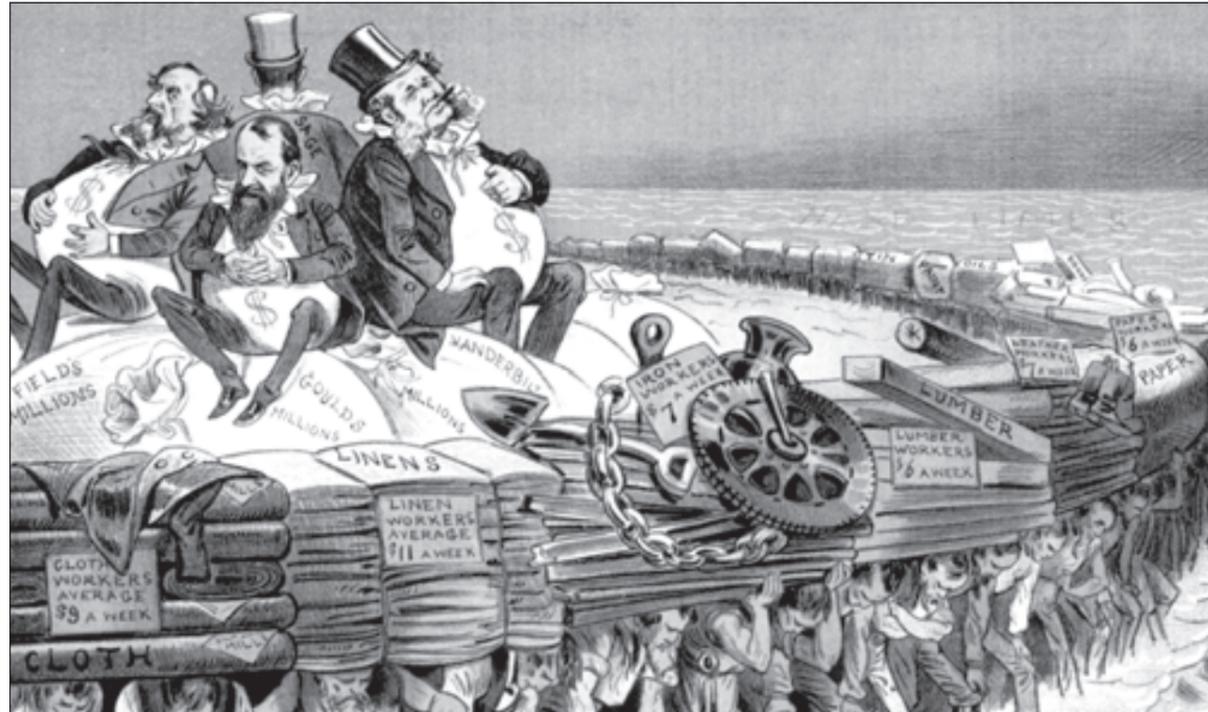
რობის ფაქტორი. აღარ არსებობს გრძელვადიანი პერსპექტივა. ძველმა შეთანხმებებმა და ხელშეკრულებებმა ძალა დაკარგა. აშშ (განსაკუთრებით, ტრამპის არჩევის შემდეგ) ერთმანეთის მიყოლებით გადის ფუნდამენტური მნიშვნელობის ხელშეკრულებებიდან. აზრი აღარ აქვს ახალ მოლაპარაკებას, ვინაიდან მიღწეული შეთანხმების შესრულების გარანტია არ არსებობს.

პრობლემების თავიდათავი უთანასწორობაა. უთანასწორობა, რომელსაც გამოვლენის ძალიან ფართო სპექტრი გააჩნია — დანაშაული, ადამიანთა შორის ურთიერთობებით, დამთავრებული სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობებით; დანაშაული საწარმოო ძალთა ურთიერთობებით და დამთავრებული კლასთა შორის ურთიერთობებით. დაახლოებით მსოფლიოში არსებული ყველა უბედურებისა უთანასწორობაა, უთანასწორობა, როგორც უსამართლობის ზოგადი და უმაღლესი გამოვლენა.

უთანასწორობამ საშიშ ზღვარს მიაღწია. ეს იქიდანაც ჩანს, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის თავკაცი **ანტონიო გუტერესი** 18 ივლისს ნელსონ მანდელას ხსოვნისადმი მიძღვნილ ლექციაზე მასშტაბური ინციდენტით გამოვიდა — **ახალი გლობალური ხელშეკრულება უთანასწორობის აღმოსაფხვრელად.**

ანტონიო გუტერესი, გაეროს გენერალური მდივანი: — სოციალური ხელშეკრულების ძველი მოდელი პრაქტიკულად აღარ მუშაობს.

ვალერი კვარაცხელია: — გლობალური სოციალური ხელშეკრულება სხვა არაფერია თუ არა პოლიტიკურ-ეკონომიკური ფორმაცია, სისტემა. დღეს მსოფლიოში წამყვანი სისტემა ბურჟუაზიულ-კაპიტალისტური ფორმაციაა. ეს სისტემა რომ ვეღარ მუშაობს, აქამდეც ვიცოდით, მაგრამ გაეროს გენერალური მდივანის ნათქვამს სხვა მნიშვნელობა აქვს. ეს ათვლის წერტილია. იმიტომ კი არა, რომ რაკი გუტერესმა თქვა, ხვალდან ყველაფერი

ავტორმატურად შეიცვლება, არამედ იმიტომ, რომ მის მიერ გაკეთებული ეს განცხადება რეალობის კონსტატაცია და უმაღლეს დონეზე გაკეთებული აღიარებაა. გენერალურმა მდივანმა პრობლემის გამამყლავებელ ერთგვარ ლაკმუსის ქაღალდად კორონავირუსი გამოიყენა.

ანტონიო გუტერესი: — კორონავირუსმა გამოამყლავა უფსკრული კერძო და საზოგადოებრივ ინტერესებს შორის, აგრეთვე, არსებითი ხარისხის ნაკლოვანებანი მართვის მექანიზმებსა და ზნობრივ ჩარჩოებში.

ვალერი კვარაცხელია: — კარგად დააკვირდით გენერალური მდივანის ამ ნათქვამს: **„უსაქრული ქარქო და საზოგადოებრივ ინტერესების სხვა ინტერპრეტაცია, უბრალოდ შეუძლებელია. არა, არ ვამტყვიებ, რომ ბატონი გუტერესი მის ნათქვამში მანკადამინც ამას გულისხმობდა, მე მხოლოდ იმას ვამბობ, რომ ადამიანი თუკი იმას იტყვას, რასაც ახლა ბატონ გუტერ-**

ესენა ასე, მაგრამ ეს ნათქვამიც ნახეთ.

ანტონიო გუტერესი: — ამ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად ჩვენ გვჭირდება ახალი გლობალური ხელშეკრულება, რომელიც უზრუნველყოფს ხელისუფლების, სიმდიდრისა და შესაძლებლობების სამართლიან გადანაწილებას საერთაშორისო დონეზე.

ვალერი კვარაცხელია: — გენერალური მდივანის ეს ნათქვამი წმინდა წყლის მარქსისტული მსოფლმხედველობა არ არის? **ხელისუფლების, სიმდიდრისა და შესაძლებლობების ხალხის ხელში გადასვლა და სამართლიანი გადანაწილება ხომ მხოლოდ კაპიტალიზმის მგლური პრინციპების ნგრევეთა და სოციალიზმის მშენებლობითა შესაძლებელია? ამ ნათქვამის სხვა ინტერპრეტაცია, უბრალოდ შეუძლებელია. არა, არ ვამტყვიებ, რომ ბატონი გუტერესი მის ნათქვამში მანკადამინც ამას გულისხმობდა, მე მხოლოდ იმას ვამბობ, რომ ადამიანი თუკი იმას იტყვას, რასაც ახლა ბატონ გუტერ-**

რისიგან მოისმენთ, მაშინ ის კაპიტალისტური სისტემის ნგრევის აუცილებლობის იდეით გამოდის, რადგან ამ ნათქვამის სხვაგვარი გაგება შეუძლებელია.

ანტონიო გუტერესი: — ანტირასისტული განწყობა, რომელიც **ჯორჯ ფლოიდის** მკვლელობის შემდეგ აშშ-დან მსოფლიოში გავრცელდა, არის იმის ნიშანი, რომ ხალხი დაიღალა უთანასწორობითა და დისკრიმინაციით... ხალხი დაიღალა სტრუქტურული რასიზმითა და მუდმივი, სისტემური უსამართლობით, რომლებიც ადამიანებს თავიანთ ძირითად უფლებებს ართმევენ. ეს მოძრაობა მიუთითებს უთანასწორობის ორ ისტორიულ წყაროზე — კოლონიალიზმსა და პატრიარქატზე.

ვალერი კვარაცხელია: — ამ კაცმა ყველაფერი თავისი სახელი დაარქვა. მოცემულ კონტექსტში კარგად არ ჩანს, ცნება „პატრიარქატი“ მამაკაციური საწყისის დომინანტური მდგომარეობის გამოსახატავადაა მოხმობილი თუ, საერთოდ, ძველი რუდინენტები-

სადმი მიჯაჭვულობის აღსანიშნავად, მაგრამ ეს არაა არსებითი. **ამ კონტექსტში მთავარი „კოლონიალიზმის“ ცნების შემოტანაა, რომლითაც გაშიფრულია და მხილებულია დღევანდელი დასავლური პოლიტიკის ვერაგი ბუნება და მტაცებლური ხასიათი. ისტორიულად „კოლონიალიზმის“ ცნება ევროპასთანადაკავშირებული და იდენტიფიცირებული. თითქმის მთელი მსოფლიო ერთ დროს ევროპული სახელმწიფოები (ინგლისი, საფრანგეთი, გერმანია, იტალია, ესპანეთი, პორტუგალია, ნიდერლანდები, ბელგია) უზარმაზარ კოლონიებს ფლობდნენ. არაფერს ვამბობ აშშ-ზე, რომელიც დღემდე მსოფლიოში ერთადერთი მეტროპოლისის როლს ებღაუჭება და რომელსაც მთელი პლანეტა თავის კოლონიად მიიჩნია. გაეროს გენერალურმა მდივანმა სიტყვა „კოლონიალიზმის“ ხსენებით დასავლურ სამყაროს, პირველ რიგში, აშშ-ს, დემოკრატიისა და ცივილიზებულიობის ნიღაბი**

გაუღილ ოქანაეში ჩაყრილი ხალხი, რომელიც წყალში ალაღებდა შეხვედრ ნაფრთაზე მოქიდაებით ხდილვს ზადაპირზე დარჩენას, და მდიდართა მხიარობისთვის რომელიც მათ შორის მსუბუქად მსგობი სუპერინსტაბის გაგანაგებდან დანაშაულებრივი გულგრილობითა და საკუთარი სიამაგით მოგვირევი ზანტი სიამოვნებით გაღაფაჩებს სიკადილ-სიხოხლის მიჯნაზე გეოგ უპოვართა მსოფლიო გასას

პროსექსის ანალიზი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამერიკას სწორედ ეს ვეტო აქვს ყელში ბაჩხალირი ყველგან და ყველაფერში, ამიტომაც ცდილობს, რომ 1945 წლის მსოფლიო წესრიგი თავისი ბაიროთი, თავისი უზიარებელი საბჭოთა, თავისი მუდმივი წევრებითა და ვეტოთი თავიდან მოიშოროს და შექმნას ახალი „მსოფლიო წესრიგი“, რომელიც უკანონო ძმადგობაში ხელ-ფხვს გაუხსნის და თავისუფლად პარკავის უფლებას მიანიჭებს.

ჩამოსხმა და მსოფლიო-ზე მოძალადე მონსტრის აგრესიული და შემზარავი სახე მთელი მისი სიმბინჯით წარმოგვიდგინა.

ბატონმა გენერალურმა მდივანმა პირდაპირ განაცხადა, რომ „სოციალური ხელშეკრულების“ ძველი ფორმა (ე.ი. კაპიტალიზმი — ვ.კ.), ფაქტობრივად, აღარ მუშაობს. კორონავირუსის იგი რენტგენის სხივებს ადარებს, რომელმაც გააშუქა დღევანდელი საზოგადოების სუსტ ჩონჩხზე არსებული ბზარები. მან გააშუქა საყოველთაო სიცრუე...

ანტონიუ გუტარიოვი: — სიცრუეა ის, რომ თავისუფალ ბაზარს შეუძლია ჯანმრთელობის დაცვით ყველას უზრუნველყოფა.

ვალერი კვარაცხელია: — ბრწყინვალეა, დიდებულია, ბრავო! მეტი რაღა უნდა მოხდეს, გაეროს გენერალური მდივანი ამხელს მსოფლიოში გავრცელებულ ეპოქალურ, გრანდიოზულ, უსინდისო ტყუილს, რომ თავისუფალი ბაზარი ყველაფრის პანაცეაა, რომ ბაზარი განაპირობებს მოსახლეობის უზრუნველყოფას, რომ სიცრუისა და თაღლითობის ეს უზარმაზარი ბუდე (ბაზარი) თურმე გეგმიან ეკონომიკას სჯობს ეფექტიანობითა და თვით სამართლიანობითაც კი და ა.შ. ერთი სიტყვით, მიუშვი ბაზრის მიერ დაქირავებული ეს მოლაყებ თეთიყუშები და ქაოსს წესრიგად, ძარცვას ქველმოქმედებად, სიბინძურეს სისუფთავედ, უსამართლობას სამართლიანობად, შიმშილს ნაყოფიანებად, დიქტატურას დემოკრატიად დაგისახავენ და მოგაჩვენებენ, მაგრამ გაეროს გენერალურმა მდივანმა, ბატონმა გუტარიომ ვითარება პირუთვნელად წარმოაჩინა და უმძიმესი რეალობა მთელი მსოფლიოს გასაგონად და დასანახად გააშუქა. იგი არც ამაზე შეჩერდა და მსოფლიოში გავრცელებულ იმ კაპიტალისტურ მითებსაც გადასწავდა, ხალხს რომ თავგზას უბნებს.

ანტონიუ გუტარიოვი: — მითია ის, რომ რომ ჩვენ ვცხოვრობთ პოსტრასისტულ ეპოქაში; მითია ის, რომ ჩვენ, ყველა, ერთ ნავეში ვსხედვართ... სინამდვილეში კი, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ, ყველა, ერთ ზღვაში ვიმყოფებით, აღმოჩნდა, რომ ერთი მას სუპერიახტებით მიაპობენ, მეორე კი ნავთობებს არიან ჩაბლაუჭებულნი.

ვალერი კვარაცხელია: — აღმოჩნდა, რომ ბატონი გუტარიოვი არამხოლოდ მეცნიერულად, არამედ მხატვრულადაც აზროვნებს, თანაც — შესანიშნავად. **გაშლილ ოკეანეში ჩაყრილი ხალხი, რომელიც წყალში ალაღბებულ შემხვედრ ნავთობებზე მოჭიდებით ცდილობს ზედაპირზე დარჩენას, და მდიდართა მცირერიცხოვანი კასტა, რომელიც მათ შორის მსუბუქად მსრობილი სუპერიახტების ოქროთი მოვარაყებელი კაიუტებიდან და მდიდრული გემბანებიდან დანაშაულებრივი გულგრილობითა და საკუთარი სიმაძღროთი მოგვრილი ზანტი სიამოვნებით გადაჰყურებს სიკვდილ-სიცოცხლის მიჯნაზე მყოფ უპოვართა მსოფლიო მასას, შესანიშნავი მხატვრული განზრუნვაა გლობალური უსამართლობისა, რომელშიც თანდათანობით ვიძირებით. ხოლო, საკუთარი სუპერიახტის ფუმფულა სა-**

არქელში ჩაფლული რომელიც ზემდგომი, რომელსაც იმ საშინელ წუთებშიც კი, როცა ოკეანე ავად იფოფრება და ნაფოტების ანაბარა დარჩენილ მთელ ამ უზარმაზარ ხალხს მასას შთანთქმით ეშუქრება, არ ტოვებს საკუთარ საბანკო ანგარიშებზე ფიქრით მოგვრილი მსუბუქად მომთენთავი ნეტარება და, კბილების საჩიჩქნ ჩხირმომარჯვებული, გულგრილად გაჰყურებს ჰორიზონტს, რომელიც ოთხივე მხარეს მას ეკუთვნის, მართლაც დიდებული განზოგადებული სახეა იმ გლობალური უსამართლობისა, მთელ პლანეტას მსოფლიო რეჟიმ-უცისკენ რომ მიაქანებს...

გულწრფელად ვამბობ, მოეწონა ბატონი გუტარიოვის პოზიცია, ძალიან მომეწონა. მომეწონა, მიუხედავად იმისა, რომ მის ამ ნათქვამში გარკვეულ ეშმაკობას ვხედავ. ეს თუ ასე არ არის, ბოდიშს მოვუხდები, მაგრამ მაქვს საფუძველი ამგვარი ფიქრისთვის...

გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია მეორე მსოფლიო ომის შედეგად ჩამოყალიბებული მსოფლიო წესრიგის უმთავრესი ინსტრუმენტია, რომლის მთავარი ორგანო უშიშროების საბჭოა მისი მუდმივმოქმედი ხუთი წევრით — **საბჭოთა კავშირი (დღეს — რუსეთი), ჩინეთი, აშშ-ით, დიდი ბრიტანეთი და საფრანგეთი.** თითოეულ მათგანს აქვს ვეტოს უფლება, რაც იმას ნიშნავს, რომ საკითხი, რომელსაც უშიშროების საბჭოს თუნდაც ერთი წევრი ხმას არ აძლევს, ჩავარდნილია. ეს კი, თავისთავად, იმას ნიშნავს, რომ მსოფლიო მნიშვნელობის გადაწყვეტილებები მხოლოდ ამ ხუთ სახელმწიფოს შორის სრული კონსენსუსით მიიღება, სხვა სახელმწიფოთა როლი და აზრი კი მეორეხარისხოვანია, ანუ მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებიდან დღემდე მსოფლიოს სწორედ ამ ხუთი სახელმწიფოს ნება მართავს. ერთი საკითხია ის, რამდენად სამართლიანია ასეთი პრინციპი; მეორე საკითხი კი ისაა, აძლევს კი ხელს აშშ-ს ეს პრინციპი, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც საბჭოთა კავშირი დაიშალა და მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ, დღეს, ერთ ნავეში ვიმყოფებით, აღმოჩნდა, რომ ერთი მას სუპერიახტებით მიაპობენ, მეორე კი ნავთობებს არიან ჩაბლაუჭებულნი.

კარგად მახსოვს, როგორ დადიოდა **საბჭოთა კავშირის ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრი და დასავლეთის ემისარი, იმხანად კი უკვე საქართველოს საგარეო უწყებანი** ედუარდ შევარდნაძე მსოფლიოში და მოუწოდებდა ყველას, რომ გერმანია და იაპონია გაეროს უშიშროების საბჭოს მუდმივ წევრებად აერჩიათ. ეს ამერიკული გეგმა იყო, მიმართული იქით, რომ მათ მეტი გავლენა ჰქონოდათ მსოფლიოს უმაღლეს პოლიტიკურ ორგანიზაციაში, მაგრამ ეს საკითხი თავიდანვე

კლანტა ზაბახასაჟით დაიჭირა. აღარ არსებობს წესრიგი და პარტნიორობის ფაქტორი. აღარ არსებობს ბრძოლა დიდი პარსიკობის წინაშე. აშშ (განსაკუთრებით, ტრამპის არჩევის შედეგად) ერთგანთიან მიყოლაზე გადის უნდა შენდური გეგმების ხელშეკრულებიდან. აზრი აღარ აქვს ახალ მოლაპარაკებას, ვინაიდან მიღწეული შეთანხმების შესრულების გარანტი არ არსებობს

ანტონიუ გუტარიოვი

მარცხისთვის იყო განწირული, რადგან იგი ვერასოდეს მოიპოვებდა კონსენსუსს ორგანოში, სადაც რუსეთი და ჩინეთი იყო წარმოდგენილი. თანაც, ეს ვერ წვევებდა ვეტოს პრობლემას. რამდენი მომხრე უნდა ჰყოლოდა ამერიკას უშიშროების საბჭოში, ვეტო, რომლის დადების უფლება ამ ორგანიზაციის ნებისმიერ მუდმივ წევრს ჰქონდა და აქვს, ამერიკელებისთვის გადაულახავ ნინაღმდემგობად და ბარიერად დარჩებოდა. სწორედ ამ ვეტოს გამო იქცა უკანონო ქმედებად ნატოს მიერ **იუგოსლავიის დაპყრობა;** სწორედ ამ ვეტოს გამო იქცა თვითნებური და სახმელთაშორისი **აგრესიული ოპერაციები ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებში. რადგან ამერიკელები ვერ იღებდნენ მხარდასაბჭოში, მათი მოქმედება ამ რეგიონებში იყო უკანონო სამხედრო აგრესია, რომელსაც უფრო იდენტური საფუძველი არ გააჩნდა. ამიტომაც, რომ ამერიკას სწორედ ეს ვეტო აქვს ყელში გაჩხვრილი ყველგან და ყველაფერში; ამიტომაც ცდილობს იგი, რომ 1945 წლის მსოფლიო წესრიგი თავისი გაერთიანებული ერების უშიშროების საბჭოთა, თავისი მუდმივი წევრებითა და ვეტოთი თავიდან მოიშოროს და შექმნას ახალი, მსოფლიო წესრიგი, რომელიც უკანონო ქმედებებში ხელ-ფხვს გაუხსნის და თავისუფლად პარკავის უფლებას მიანიჭებს.**

როგორი და რა ფორმის შეიძლება იყოს ამერიკულთა პარპაში მსოფლიოში? აქ ბევრი ნიშნისა და მაგალითის მოხმობა შეიძლება, პირობითი და ნაგასაკითხი დანაშაული და **სლოტოვანი მიღწევის** მკვლევლობა, **სადაც ჰუს-**

ინის ჩამოსხმით ან მუშა-მარ კადავის ლინჩის წესით გასამართლებით დამთავრებული, მაგრამ, ჩემი აზრით, მსოფლიოში სრულიად განუკითხავი პარპაშის ისეთი მძაფრი სურვილი, როგორც აშშ-ის ყოფილმა სახელმწიფო უშიშროების ტერიტორია, საუკუნეში გაამყდუნა, მაგონი, არ მოგვისმენია.

გადღე მღვრიანი, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი 1997-2000 წ.წ.: — რომელ სამართლიანობაზე შეიძლება ლაპარაკი მაშინ, როდესაც ისეთი უმდიდრესი ტერიტორია, როგორც ციმბირია, ერთი ქვეყნის საკუთრებაა?!

ვალერი კვარაცხელია: — დააკვირდით, რა ბრძანა იმხანად ამერიკული დიპლომატიის დედამ, — რა უფლება აქვს რუსეთს, მართო ფლობდეს იმ უზარმაზარ სიმდიდრეს, რომელიც ციმბირში უღვივებოდა მსოფლიოში არსებულ ნებისმიერ სიმდიდრეზე ჩვენ უნდა მიგვიწოდებოდეს ხელმო. სადაღმდეგ მიიყვანდა ქალბატონ ოლბრახტის ლოგიკა მსოფლიოს, ძნელი წარმოსადგენი არ არის. ამგვარი უტაქტო და უტიფარი განცხადება მსოფლიოში პირველი დიპლომატს კი არა, მწყემსსაც არ უნდა ნამოსცდეს მათმა.

ასეთი განცხადებები და ასეთი ქმედებები აშშ-ის პოლიტიკურ ცხოვრებაში იშვიათი არ არის. რით არის ნაკლები აშშ-ის დღევანდელი სახელმწიფო მდივნის განცხადება, რომლითაც მან რუსეთის გაზის ჩრდილოეთისა და თურქეთის ნაკადების მშენებლობაში დაკავებულ ევროპულ კომპანიებს მიმართა და კონტრაქტის განწყვეტისკენ მოუწოდებდა?

მაიკ პომპეო, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი: — დროზე ნათერეთ, ნინაღმდეგ შემთხვევაში თავს დიდი ხიფათის ნინაღმდეგ დააყენებთ!

ვალერი კვარაცხელია: — ასეთია მსოფლიოში განუკითხავი პარპაშის ამერიკული დეპორტი განსახორციელებელი ნინაღმდეგ ნაყურვილი. პარპაშის ამ დეპორტი ნაყურვილითაა განპირობებული ამერიკულთა დაინტერესება გაეროს რეფორმირებით.

ამერიკის პრეზიდენტის პოსტის დაკავების შემდეგ, გაეროს 72-ე სესიაზე **ტრამპმა** გაეროში განსახორციელებელ აუცილებელ რეფორმებზე ისაუბრა. შეკითხვაზე, რა არის მისი გზავნილი გაეროს მიმართ, მან განაცხადა.

დონალდ ტრამპი, აშშ-ის პრეზიდენტი: — გაერო უნდა გაგხადოთ დიადი.

ვალერი კვარაცხელია: — განცხადებას ვერაფერს დაუწუნებ, მაგრამ ერთი განცხადება იმის შესახებ, რა განზრახვების გატარების მომხრე ხარ გაეროში, მეორე კი ის, როგორ აფასებ ამ ორგანიზაციის საქმიანობას. გაეროს უშიშროების საბჭოს ხუთი მუდმივი წევრი სახელმწიფოს წარმომადგენლებთან პოზიციების გააკეთა და, რომელიმაც, მონონებასთან ერთად, გაკვირვებაც გამოიწვია, ის სატყუარა ხომ არ არის, რომლითაც მან გაეროს რეფორმირების საქმეში მსოფლიო მასების მხარდაჭერა უნდა მოიპოვოს, მაგრამ, რომელმაც სოციალისტური პოზიციების განმტკიცების ნაცვლად, გაეროს, როგორც მსოფლიო წესრიგის სტალინური ბასტიონის, დაცემა უნდა გამოიწვიოს?!

დრო ყველაფერს გაარკვევს...

ასეთი იყო დღეს „ოქროს კვება“, მომავალ შეხვედრამდე!

მელიც დღის წესრიგში ორგანიზაციის რეფორმირების საკითხს დააყენებს, რეფორმირება კი, მოგვხსენებთ, ზოგჯერ ლიკვიდაციის ტოლფასია.

ასეთია ამერიკული ჩანაფიქრი. ამ შემთხვევაში, ამერიკულთა გაგებაც შეიძლება. გაერო ხომ მეორე მსოფლიო ომში საბჭოთა კავშირის გამარჯვების შედეგი და პირმოთა. დღეს აღარც საბჭოთა კავშირი არსებობს და აღარც საბჭოთა სოციალისტური სისტემა, მსოფლიო წესრიგი კი მინც სტალინურია, რაც ამერიკულთა გალიზიანებას იწვევს. ამიტომ ცდილობენ, თავი დააღწიონ ძველ საბჭოთა წესრიგს და შექმნან მათთვის ხელსაყრელი ახალი ამერიკული მსოფლიო წესრიგი, ანუ სტალინური მსოფლიო წესრიგის რეჟიმთან დასავლური მსოფლიო წესრიგის რეჟიმში გადავიყვანონ.

ბატონმა გუტარიომ ამერიკულთა სწორედ ამ ჩანაფიქრის რეალიზაციისთვის სამსახურის განსაწევად ხომ არ თქვა (ან ხომ არ ათქმევინეს) ის, რაზეც ზემოთ აღვნიშნე?!

ამგვარი დაეჭვების საფუძველს გუტარიოს მიერ გაკეთებულ განცხადებებშივე ჩადებული მისი ერთი ნინაღმდეგა მძლევს.

ანტონიუ გუტარიოვი: — სახელმწიფოები, რომლებმაც ჯერ კიდევ 70 წლის წინათ თავიანთი გაიწოდეს, უარს აცხადებენ საერთაშორისო ორგანიზაციებში რეფორმების განხილვაზე. სამგალოთოდ შემოდის დაგასახლო გაეროს უშიშროების საბჭოს შემადგენლობა, აგრეთვე, ბრეტონ-უუდის სისტემა და ხმის უფლება ამ სისტემაში.

ვალერი კვარაცხელია: — ამ ნინაღმდეგის ნაკითხვის შემდეგ ჩნდება ლეგიტიმური ეჭვი, რომ განცხადება, რომელიც ბატონმა გუტარიომ, ერთი შეხედვით, მარქსისტული პოზიციებიდან გააკეთა და, რომელიმაც, მონონებასთან ერთად, გაკვირვებაც გამოიწვია, ის სატყუარა ხომ არ არის, რომლითაც მან გაეროს რეფორმირების საქმეში მსოფლიო მასების მხარდაჭერა უნდა მოიპოვოს, მაგრამ, რომელმაც სოციალისტური პოზიციების განმტკიცების ნაცვლად, გაეროს, როგორც მსოფლიო წესრიგის სტალინური ბასტიონის, დაცემა უნდა გამოიწვიოს?!

დრო ყველაფერს გაარკვევს...

ასეთი იყო დღეს „ოქროს კვება“, მომავალ შეხვედრამდე!

ჩეხეთი

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თამარ კიკნაძე:

საქართველო სხვა თანამეგობრობის ნევრი ქვეყანა — დასავლურ-ამერიკულს. მივიწვევთ ნატოსკენ, ასოშირების ხელშეკრულებაზე მოვანერათ ხელი და ამ ყველაფერს სართო არაფერი აქვს ჩუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებასთან

რუსეთი საქართველოსთან საპაერო სივრცეს არ გახსნის. ამის შესახებ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ანდრეი რუდენკო განაცხადა: «საქართველოში გარკვეული ძალები დაინტერესებულნი არ არიან რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებით. რუსოფობიური ვითარების გამო იძულებულნი შევიქნებით, დროებით შეგვეწყვიტა ავიარების საქართველოში... მოვუნოდებთ ჩვენს მოქალაქეებს, თავი შეიკავონ საქართველოში გამგზავრებისგან».

რუდენკოს განცხადებიდან რამდენიმე დღის შემდეგ კი რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის ყოფილმა მოადგილე გრიგორი კარასინმა თქვა: «ინციდენტების გარშემო პოლიტიკური სკანდალებისა და დემონსტრაციების მოლაპარაკების ნაცვლად, უმჯობესია ისეთი ზომების მიღება, რომ ასეთი ინციდენტები საერთოდ არ არსებობდეს».

რუსეთი საქართველოს ქმედებებს პროვოკაციულს უწოდებს. რუსეთის საგარეო უწყების განცხადებით, საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთის ფაქტების გახშირება ხაზს უსვამს «თბილისს, სოხუმსა და ცხინვალს შორის მოლაპარაკებების დროულად დაწყების აუცილებლობას». გარდა ამისა, რუსეთი «პროვოკაციული კომენტარებისთვის» აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტსა და საქართველოში აშშ-ის საელჩოსაც ადანაშაულებს, რაც, რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენელთა შეფასებით, ძირს უთხრის ვაშინგტონის, როგორც შენევის მოლაპარაკებების მიუკერძოებელი მონაწილის, პოზიციას.

ამ მნიშვნელოვან თემაზე კვებისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის პროფესორი, პოლიტოლოგი თამარ კიკნაძე:

— არავითხელ მითქვამს და კიდევ ვაგიმეორებ: საქართველოში გარკვეული ძალები მართლაც არ არიან დაინტერესებულნი რუსეთთან ურთიერთობის დათბობით; შეიძლება ითქვას, პირიქითაც ხდება და ამ საკითხში ვეთანხმები რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილეს.

საქართველოში არჩია დასავლური განვითარების გზა, ჩვენ ვართ ასოციირების ხელშეკრულებაზე ხელმოწერიანი, ვართ ასევე ამერიკის შეერთებული შტატების სტრატეგიული პარტნიორი, ამიტომ, სანამ ეს საკითხები გლობალურ დონეზე არ გადაწყდება, სამწუხაროდ, რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობის დათბობას არ უნდა ველოდეთ. ისეთი ვითარება დღეს ჩვენს ქვეყანაში, იმისა, რომ

სერიოზული კატაკლიზმები არ ხდება რუსეთთან ურთიერთობაში. არის ცალკეული შემთხვევები, მაგრამ ეს არ მოდის ხელისუფლებისგან.

— რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ხაზგასმით აღნიშნა, «გარკვეული ძალებს» არ სურთ რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობის დათბობა, მაგრამ ქვეყანას ჰყავს ხელისუფლება და როგორ ახერხებენ ეს ე.წ. გარკვეული ძალები ხელისუფლების ინტერესების გადაფარვას?

— სამწუხაროდ, ხელისუფლება ვერ წყვეტს ყველაფერს დამოუკიდებლად. და ასე მხოლოდ საქართველოში არ ხდება. შეხედეთ ამერიკის შეერთებული შტატებს — პრეზიდენტი ამბობს ერთს და აკეთებენ სხვას... საქართველოში მოქმედი ე.წ. ოპოზიცია დესტრუქციულ ქმედებებს ახორციელებს, მაგრამ ხელისუფლებას ძალა არ შესწევს, ბოლომდე აღკვეთოს მათი ქმედებები.

დღეს საგარეო და სამხინაო პოლიტიკა არა მხოლოდ საქართველოში, სრულიად მსოფლიოშია ერთმანეთზე გადაბმული, ამიტომ სიტუაცია გაცილებით რთულია, ვიდრე რამდენიმე ათწლეულის წინათ იყო. წლების წინათ სახელმწიფო იყო ერთადერთი ძლიერი აქტორი, რომელიც, როგორც სამხინაო საქმეებში, ისე საგარეოში, თავის პრობლემებს თვითონ წყვეტდა. დღეს ასე აღარ არის — გლობალიზაციამ ბევრი ძალა გააჩინა, როგორც ქვეყნის გარეთ, ისე მის შიგნით, რაც ყველაფერს ართულვებს სახელმწიფოს მართვის პროცესში, ყველაფერს ართულვებს ნებისმიერი სახელმწიფოსა და ხელისუფლებისთვის.

საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა გლობალურ კონტექსტში უნდა მოგვარდეს, მხოლოდ მაშინ იქნება შესაძლებელი ამ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის დათბობა.

აფერი აქვს რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებასთან. საქართველომ გადაწყვეტილება მიიღო და მოგვარდა. უნდა მივიჩნიოთ, რომ ეს არის. ჩვენს ქვეყანას უამრავი მაღალი პარტნიორი ქვეყანათან, რომლებსაც გვირდს ვერაფერი აქვს.

— ამ შემთხვევაში კარასინსა და ვეთანხმები, როგორც რუდენკოს, პროცესი წინ უნდა წავიდეს და თბილისს, სოხუმსა და ცხინვალს შორის დიალოგი აუცილებლად უნდა დაიწყოს. დიალოგის დაწყებას არა მხოლოდ მე, ძალიან ბევრი ქართველი მიესალმება.

«საქართველოში ბაკჟეული ძალები მართლაც არ არიან ჩუსეთთან ურთიერთობის დათბობით დაინტერესებულნი. შეიძლება ითქვას, რომ პირიქითაც ხდება, და ამაში ვეთანხმები ჩუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილეს»

პროცესები ძალიან სწრაფად ვითარდება. ნებისმიერი ქვეყანა უნდა აპყვეს ფეხის ხმა და შესაბამისად იმოქმედოს. არ შეიძლება კონსტიტუციაში ჩანერო, — ევროპისკენ მივდივარ და სხვა გზა არ მაქვსო.

— რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე რუდენკოს განცხადების შემდეგ, რომ საქართველოსთან საპაერო სივრცე არ გაიხსნება, ერთ-ერთმა საინფორმაციო სააგენტომ ინტერვიუ ჩამოართვა გრიგორი კარასინს, რომელმაც თქვა: საქართველოს საზღვრებთან მომხდარ ინციდენტებზე პოლი-

არა მგონია, ქვეყანაში ცხოვრობდეს ქართველი, რომელსაც არ სურდეს ოსეთისა და აფხაზეთის დაბრუნება.

— საქართველოს ხშირად ურჩევენ ხოლმე დიალოგის დაწყებას ცხინვალსა და სოხუმთან, მათ შორის ე.წ. პარტნიორი ქვეყნებიც კი... შეძლებს კი ჩვენი ქვეყანა დიალოგის დაწყებას მაშინ, როდესაც, როგორც თქვენ ამბობთ, ის გადაწყვეტილებას დამოუკიდებლად ვერ იღებს?

— მსოფლიოში დიდი ცვლილებები ხდება. ჩვენ მოვესწარით ეპოქას, როდესაც ახალი მსოფლიო წესრიგი ყალიბდ-

ლიოს, რომლისთვისაც იბრძვის ამჟამინდელი პრეზიდენტი, რომელიც საქართველოსთვის იქნება მომგებიანი, რადგან ის გამუდმებით ამბობს, რომ პარტნიორი ქვეყანაა, რომელიც მნიშვნელოვანია.

სამწუხაროდ, ისეთი დროებაა, ისე ვართ დამოკიდებული გლობალურ პროცესებზე, ხე-სახელმწიფოების გადაწყვეტილებებზე, რომ მთელი მსოფლიო იმედით შეჰყურებს ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის არჩევნებს.

— გრიგორი კარასინმა განაცხადა, რომ საქართველო-

«თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ჩუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობის მოგვარება ან სოხუმისა და ცხინვალის საკითხი მხოლოდ საქართველოს გადასასწყობია, ძალიან ცდება»

ში ამერიკის საელჩოს განცხადებები ხელს უშლის შენევის მოლაპარაკებებს...

— დიას, ასე... ამ საკითხზე ხშირად ვსაუბრობ. მართალი ვიყავი, როდესაც ვთქვი, რომ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა გლობალურ კონტექსტში უნდა გადაწყდეს-მეთქი. კარასინიც სწორედ ამას გულისხმობს. ყველამ კარგად ვიცით, რომ, მიუხედავად ყველაწიარი რჩევა-დარიგებისა, რომლებსაც ე.წ. პარტნიორები გვაძლევენ, რუსეთ-საქართველოს შორის ურთიერთობის მოგვარება და მათ შორის, თბილისი-ცხინვალის და თბილისი-სოხუმის დიალოგიც ამერიკის გარეშე ვერ და არ მოხდება. დღეს, სამწუხაროდ, ამერიკა არის ჩვენი ე.წ. სტრატეგიული პარტნიორი, ხოლო რუსეთი — «ოკუპანტი» სახელმწიფო. ამ რეალობას ვერსად გავუქცევით, თუკი მსოფლიო პოლიტიკაში არ შეიცვალა ვითარება ისე, რომ ჩვენმა ქვეყანამ დამოუკიდებელი გადაწყვეტილებების დამოუკიდებლად მიღება შეძლოს.

— სომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის კონფლიქტი განახლდა. თურქეთი მზად არის, მხარში ამოუდგეს აზერბაიჯანს, სომხებს კი — რუსეთს... რა ელოდება საქართველოს?

— სომხეთ-აზერბაიჯანის კონფლიქტი თუ დიდ საომარ მოქმედებებში გადაიზარდა, ეს რეგიონისთვის იქნება დამალუპველი. სომხეთში არის ატომური ელემენტრისადგური და, როდესაც ლაპარაკია სტრატეგიული ობიექტების აფეთქებაზე, ვთქვათ, იმავე მიზეზით ურის წყალსაცავზე აზერბაიჯანში — ეს დამალუპველი იქნება რეგიონისთვის, ის იქნება ეკოლოგიური კატასტროფა. ვიმედოვნებ, რომ ამ ორ ქვეყანას შორის სერიოზული საომარი მოქმედებები არ დაიწყება მხოლოდ იმიტომ, რომ ძალიან ბევრი ქვეყნის ინტერესებს დააზიანებს. ფიქრობ, დიდი ქვეყნების ჩარევით აღნიშნული კონფლიქტი არ გაგრძელდება და სომხეთი და აზერბაიჯანი დასხდებიან მოლაპარაკების მაგიდასთან.

— აქვე აღვნიშნავ საქართველოს დადებით პოზიციასაც — ჩვენმა ქვეყანამ მეზობელ სახელმწიფოებს შესთავაზა, რომ თბილისი მზადაა, მათ მოლაპარაკების მაგიდასთან უმასპინძლოს.

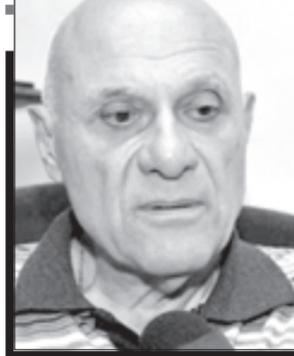
— არის თუ არა ახლა იმის დრო, რომ საქართველო აზერბაიჯანს დავითგარეჯის სამონასტრო კომპლექსზე ესაუბროს? ამას იმიტომ გკითხვით, რომ ბევრი პოლიტიკოსი თუ პოლიტიკოსი სოციალურ ქსელში ამ თემაზე წერს...

— დავითგარეჯის სამონასტრო კომპლექსზე საუბრის დრო ახლა არ არის და ამ თემაზე არც აზერბაიჯანი ისაუბრებს, რადგან უამრავი პრობლემის წინაშე დგას და არ სცალია, მაგრამ საქართველოს მთავრობას და ყველა ქართველს გამუდმებით უნდა გვახსოვდეს დავითგარეჯა, აუცილებლად უნდა მოვიფიქროთ ისეთი წინადადება, მატრიცა, რომელზეც აზერბაიჯანი უარს ვერ იტყვის. არ გამოვრიცხავ, რომ ეს მოხდეს ვილაქის ჩარევით, ამ თემაზე საქართველოს აზერბაიჯანთან მოლაპარაკებაც შეუძლია.

ესაუბრა ეკა ნასყიდაშვილი

თქვენი მსოფლიო
www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„რაც შეეხება რუსეთთან პირდაპირი დიალოგის ხელისშეწყობას, არაპროფესიონალიზმთან ერთად, ვფიქრობ, ერთ-ერთი პოლიტიკური ნაბიჯი არასწორია, რაც ბასაგაბია, სანიდანაც მოდის. თუმცა ჩვენს ხელისუფალთ ერთი რამ ავიწყდება — დიალოგია სხირად არაპროფესიონალიზმის გადამწყვეტილებების აუცილებლობას გულისხმობს... ისე, სიმართლე გითხრათ, არ მისმის, რა დასავლელი იმით, რომ თავის დროზე მარგველაშვილი შეხვედროდა პუტინს. ისევე, რომორც არ მისმის, რა უშლის დღეს ხელს პრემიერმინისტრს“.

სოსო ცინცაძე: რუსეთთან პირდაპირი დიალოგი ობიექტური აუხილებლობაა, როგორც, გვინდა თუ არა, არსებობს

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციისა და ბეჭდვის დეპარტამენტმა თავის ვებგვერდზე გამოაქვეყნა საქართველოს შესახებ ვრცელი განცხადება. მასში ორ ქვეყანას შორის დაძაბულობის მიზეზებზეა საუბარი; აღნიშნულია, რომ ბოლო პერიოდში ოფიციალური თბილისი განსაკუთრებით პროვოკაციულ პოლიტიკას ატარებს მოსკოვის მიმართ, რომელიც ერთადერთ მიზანს — ორ ქვეყანას შორის დესტრუქციულობისა და დაძაბულობის კიდევ უფრო გაზრდას ემსახურება, რაც არ შედის არც რუსეთის და არც საქართველოს ეროვნულ ინტერესებში. განცხადებაში ასევე ნათქვამია, რომ საქართველომ თავი უნდა დაანებოს პოლიტიკური სპექტაკლების მოწყობას და გამოიყენოს დიალოგის ყველა ხელმისაწვდომი საშუალება, როგორც რუსეთთან, ისე სოხუმსა და ცხინვალთან.

ამუშავებს და იქიდან მიღებულ მოსავალზე დამოკიდებული. სხვათა შორის, ნელს, როგორც იქნა, კახეთში ფასი და ედო ატამასა და ვაშლატამას, იმიტომ, რომ აშენდა დიდი ზომის მაცივრები, რომლებშიც ინახება ასეულობით ტონა ხილი და შემდეგ გადის რუსეთში. აი, ასეთ ვითარებაში პრინციპული მომხრე ვარ მოსკოვთან დიალოგის, თუმცა აქ არის მეორე საკითხი, რომელიც არანაკლებ მნიშვნელოვანია: ჩვენ ამ ხნის განმავლობაში ვერ ჩამოვყალიბეთ ქართული დიპლომატიური სკოლა, რომელიც კვალიფიციური კადრების ერთგვარი საბაზო იქნება. ქართული დიპლომატიკა მათი დღის კრიტიკას

ბებს, რომლებიც აფერხებს რუსეთთან პირდაპირი დიალოგის დაწყებას, არაპროფესიონალიზმთან ერთად, ვფიქრობ, ერთ-ერთი პოლიტიკური ნაბიჯი არასწორია, რაც ბასაგაბია, სანიდანაც მოდის, თუმცა ჩვენს ხელისუფალთ ერთ რამ ავიწყდება — დიალოგია სხირად არაპროფესიონალიზმის გადამწყვეტილებების აუცილებლობას გულისხმობს... ისე, სიმართლე გითხრათ, არ მისმის, რა დასავლელი იმით, რომ თავის დროზე მარგველაშვილი შეხვედროდა პუტინს. ისევე, როგორც არ მისმის, რა უშლის დღეს ხელს პრემიერმინისტრს... ხომ არ ფიქრობთ, რომ ხელისუფლებას გარკვეულ-

განცხადებაში მწვავედაა გაკრიტიკებული აშშ-ის სახელმწიფო კონგრესი და ამერიკის საელჩო საქართველოში, რომელიც ბოლო პერიოდში დაუფარავ ანტირუსულ პოლიტიკას ატარებს. როგორც განცხადებაში აღნიშნულია, ეს ყველაფერი თბილისსა და მოსკოვს შორის ურთიერთობების გამწვავების მიზანმიმართული მცდელობაა, რომელიც სერიოზულ საფრთხეს უქმნის მშვიდობას რეგიონში...

ისმიერ შემთხვევაში აუცილებელია. ჯერ კიდევ მე-17 საუკუნეში წერდა რიშარდი თავის პოლიტიკურ ანდერძში, რომ მოლაპარაკება მაშინაც კი, როდესაც ის ნინასნარ განიხილება, აუცილებელია, ვინაიდან ასეთ მოლაპარაკებაშიც კი გაიგებ მოწინააღმდეგე აზრსა და პოზიციას. საერთოდ, გაბუტვა და ყველაზე ირი ურთიერთობის განხილვა არის სახელმწიფოებრივად მანებლური დიპლომატია. ეს არის ბავშვური სიჯიუტე, რომელიც ლოგიკურ აზრს არის მოკლებული. რაც შეეხება კონკრეტულ განცხადებას, რომელიც რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გაავრცელა, ბოლო ექვსი თუ შვიდი წლის განმავლობაში ეს უკვე მერამდენეა, მათ შორის მლა-დომარ პუტინის მხრიდანაც, მაგრამ პასუხად ჩვენგან მუდმივად ისმის ერთი და იგივე — „რაზე უნდა ვილაპარაკოთ?“ აი ეს არის ყველაზე დიდი შეცდომა და არაადეკვატური მიდგომების დემონსტრაცია. თუ ჩვენ დღეს ვინმესთან გვაქვს სალაპარაკო, ეს, პირველ რიგში, არის რუსეთი. სხვათა შორის, იმ პოლიტიკოსებს, რომლებიც ამას ამბობენ, შეუძლიათ, ნავიწინ რეგიონებში და გაიგონ, რას ფიქრობს მოსახლეობა ამ საკითხზე. ნავიწინ, მაგალითად, კახეთში და დაელოპარაკონ რიგით ადამიანებს...

«დასავლეთის წიგნის დაქარაღვის რა შეზღაპი საუბარი, როცა ჩვენს პირდაპირ ახელა სახელწოდება რუსეთის სახით?! სწორი დიალოგიათი არაა, ვინ დაიხმავს ჩვენს ინტერესებს, როცა ვერცხევირი იქნება, ნატო კი ლაშის კოსმოსიდან ჩამოიტანოს მიჯნაბი, ალიანსში ინტეგრაცია საბოლოოდ უარი რომ გვითხრას?! რუსეთსა და საქართველოს შორის აუხილებლობა პირდაპირი დიალოგი, შუამავლობისა და ზედამხედველობის გარეშე»

ბერძენი, ერთმნიშვნელოვანი შეფასების გაკეთება, მაგრამ რუსეთს, ალბათ, საკმარისზე მეტი ინფორმაცია აქვს ლუგარზე. ვფიქრობ, ეს განცხადებები უფრო პოლიტიკურ მიზნებს ემსახურება, ვიდრე საფრთხეების თავიდან აცილებას, რაც მოსკოვის პოზიციიდან ლოგიკურია, თუმცა დარწმუნებული ვარ, კრემლი ლუგარიდან სერიოზულ საფრთხეს რომ გრძნობდეს, მხოლოდ განცხადებებით არ შემოიფარგლებოდა. რაც შეეხება ხელისუფლებას, ვფიქრობ, ის ამ შემთხვევაშიც ვერ იქცევა ადეკვატურად, რათა საბოლოოდ წერტილი დაუსვას აღნიშნულ საკითხზე პოლიტიკურ სპექულაციას, ეს ისევე მათ სისუსტესა და არაპროფესიონალიზმზე მიუთითებს...

ცნობითვის: ოფიციალურმა მოსკოვმა უკვე მერამდენედ მოუწოდა საქართველოს ხელისუფლებას, რომ იფიქროს პირდაპირ დიალოგზე რუსეთთან და კონფლიქტურ რეგიონებთან (მსგავსი რამ პირდადავ ვლადიმერ პუტინმა 2014 წელს სოჭის ოლიმპიადის მიმდინარეობისას ჟურნალისტებთან განაცხადა), თუმცა თითოეულ ამ გზავნილზე საქართველოს ხელისუფლების პასუხი უცვლელი იყო: „საერთაშორისო საზოგადოების მონაწილეობის გარეშე დიალოგს აზრი არ აქვს“.

თქვენი აზრით, რა განწყობება მოსახლეობაში? — კახეთი ვახსენე, ახლართველი მოდის და, აბა, ჰკითხოთ კახელ მევენახეს, რისი იმედია აქვს; ჰკითხოთ ნებისმიერ გლეხს, სოფლად მცხოვრებ ნებისმიერ ადამიანს, ვინც მინას

მერ უშლავს. ვთქვი და კიდევ გავიმეორებ: რუსეთთან პირდაპირი დიალოგი ობიექტური აუცილებლობაა, რომელიც, გვინდა თუ არა, არსებობს. ეს ერთი და მეორე — დიალოგიათი ისტორიამ არ იცის ასეთი ფენომენი, რომლისადაც პატარა სახელმწიფო ყველა დროის ურთიერთობას წყვეტს თავისი უდიდესი მეზობელი... — 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებში „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი დაპირება რუსეთთან ურთიერთობის მოვლას იყო, თუმცა, არათუ მოვლას ვერ მოახერხა, ამის რეალური მცდელობაც კი არ ყოფილა. ხელისუფლებას შეეცლიდა რვა წლის თავზე ორ ქვეყანას შორის მოლაპარაკებები აბაშიძე-კარასინის ფორმატს ვერ გასცდა. რა არის ამ ყველაფრის შემფერხებელი ფაქტორები? — პირველი და უმთავრ-

წილად დასავლეთის პოლიტიკური ნიშნის დაქარაღვის ემინია? — 15 წლის განმავლობაში დიპლომატიური აკადემიის რექტორი ვიყავი და კვირა არ გავიდოდა, დასავლეთის რომელიმე ქვეყნის ელჩი ჩვენთან მსტუმრად არ მოსულიყო. არაერთხელ მისაუბრია მათთან ამ თემებზე და დაერწმუნდი, რომ მთავარია, სწორად ავუხსნათ ყველაფერი. ესეც არ იყო, დასავლეთის წიგნის დაქარაღვის რა შეზღაპი საუბარი, როცა ჩვენს პირდაპირ ახელა სახელწოდება რუსეთის სახით?! სწორი დიალოგიათი არაა, ვინ დაიხმავს ჩვენს ინტერესებს, როცა ვერცხევირი იქნება, ნატო კი ლაშის კოსმოსიდან ჩამოიტანოს მიჯნაბი, ალიანსში ინტეგრაცია საბოლოოდ უარი რომ გვითხრას?! რუსეთსა და საქართველოს შორის აუცილებელია

ბატონო სოსო, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ ამას წინათ გავრცელებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ დროა, საქართველომ თავი დაანებოს პოლიტიკური სპექტაკლების მოწყობას და გამოიყენოს პირდაპირი დიალოგის ყველა შესაძლებლობა, როგორც მოსკოვთან, ისე სოხუმსა და ცხინვალთან, მაგრამ ფაქტია, ჩვენი ხელისუფლება პირდაპირ დიალოგს კი არა, საერთოდ დიალოგსაც კი არ განიხილავს. დღევანდელ ვითარებაში რა საშუალებები არსებობს კრემლთან სასაუბროდ და აუცილებელია თუ არა ეს საქართველოსთვის? — მე, როგორც დიპლომატიის თეორეტიკოსს, მტკიცედ მნამს, რომ დიალოგი ნებ-

გაუბრება და ყვანაირი ურთიერთობის განწყობა არის სახელწოდება რუსეთის სახით?! სწორი დიალოგიათი არაა, ვინ დაიხმავს ჩვენს ინტერესებს, როცა ვერცხევირი იქნება, ნატო კი ლაშის კოსმოსიდან ჩამოიტანოს მიჯნაბი, ალიანსში ინტეგრაცია საბოლოოდ უარი რომ გვითხრას?! რუსეთსა და საქართველოს შორის აუცილებელია

გაუბრება და ყვანაირი ურთიერთობის განწყობა არის სახელწოდება რუსეთის სახით?! სწორი დიალოგიათი არაა, ვინ დაიხმავს ჩვენს ინტერესებს, როცა ვერცხევირი იქნება, ნატო კი ლაშის კოსმოსიდან ჩამოიტანოს მიჯნაბი, ალიანსში ინტეგრაცია საბოლოოდ უარი რომ გვითხრას?! რუსეთსა და საქართველოს შორის აუცილებელია

ესაუბრა ჯაბა შვანიძე

გაუბრება და ყვანაირი ურთიერთობის განწყობა არის სახელწოდება რუსეთის სახით?! სწორი დიალოგიათი არაა, ვინ დაიხმავს ჩვენს ინტერესებს, როცა ვერცხევირი იქნება, ნატო კი ლაშის კოსმოსიდან ჩამოიტანოს მიჯნაბი, ალიანსში ინტეგრაცია საბოლოოდ უარი რომ გვითხრას?! რუსეთსა და საქართველოს შორის აუცილებელია

რომელ ეკონომიკურ ზრდასა და განვითარებაზე გველაპარაკებით, პათივტივულ ხელისუფლების წარმომადგენლებო, მოსახლეობა იმედდაკარგულია. ეს ნიჰილიზმიც ალარ არის, ეს არის უკიდურესი სასონარკვეთა. ეს იმის შედეგია, რომ, ამ ადამიანებმა ერთი დღე რომ გააცდინონ და აქციაზე არ ან ვერ მივიდნენ, მეორე დღეს შინ საჭმელს ვერ მიიტანენ.

ხალხი და ხელისუფლება

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

არჩევნების მოახლოებასთან ერთად მოსახლეობის გამოკითხვაც მატულობს. პრაქტიკულად ყველა პარტია თუ ტელევიზია გამოკითხვას ატარებს და ადგენს, როგორია ამომრჩევლის წინასაარჩევნო მდგომარეობა და განწყობა. პარტიებს რეიტინგები აინტერესებთ, კონკურენტის მიერ ჩატარებულ გამოკითხვას არ ენდობიან, საკუთარს ატარებენ. აქეთ ცალკე სახელისუფლო ტელევიზია დებს გამოკითხვის რეიტინგებს, იქით ოპოზიციური არხები ამტკიცებენ საპირისპიროს. თუმცა, როცა გასულ კვირას კომპანია „აი-პი-ემ“-ის კვლევის შედეგები გამოქვეყნდა, მისთვის პოლიტიკურ პარტიებს დიდი ყურადღება არ მიუქცევიათ. მიზეზი მარტივია — კომპანიას პოლიტიკურ რეიტინგებზე მეტად სხვა რამ აინტერესებდა. სანამ მთავარ სათქმელზე გადავალ, კომპანიის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების ძალიან საინტერესო ნაწილს გაგაცნობთ. მაშ ასე:

„მაქვს ხელისუფლების შეცვლის იმედი — 10%, იმედი მაქვს ეკონომიკური პროგრესის/სამუშაო ადგილების შექმნის — 9%, უკეთესი მომავლის/უკეთესი ცხოვრების იმედი მაქვს — 8%, მომავალი თაობის იმედი მაქვს — 5%, ამჟამინდელი ხელისუფლების იმედი მაქვს/ქვეყანა მიდის სწორი მიმართულებით — 5%, იმედი მაქვს, იქნება მშვიდობა/სტაბილურობა — 4%, იმედი მაქვს მრავალპარტიული პარლამენტის — 2%, ქართველი ხალხის გაერთიანების იმედი მაქვს — 2%, საქართველოს ტერიტორიული გამთლიანების იმედი მაქვს — 1%, იმედი მაქვს, განათლების სისტემას მეტი ყურადღება მიექცევა — 1%, იმედი მაქვს, მთავრობა ხალხს დაეხმარება — 1%, პენსიების გაზრდის იმედი მაქვს — 1%, სოფლის მეურნეობის განვითარების იმედი მაქვს — 1%, არ მაქვს არაფრის იმედი — 6%“.

ადამიანებმა ერთი დღე რომ გააცდინონ და აქციაზე არ ან ვერ მივიდნენ, მეორე დღეს შინ საჭმელს ვერ მიიტანენ.

საშოვარზე გადაგებულ, გათითოვებულ ერად ვიქცეოთ და ასე ძლიერ სახელმწიფოს ვერ ავაშენებთ. ერთ წრეზე ტრიალსაც აღარ ჰგავს ეს ყველაფერი, ის წრეც გაჩერდა და ერთ ადგილს ვტკეპნით, წინსვლა გამოირიცხებოდა, უკან კი დიდი ნაბიჯებით ვიხვეთ. ადამიანებს ხალხის გაერთიანების იმედიც აღარ აქვთ. ეს იმიტომ, რომ ზუსტად იციან თავიანთი მეზობლის, ნათესავის, უზნელის მდგომარეობა; იციან, რომ ისინიც უღელში არიან შებუმული და, გუთანი თუ არ გასნიეს და ერთ ადგილზე დადგნენ, მერე ვეღარ დაძრავენ და სულს განუტყევენ. **ქალინ კარგი და ლამაზია დენდროლოგიური პარკი; ისიც ქალინ პარკია, რომ ასე ათასობა ქალთა მოინახულა, მაგრამ იმაზე თუ გიფიქრებთ, დენდროლოგიური პარკის მონახულება სიმბოლურად ერთი ლარი რომ ღირებოდა, რამდენი კაცი მივიდნენ? გაცილებით ნაკლები და იცით, რატომ?** ერთი ლარი ერთი პური და პური კიდევ სისხლად ფასობს. ჰო, სისხლად და ხორცად ფასობს, რადგან ის ხალხის ძირითადი საკვებია. ადამიანები ვერ ყიდულობენ ხორცს, თევზს, ვერც იმ ცხრა პროდუქტს, რომლებზეც ხელისუფლებას ფასები უნდა დაეჭირა და ვერ დაეჭირა. იმის მიუხედავად, რომ პანდემია არ გავგეცა და კატასტროფას გადავრჩით (ჯერჯერობით მაინც), ხალხს ჯანდაცვის სამინისტროს იმედი მაინც არ აქვს. არ აქვს იმიტომ, რომ საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამა, ასე ძალიან რომ ამაყობს ხელისუფლებას, ვეღარ მუშაობს, რადგან სახელმწიფოს მიერ გადახდილი 70% მოსახლეობისთვის საკმარისი არ არის, რადგან დარჩენილ 30%-ს, უზარალოდ, ვეღარ იხდიან. ნაყინს ვერ ჭამს ყოველიურად ბავშვების 80%-ზე მეტი. ის მაინც გაიხსენეთ, თქვენ როგორ გიყვარდათ ბავშვობაში ნაყინი. ეს ბავშვობა აღარ აქვთ დღევანდელ თაობებს, ნაყინს ურნიდანაც აღარ ამოიღის საკვები, რადგან ისეა ხალხი დამშულეული, ვეღარ ყრის ვერაფერს, ნამცეცხებსაც კი ლუკმად კრავს და ჭამს.

ახლა არ დაიწყეთ, ასე ამიყვარ არ არის მდგომარეობა, თქვენ ამიომავთო. არც იმ პარლამენტ-

რად გინდათ გაეროს დასკვნა?! გაღიქმდით და ნახვით, რამდენი ბავშვი გამოგივლით ხელს დახმარების იმედით

დღევანდელი გადასახადიდან ისე ჩანს, რომ არჩევნებზე კვლავ მხარდებული კალა გიშეაჯივებს და ახლავს შეიქვება იმის თქმა, რომ სისიკითოდ არაფერი არ შეიხვდება. ეს იმიტომ, რომ ჩემი შესახველ-გასაკეთებლად ამ კალას ზუსტად რამ ნელი ჰქონდა და მივიღით იქამდე, რომ მოსახლეობის 81%-ს შეიშლის უშიშროება და ის არის ფაქტი

რივით თქვამთ, არ მგვარა, საპარტიოლოში ბავშვები რომ მივიშლით. მე მგვარა, რომ თქვენ ამის არ გჯერათ, იმიტომ, რომ თქვენს გარემოცვაში, თქვენი მეცადინეობით, ყველა დასაქმებულია, ყველა უზრუნველყოფილია და დანარჩენს ვერ ხედავთ. არადა, აგერ გამოაქვეყნეს კვლევა, რომ თქვენ, უზრუნველყოფილნი, სულ რაღაც 19% ხართ, დანარჩენები კი შიმშილის ზღვარზე არიან. განზრახ მკვლევლების

როდენობა გაიზარდა 150%-ით, ძალადობრივმა დანაშაულებმა იმატა, წერილ-წერილი ქურდობები, საბურავების მოპარვა კვლავ დაბრუნდა და პრობლემად იქცაო. შიათ ადამიანებს, შიათ და თქვენ არ გესმით. „კუჭით კენა“ გაგიგიათ? სწორედ ამის ბრალია დანაშაულის რაოდენობის მატება, მშიერი ადამიანი ყველაფერზე ნამსუსელი. ვიმეორებ, ყველაფერზე, რადგან კუჭმა არ იცის მოთმენა და, თუ ნიკო ლორთქიფანიძის

„ტრაგედია უგმიროდ“ არ ნაკითხავთ, ახლა მაინც ნაკითხავთ, რამდენჯერმე გადაიკითხეთ. სწორედ უგმირო ტრაგედია იცის, რაც ჩვენ ირგვლივ ხდება. **ორი დღის წინათ 78 წლის ტასის მძღოლი შემსვდა, რამ ვინა, ნამლის ფულად არ მყოფნის პინსი, დღისწამ 40 ლარს ვუსხდით მანქანის მფლობელს და ვტაქსაობო. აპანკალეპული ხელპირთ მართავდა საჭამს. აუპარად**

იტყვოდ, არც რამაცინა უჭრიდა და არც თვალის თან ზედმეტად ფრთხილ-ოზდა და, ადგილამდე 10 წუთში რომ უნდა მივსულიყავით, ნახევარი საათი მოუწდა. მამ არ ამოიღებია, არც ხურდა მამომირთმევი და სწრაფად-ასტად მამომივდი მანქანად-ან, ჩემი სიმართლად განმითვალისწინებს და რომ არ დაენახა. რამ თქვა, რით მენუგაგაინა?! რამ უნდა 78 წლის კაცს საჭამთან და ტასის მძღოლად? მაგრამ შიმშილის შიში აიძულებს ამის გაკეთებას; იცის, რომ არ იმუშაოს, მოკვდება და ამიტომ რისკავს. ჰო, ყოველი დღე მისთვისაც რისკია და იმ მზავერისთვისაც, რომელიც მას ჩაუჯდება, მაგრამ სხვა გზა არ აქვს. ქალი ტაქსისტებიც მომრავლდნენ და, მე თუ მკითხავთ, სწორედ იმიტომ, რომ სხვა ვერაფერი იპოვეს, თორემ, ამკარად ურჩევნიათ, მანქანაში უცხო კაცის ჩასმასა და ადგილამდე მიყვანას, დილით წავიდნენ სამსახურში, საღამოს შინ დაბრუნდნენ და ოჯახთან ერთად მშვიდად ივახშობნენ. დღევანდელი გადასახადიდან ისე ჩანს, რომ არჩევნებში კვლავ მმართველი ძალა გაიმარჯვებს. **და ახლავს შეიქვება იმის თქმა, რომ სისიკითოდ არაფერი არ შეიხვდება. ეს იმიტომ, რომ ჩემი შესახველ-გასაკეთებლად ამ კალას ზუსტად რამ ნელი ჰქონდა და მივიღით იქამდე, რომ მოსახლეობის 81%-ს შეიშლის უშიშროება და ის არის ფაქტი.**

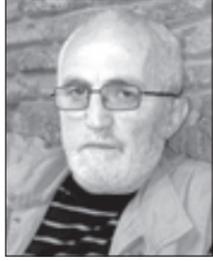
დღევანდელი გადასახადიდან ისე ჩანს, რომ არჩევნებში კვლავ მმართველი ძალა გაიმარჯვებს. და ახლავს შეიქვება იმის თქმა, რომ სისიკითოდ არაფერი არ შეიხვდება. ეს იმიტომ, რომ ჩემი შესახველ-გასაკეთებლად ამ კალას ზუსტად რამ ნელი ჰქონდა და მივიღით იქამდე, რომ მოსახლეობის 81%-ს შეიშლის უშიშროება და ის არის ფაქტი. და რამდენი გადამდებელი ბრძანდებოდა, ახალი პარლამენტი მიიღებდა ახალ კანონებს, იმსჯელებს გენდერულ თანასწორობაზე, ტოლერანტობაზე და კიდევ ათას სისულელეზე, სწორედ რომ სისულელეზე, რადგან ყველაფერი ნულდება მაშინ, როცა საქმე შიმშილსა და შიმშილის სიკვდილს ეხება. **გიორგი კვიციანიშვილი** გაეროს იმ დასკვნას გადააყილეს, რომელშიც ეწერა, რომ საქართველოში 77 ათასი ბავშვი შიმშილობს. კეთილი, გადავწყვეტო პრემიერი, მაგრამ ის 77 ათასი ბავშვი ამ გადადგომით დანაყრდა? სად წავიდნენ ისინი? მოგვარდა პრობლემა? თუ კვიციანიშვილის გადადგომით 77 ათას ბავშვს ეშველა, მოხსენით მთელი მინისტრთა კაბინეტი, მეგობრებო, მთელი მინისტრთა კაბინეტი, მაგრამ არა, ეს უბრალოდ საბაბი იყო და ანალოგიური საბაბით ნებისმიერი პრემიერის გაშვება ნებისმიერ დროს იქნება შესაძლებელი. რად გინდათ გაეროს დასკვნა?! აგერ, გაღიქმდით და ნახვით, რამდენი ბავშვი გამოგივლით ხელს დახმარების იმედით... იმ ნაყინის ფულის შოვნის იმედით, თქვენ რომ ასე გიყვართ ბავშვობაში.

თუ ნიკო ლორთქიფანიძის «ტრაგედია უგმიროდ» არ ნაკითხავთ, ახლა გაინს ნაკითხეთ, რამდენჯერმე გაღიქმდით. სწორედ უგმირო ტრაგედია იცის, რაც ჩვენ ირგვლივ ხდება

ბასო პარპაძე

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ათას „ზაპორჟა“ გადახსნარ-გადმომხსნარი ე.წ. გაერთიანებული ოპოზიციის, ავსტრალიელი და უკრაინული „მიზა მოვა“-სთან განსხვავებით, ასე თუ ისე, ანგარიშგასახიფთავებელი და სწორედ ეს მოცემულობაა „ქართული ოცნების“ გამარჯვების გარანტია. მოცემულობა, რომელიც იმიტომ შეიქმნა, რომ ზიკინას მიერ „გაპრაფილი შუის“ ადგილზე არ აღმოცენდნენ თვისობრივად ახალი პოლიტიკური პარტიები ახალი საბარეო პოლიტიკით, ახალი იდეოლოგიით და ამ იდეოლოგიის წარმომადგენელი ახალი პოლიტიკური სახეებით.

მიკერძობებდ რომ არ ჩამოვალს მავანმა წინამდებარე წერილი, შეუძლია წლების განმავლობაში გამოქვეყნებულ ჩემს მრავალ სტატიასა თუ „პოსტს“ გადახედოს და ნახავს, რომ „ქართულ ოცნებას“ ჩემგან კრიტიკა არ დაჰკლებია, ბიძინა ივანიშვილიც ბევრჯერ ყოფილა თქვენი მონა-მორჩილის „ავი მუსაიფის“ მსხვერპლი. საყდრისის ვანდალური აფეთქების შემდეგ ვარ „ქართული ოცნების“ რადიკალური ოპოზიციის, ამიტომაც დავასათურე კონსტანტინე გამსახურდიას მიერ უტა არსაკიძის პირით ნათქვამი ფრთხილი ფრაზით ეს წერილი.

მომავალი არჩევნები, მიუხედავად ყველაფრისა, „ქართულ ოცნებას“ უკვე მოგებულ აქვს. საქმე მხოლოდ ის არის, ვის და რა ანგარიშით მოუგებს და სასიკეთო იქნება თუ არა ქვეყნისთვის, თორემ „ქართული ოცნების“ (ნაიკითხე, ბიძინა ივანიშვილი) მორიგი გამარჯვება ობიექტური მოცემულობაა.

ზევით — მიუხედავად ყველაფრისა — მეთქი, ანუ „ქართული ოცნების“ მიერ ჩადენილი დანაშაულის ტოლფასი შეცდომების მიუხედავად თუ იმის, რომ იდიოტი პრეზიდენტი (უკაცრავად, მაინც ქალია) გვყავს, ან იმის, რომ მომავალ არჩევნებზე „მიმა მოდის“ საფრთხობელა ვეღარ იმუშავებს ისეთი ძალით, როგორც აქამდე ჩატარებულ ყველა არჩევნებზე მუშაობდა (უუნარობაზე, არაპროფესიონალიზმზე, ნეპოტიზმზე, ხალხისთვის მიცემული დაპირებების შეუსრულებლობაზე რომ არაფერი ვთქვათ), ვიმეორებ — „ქართული ოცნებას“ გარანტირებულ აქვს არჩევნებში გამარჯვება. რატომ? ქართველი ხალხი გამოთავაზდა? ასეც რომ იყოს, ქართველი ერის მიმართ ამის თქმის უფლება ან ქართველი ერის ფეხის მტვერი, თავს ვერ მივცემ, მაგრამ „საბედნიეროდ“, საქმე გაცილებით მარტივად არის.

„დამოუკიდებელი საქართველოს“ ისტორიის განმავლობაში ქართულ ხალხს ცუდად და უარეს შორის გვიწევდა და გვიწევს არჩევნების გაკეთება.

ნათქვამია, ზოგი ჩივი მარგებელია და ბოლო პერიოდში ნათლად გამოჩნდა, ვინ ვინ არის და, რაც მთავარია, რა უნდა ე.წ. გაერთიანებულ ოპოზიციას. დიდ ქებაში ხაშლამის ხარშვის პროცესისთვის ხომ გიცქერიათ, როდესაც მზარეული დროდადრო ქაფქირით აცლის ხოლმე ქაფს? აი, ასეთი ქაფია ნათელაშვილის ფანატურში თავმოყრილი „ქართული ოცნების“ რეალური საპირისპირო მომავალ არჩევნებში. ათას „ზაპორჟა“ გადახსნარ-გადმომხსნარი ე.წ. გაერთიანებული ოპოზიციის (ნაიკითხე, ევრო-მიშნაცები), ავსტრალიელი და უკრაინული „მიზა მოვა“-სგან განსხვავებით, ასე თუ ისე, ანგარიშგასახიფთავებელი და სწორედ ეს მოცემულობაა „ქართული ოცნების“ გამარჯვების გარანტია. მოცემულობა, რომელიც იმიტომ შეიქმნა, რომ ბიძინას მიერ „გაპრაფილი შუის“ ადგილზე არ აღმოცენდნენ თვისობრივად ახალი პოლიტიკური პარტიები ახალი საგარეო პოლიტიკით, ახალი იდეოლოგიით და ამ იდეოლოგიის ხორცშემსხმელი ახალი პოლიტიკური სახეებით.

ახალი პოლიტიკური პარტიებიც (იშვიათი გამონაკლისის გარდა) ძველებს ეჯობებენ.

«მე არც გიორგი გეგის გეგობა ვარ, არც გელქისადაკ კათალიკოსის გგალობელი»

დრო სხვა, თორავ თვისობრივად გვიჩი არაფერი შეხვლილა — თუ ადრე მონღოლთა უკდოს ყარაყუმიდან, ოსალათის სტამბოლიდან და ირანის ისპაჰანიდან იმართებოდა საქართველო, დღეს დამპყრობელთა გეგობრივი სახელაბი შეიხვალა — ყარაყუმს ვაშინებონი კქვია, სტამბოლს — ბჩიუსელი, ისპაჰანს — სტრასბურგი და ახლა იქიდან მიღებული ჩაუოლუსიებით და ჩაქოენდასიებით (ნაიკითხე, ბრძანება) იმართება საქართველო, ოლონდ, ზემოთ ჩამოთვლილი ველურებისგან განსხვავებით, უღმერთოდ, ლიბერალტულად, თანამედროვე დასავლეთის მთავარი ღირებულება-ფასეულობებით, ლგბტ-სექსის პრიმატით.

და რომ გაიძახი, — არც ქოცი მინდა, არც ნაცი და ამიტომ, არჩევნებზე არ წავალ, ამით ხომ ნათელაშვილის ფანატურში გაერთიანებული ოპოზიციის ნისქვილზე ასხამ წყალს, რადგანაც, როგორც ჩანს, ქოც-ნაციების მიერ ამერიკულ და ევროპულ მალაჩინოსანთა წინაშე ჩატარებული საბარეო პოლიტიკური დეფილეს შემდეგ ლიბერალტული დასავლეთის სიმპათია მაინც ევრო და მიშ-

ნაციებისკენ იხრება და, რაც უფრო ცოტა ხალხი მივა არჩევნებზე, ჩვენს დასავლელ „მეგობრებს“ მით უფრო გაუადვილდებათ მათი ფავორიტების სასარგებლო ტექსტის ჩაწერა ფირმანში, რომელსაც აუცილებლად გამოგვიგზავნიან არჩევნების შემდეგ. სმებს აშშ-ის ემისრები დაითვლიან საელჩოში, მათი ნებით გადაწყდება, რამდენი ქოც-ნაცი ნაძირალა (მცირე გამოწვევის გარდა) შევა საქართველოს 150-კაციან პარლამენტში სტომბაქების ამოსაყორად...

ნათელაშვილი, რომელსაც, აგერ ლამის 30 წელიწადია, ოპოზიციონერობა სარფიან პროფესიად გაუხდია და, რომ იტყვიან, შავი დედალივით გაკეთდა... ან გიბზ ბოქარიას ატანა არ გინდა?! შედარებით ახლებიდან ნიქა მასჭუტაძე ლიდერობს, რომელსაც იმედი აქვს, რომ მულტიმილიონერ ზაზა ოძუაშვილის მეუღლე — ნატო ჩხიძე (რომელიც „პატრიოტთა ალიანსიდან“ ქართული პოლიტიკის „ამომავალი ვარსკვლავის“, მჭუტაძის, პარტიაში გადაბარგდა) დეპუტატის მანდატს მეუღლის ფულთი უყიდის.

ჩამოვთვლო ე.წ. გაერთიანებული ოპოზიციიდან. მათ, საკუთარი ოჯახის წევრების გარდა, ვინმე ხმას მისცემს? ან, საერთოდ, ვინმეს შეუძლია ერთი სახელი და გვარი მაინც დაასახელოს ნათელაშვილის ფანატურისგან, რომელსაც ხმას მისცემდით კი არა, მის ხსენებაზე გული არ აგერიოთ?

ყველაფრის მიუხედავად, მიშ-ნაციები ერთობ ყინჩად არიან. ისეთ კომენტარებს აკეთებენ, თითქოს არჩევნებში გამარჯვება ჯიბეში ედოთ. ალსანიშნავია, რომ ნაციებსა და ევრონაციებს, სულ ცოტა, მტელევიზია ეხმარება, პულს უზარმაზარი ფინანსური რესურსი. რისი იმედიც აქვთ მიშნაციებს, ეს ე.წ. გაერთიანების ღამეს გამოჩნდა, მაგრამ რეგულაციის რესურსიც არ აქვთ, რადგან რეგულაციის ფინანსების გარდა, ხალხის მხარდაჭერაც სჭირდება, რაც მიშ-ნაციებსა და სტამბოლს, რომ იტყვიან, პლინტუსს ქვემოთ ნიშნულზე აქვთ.

მოკლედ, ის ხალხი, რომელსაც არც ქოცი უნდა და არც ნაცი (რომელთა რიგებს მეც მივეკუთვნები), თუ მინ დარჩა, მიშნაციები დასავლეთის დახმარებით ქვეყნის გარეთ შეინარჩუნებენ მთავარი ოპოზიციური პოლიტიკური ძალის სტატუსს, რაც ამ ეტაპზე მათი ამბიციების მაქსიმუმი. ამიტომ ყველანი უნდა მივიღეთ არჩევნებზე და ყველა უნდა გადავხაზოთ, რათა არჩევნების გაყალბების მცდელობის სივრცე მაქსიმალურად შევამციროთ.

ქვეყნის შიგნით კი ბრძოლა, პრაქტიკულად, მეორე ადგილისთვის მიმდინარეობს, თუ ვინ იქნება ძალი, რომელთა-ნაც კოალიციურ მთავრობას შექმნის გამარჯვებული „ქართული ოცნება“.

მე არც დავით თარხან-მოურავის მეხობებ ვარ და არც ირმა ინაშვილის მგალობელი, მაგრამ ქვეყნისთვის სჯობს, რომ ლიბერალტული „ქართულმა ოცნებამ“ კონსერვატიულ პატრიოტთან შეკრას პოლიტიკური ალიანსი, თორემ, თუ მეორე ადგილზეც ლიბერალტები გავლენ, მაშინ ვაი საქართველოს და ვუი ქართველ ერს!

დავით მხიპია

ქოცაბი და ნახაბი ქართველი აგობჩივლის გულის მოგებას კი არა, პიკველ ჩიგში, დასავლეთის (ნაიკითხე, აშშ) პოლიტიკური ლიდერების კათილგანწყობის მოკოვებას სდილობან. აგაზრანის საყარაბელია, როცა ვაშინებონის ნაჩილ-ფირმანებს ქოც-ნახაბი საქთარაი ინტარესაბის შესაბამისად თარგმნიან სოლგა... ყველანი უნდა მივიღეთ არჩევნებზე და ყველა უნდა გადავხაზოთ, რათა არჩევნების გაყალბების მცდელობის სივრცე მაქსიმალურად შევამციროთ

ქვეყანათა დიპლომატიის ანტიკორუფციული ცენტრი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ქართული კულტურის გატანა ქვეყნის გარეთ, განსაკუთრებით — რუსეთში, ისევე საპარტოველო ინტერესებშია, მაგრამ ვინაიდან რუსეთში არ იხვეწიან და ცდილობენ საზოგადოების დარწმუნებას, თითქმის კულტურული გაცვლა საპარტოველოსა და რუსეთს შორის საპარტოველოსთვის საფრთხეების შემცველია. ნუ იტყვიან და, რუსული კულტურა იგივე რუსული „რბილი ძალა“ ყოფილა. შესაბამისად, მათი ლობიკით, თუკი საპარტოველოში ჩამოვა რუსული ანსამბლი, თეატრი, მხატვარი, პოეტი და ასე შემდეგ, ეს რუსეთის პოლიტიკას ემსახურება.

2013 წლის გაზაფხულზე, როდესაც სააკაშვილის რეჟიმი, ფაქტობრივად, დასრულებული იყო, დარეგისტრირებული ნაცები უცხად გამოცოცხლდნენ, როდესაც გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ფოლკლორული ანსამბლი „ერისიონი“ მოსკოვში გასტროლებზე მიემგზავრებოდა.

საქართველოს ამ ვიზიტორი-ოტემა, იდეურად გაკოტრებული პოლიტიკოსებმა, რომელთა დანაშაულებრივი ქმედებების გამო შიდა ქართული და კოდორის ხეობა ქართველებისგან დაიცალა, „ერისიონის“ პატრიოტიზმის დეფიციტში დასდეს ბრალი, თურმე „ოკუპანტი ქვეყნის“ დედაქალაქში ქართული ხალხური ცეცხლების პროგრამით გამოსვლა საქართველოსთვის საზიანო და ლამის ქვეყნის ღალატის ტოლფასია.

ნებისმიერი ნორმალური ადამიანისთვის ასეთი შეფასება მიუღებელია და ცხადზე ცხადია, რომ ქართული კულტურის გატანა ქვეყნის გარეთ, განსაკუთრებით — რუსეთში, ისევე საპარტოველოს ინტერესებშია, მაგრამ ვინაიდან რუსეთში არ იხვეწიან და ცდილობენ საზოგადოების დარწმუნებას, თითქმის კულტურული გაცვლა საპარტოველოსა და რუსეთს შორის საპარტოველოსთვის საფრთხეების შემცველია. ნუ იტყვიან და, რუსული კულტურა იგივე რუსული „რბილი ძალა“ ყოფილა. შესაბამისად, მათი ლობიკით, თუკი საპარტოველოში ჩამოვა რუსული ანსამბლი, თეატრი, მხატვარი, პოეტი და ასე შემდეგ, ეს რუსეთის პოლიტიკას ემსახურება.

თუ ეს ასეა და დავეთანხმებოდა რუსეთ-საქართველოს შორის კულტურული კავშირების მონაწილეობის, მაშ, რუსეთში ქართული ხელოვნების წარმომადგენლების, იმავე „ერისიონის“ გასტროლები რატომ ცხადდება მიუღებლად და ღალატის პროვოკაციად? **ბანა ქართული ჯგუფები საპარტოველოს „რბილ ძალას“ არ განასოცნიებენ? ისიც ვითქვამთ, რომ ქართული ანსამბლები გაცილებით ხშირად დადრან რუსეთში, ვიდრე რუსული ჩამოვლის საპარტოველოში. თუნდაც ის ელიტარული მხარეები, რომლებიც ახლა რუსეთში იმდენად ხშირად დადრან რუსეთში, ვიდრე რუსული ჩამოვლის საპარტოველოში.** თუნდაც ის ელიტარული მხარეები, რომლებიც ახლა რუსეთში იმდენად ხშირად დადრან რუსეთში, ვიდრე რუსული ჩამოვლის საპარტოველოში.

მაგრამ, სამწუხაროდ, ისინი, ვინც ქართულ-რუსულ ურთიერთობებს ეპრობირან, შორს დგანან საპარტოველოს ინტერესებისა და პატრიოტიზმისგან. მათ აინტერესებთ მხოლოდ ვითარების ამოღობა და ქართული კულტურის მართლაც არსებობის დასაბუთება. მათ აინტერესებთ მხოლოდ ვითარების ამოღობა და ქართული კულტურის მართლაც არსებობის დასაბუთება. მათ აინტერესებთ მხოლოდ ვითარების ამოღობა და ქართული კულტურის მართლაც არსებობის დასაბუთება.

ხვდებიან პოლიტიკურ ლობიზმით, გმობენ „რუსულ ოკუპაციას“, შეურაცხყოფილად მოიხსენიებენ მეზობელი სახელმწიფოს ხელმძღვანელობას და ა. შ. კიდევ ერთხელ ვიმეორებთ, საუბარია იმ ვითარებაზე, როდესაც აპოლიტიკურ რუსულ კულტურულ ჯგუფებს, საქართველოში გასტროლებით ჩამოსულებს, უწყობენ ასეთ ხელოვნურ პოლიტიკურ ობსტრუქციას. გავიხსენოთ **„ერისიონი“** მონაწილე მუსიკოსების თეატრი ჩამოვლიდან გასული წლის ოქტომბერში. მცირერიცხოვანმა, მაგრამ მაინც ადამიანების ჯგუფმა, ლადო მისხივილის სახელობის თეატრის წინ მოაწყო საპარტოველო აქცია მსოფლიო იმიტომ, რომ ქართული მუსიკის თეატრის წინ შეკრებილი ბრბო შეეცადა, ნებისთი თუ უნებლიეთ, საქართველოსთვის „ბანანის რესპუბლიკის“ იმიჯი შეექმნა, სადაც ერთმანეთისგან ვერ მიჯნავენ კულტურასა და პოლიტიკას. ხალხმა არ იცის, ვის უნდა გამოუხატოს პოლიტიკური პროტესტი და რა ვითარებაში, სადაც დაავიწყდათ სახელგანთქმული ქართული სტუმარმასპინძლობა...

სამწუხაროდ, ქუთაისის ინციდენტი ერთდერითი ნეგატიური ფაქტი არ არის. **აჭარაში თანამდებობიდან გაათავისუფლეს ავტონომიის განათლების მინისტრი მსოფლიო იმის ბაშო, რომ შარშან, 26 მაისს, საგანგებო ფონზე „ოქროსი დელეგაციის“ ფარგლებში რუსული საგანგებო დელეგაციის დაბრუნება და გამოცვლა დაუშვა. იმავე გათვალისწინების თეატრს უფლება არ მისცეს, სპექტაკლი რუსულ ენაზე გამართოს. კრიტიკა მოჰყვა რუსული ფილმების ჩვენებას თბილისში...**

თუკი ასე გავაგრძელებთ, საქართველო ძალიან მალე დაკარგავს კულტურული ქვეყნის სტატუსს. „კულტურა არის ენა, რომლის საშუალებითაც ერთმანეთთან უნდა ისაუბროს მსოფლიოს ყველა ხალხმა. ძალიან ხშირად, როდესაც ჩამოვლიან უცხოური თეატრები ან ჩვენ მივდივართ უცხოეთში, მაყურებელს მოხსნილი აქვს ყურსასმენი, რომელშიც თარგმანი ესმის მშობლიურ ენაზე, რადგან მაყურებლისთვის უფრო საინტერესო და გასაგებია სხეულის ენა, კულტურის ენა. არ აქვს მნიშვნელობა, რომელი ქვეყნიდან ჩამოვა კულტურული ჯგუფი — რუსეთიდან, თურქეთიდან, აზერბაიჯანი-

რუსული კულტურა საპარტოველოსთვის საფრთხის შემცველია?

თუკი პუშკინი ბენიოსი პოეტი, მისი ლექსების საჯაროდ წაკითხვა საპარტოველოს ტერიტორიაზე რუსულ «რბილ ძალად» უნდა განვიხილოთ? გავინ ბატყვით, რომ ასეთ «რბილ ძალას» მხოლოდ მივსალგებო და ვისუკრავ, რუსეთი საპარტოველოში სულ ასე ნარეკობიდას

ბენიო ჯანავარი

გიორგი ჭიჭინაძე

დან, პოლონეთიდან თუ სხვა ქვეყნიდან; ეს ხელს შეუწყობს ურთიერთობების დათბობას. შარშან ჩამოვიდა **Et Cetera** როკ-ბანდის სპექტაკლებით და მერე ჩვენ ჩავედით მოსკოვში; რუსები ჩვენთან თავს არ გრძობდნენ ოკ-

უბანტებდად და ჩვენ იქარ გვიგრძნია თავი, რომ ვართ ოკუპირებული ქვეყნიდან ჩასულები. საქართველოს თუ რამე გადაარჩენს, ეს არის ჩვენი ქვეყნის კულტურა, ჩვენი ქვეყნის კულტურის გატანა საზღვრებს გარეთ, — განაცხადა

„ეს არის ყველაზე მიუღებელი და მდაბიო ენა, რომლითაც შეიძლება მიმართო განსტროლებზე ჩამოსულ ადამიანებს. ეს არის შინი ქვეყნის შეურაცხყოფა, როდესაც თითქმის დროებით ჩამოსულს — კულტურის მოღვაწეს, კულტურის ელჩებს, ასე ესაუბრებიან და ასე ხვდებიან. ისინი ჩამოვლიან, რათა გაგვაცნონ თავიანთი ქვეყნის კულტურა და შენ ესაუბრები ავტონომიის ენით; ეს არის „ნაციონალური მოქრობის“ ფაზისტური ხელწერა... ეს არის ჩინი ქვეყნის სახელის შერცხვენა“

საქართველოს შეურაცხყოფა, იმ ადამიანების შეურაცხყოფა, რომლებიც გასტროლებზე ჩამოვლიან რუსეთიდან, რათა თავიანთი ქვეყნის კულტურა გაგვაცნონ. **„ეს არის ყველაზე მიუღებელი და მდაბიო ენა, რომლითაც შეიძლება მიმართო განსტროლებზე ჩამოსულ ადამიანებს. ეს არის შინი ქვეყნის შეურაცხყოფა, როდესაც თითქმის დროებით ჩამოსულს — კულტურის მოღვაწეს, კულტურის ელჩებს, ასე ესაუბრებიან და ასე ხვდებიან. ისინი ჩამოვლიან, რათა გაგვაცნონ თავიანთი ქვეყნის კულტურა და შენ ესაუბრები ავტონომიის ენით; ეს არის „ნაციონალური მოქრობის“ ფაზისტური ხელწერა... ეს არის ჩინი ქვეყნის სახელის შერცხვენა და ყოველგვარი ვიწმინდა ასეთ მდაბიო საქციელს, —** ამბობს ბესო ზანგური, რომელიც მიესალმება, თუ რუსეთიდან მეტი თეატრი და ანსამბლი ჩამოვა საქართველოში გასტროლებზე. კულტურული გაცვლისადმი ასევე დადებითად არის განწყობილი ცნობილი ღირსი გიორგი ჭიჭინაძე:

„მე მოსკოვში გავიზარდე. ჩემი პირველი ნაბიჯები, ჩემი პირველი სიყვარული, სკოლა, მეგობრები — ეს ყველაფერი მოსკოვთან მკავშირებს... მივსალმები რუსეთიდან ჩამოსულ ხელოვან სტუმრებს, რომლებსაც, დარწმუნებული ვარ, მხოლოდ კარგი მიზნები ამოძრავებთ და ისინი სრულიად აპოლიტიკურები არიან. როდესაც აქ გასტროლებზე ჩამოვლიან ადამიანები, ეს უკვე ნიშნავს იმას, რომ მათ არაინტერესია აგრესია ან პოლიტიკური ზრახვები არ ამოძრავებთ“, — აღნიშნა ბატონმა გოგიმ.

მართლაც, ძნელია, რაიმე გქონდეს საინტელექტუალური ხალხის მიმართ. სამწუხაროა, რომ ასეთ ელემენტარულ ჭეშმარიტებაზე გვიწინდებს საუბარი ისეთ ხელოვანებთან, როგორებიცაა გიორგი ჭიჭინაძე და ბესო ზანგური არიან, ნაცვლად იმისა, რომ მათ უშუალოდ ხელოვნებასა და კულტურაზე ვესაუბროთ. **როგორ შეიძლება, კულტურა იყოს საფრთხის შემცველი, მით უმეტეს, რუსული კულტურა, რომელთანაც უამრავი რამ აკავშირებს ქართულ კულტურას და, საზოგადოდ, საქართველოს.** თუკი პუშკინი გენიოსი პოეტი, მისი ლექსების საჯაროდ წაკითხვა საქართველოს ტერიტორიაზე რუსულ „რბილ ძალად“ უნდა განვიხილოთ? მაშინ მე გეტყვით, რომ ასეთ „რბილ ძალას“ მხოლოდ მივსალმები და ვისუკრავ, რუსეთი საქართველოში სულ ასე ნარეკობიდას! სასიხარულოა, რომ ალაგ-ალაგ, მაგრამ ჩვენს საპარტოველოში ნრეგულირებად გამოხატავენ ასეთ მიდგომას, როგორც ეს უმრავლესობის დეპუტატმა, ბატონმა **სიმონ ნოზაძემ** და ოპოზიციონერმა დეპუტატმა, ბატონმა **დავით შიჭინაძემ** აღნიშნეს ჩვენთან ინტერვიუებში. საქართველოსა და რუსეთს შორის კულტურული კავშირები არ უნდა შეწყდეს, საქართველოდან რუსეთში მეტი ხელოვანი უნდა ჩავიდეს და პირიქით, რუსეთიდან საქართველოში — მეტი რუსი ხელოვანი.

დალი ნიკოლაიშვილი

გეორგი მთიანის საზოგადოებრივი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გასული საუკუნის 30-იანი წლებიდან დაიწყო გენეტიკოსებისა და ევგენიკოსების არა სამეცნიერო, არამედ პოლიტიკური კამათი, ამ კამათში მსოფლიოში ცნობილ გენეტიკოსებს ენიშნებოდა ლისენკოს ჯგუფი. სწორედ ლისენკომ შესთავაზა მთავრობას მარქსისტული გენეტიკისა და ამტიკიზაცია, რომ ზუსტად ათ წელიწადში დაიწყებოდა დიდი ერა. ლისენკომ დაუფარავად ებრძოდა გენეტიკოსებს და ყველას არწმუნებდა, რომ ამით ხელი ეშლებოდა კაცობრიობის პროგრესს. საინტერესო კი ის არის, რომ ლისენკომ პრაქტიკულ შედეგს მიაღწია.

* „პიტაგორას საბჭოთა კავშირი რომ დაემარცხებინა, არ იარსებებდნენ რუსები, მაგრამ მათთან ერთად ფრანგებიც, ინგლისელებიც, ამერიკელებიც აღიგებოდნენ პირისაგან მინისა. ის გენიალური პიროვნებაა, იმიტომ, რომ ბოლო მსოფლიო ომში მოახერხა, თავის მოკავშირეებზე უკეთესი ინგლისელები, ამერიკელები და ფრანგებიც. ყველა დიდ შეცდომას უშვებს მაშინ, როდესაც ფიქრობს, რომ პოლიტიკის აგება პირად ურთიერთობებზე შეიძლება. ამის იმედი ჰქონდა ჩერჩილს, რომელიც თავდაჯერებული ფიქრობდა, რომ გაეცნობოდა სტალინს და მას თავის თავყვანისცემლად აქცევდა. სტალინიც კი შეძლო, აეჭულეებინა როგორც ჩერჩილი, ისე რუზველტი, ევლოთ მის მიერ დასახული გზით. ამდენად, სტალინის სახელთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული ყველა ჩვენგანის არსებობა.“
ალექს დე იონგი, ამერიკელი მეცნიერი, პროფესორი

იკვლევს მიერ კორეაზე თავდასხმით გამოწვეულ განგაშს, რომ შეიძლება მესამე მსოფლიო ომი დაწყებულიყო, სტალინი ასე გამოეხმაურა: „თუ იმპერიალისტები განაგრძობენ მისივე მსოფლიო ომს, ეს ომი იქნება სამარე არა მხოლოდ ცალკეული იმპერიალისტური სახელმწიფოსთვის, არამედ სრულიად კაპიტალისტური სამყაროსთვის“. ეს სიტყვები სტალინმა მაშინ წარმოთქვა, როდესაც აშშ-ის გარდა ატომური ბომბი არავის ჰქონდა.

* „ჩვენ რუსეთი უნდა გადავატვიტოთ თეთრი ზანგებით დასახლებულ უდაბნოდ, რომელსაც თავს ისეთ ტირანის მოვხვევით, როგორც არ დასიზმრებიათ აღმოსავლეთის ყველაზე სამხრეთ დესპოტებს. ჩვენ სისხლის ისეთ ნაკადებს დავღვრით, რომელთა წინაშე გაუფერულდება კაპიტალისტური ომების ყველა სამხრეთელი, ოკეანისგაღმედი ბანკირები ჩვენთან მჭიდროდ თანამშრომლობენ. თუ ჩვენ გავიმარჯვებთ, განვამტკიცებთ სიონისტურ ხელისუფლებას და ისეთ ძალად გადავიტვიტოთ, რომლის წინაშეც მსოფლიო მუხლებზე დაიჩოქებს. ჩვენ ვაჩვენებთ, რა არის ნამდვილი ხელისუფლება. ტერორის სისხლიანი აბანოების გზით ჩვენ მივიყვანთ რუს ინტელიგენციას სრულ დაჩლუნგებამდე, ილიოტიზმამდე, ცხოველურ მდგომარეობამდე... ჯერჯერობით კი ჩვენი ყმანვილები (ტყავისქუთურთუკიანი ოდესელი და ორშელი, გომელელი და ვინციელი ყმანვილები), მესაათეთა შვილები თავიანთ დროს ელიან და... ო, რა მშვენივრად, რა დიდებულად სძულთ მათ ყველაფერი რუსული! როგორი სიამოვნებით მოსპობენ ისინი რუს ინტელიგენციას — ოფიცრებს, ინჟინრებს, მოსწავლეებს, ღვთისმსახურებს, გენერლებს, აკადემიკოსებს, მწერლებს.“
ლევ ტროცკი

გენეტიკა, როგორც მეცნიერება, შედარებით ახალია. საბჭოთა კავშირის ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის აკადემიაში ამ გენეტიკაზე დისკუსიებმა კულმინაციას 1948 წელს მიაღწია, თუმცა გენეტიკის საკითხებს ჯერ კიდევ დიდ სამამულო ომამდე განიხილავდნენ. შეხვედრებზე, რომლებზეც გენეტიკის საკითხებს განიხილავდნენ, ერთი შეხედვით, თითქმის თეორიული მსჯელობა მიმდინარეობდა, მაგრამ ამ მსჯელობებს ამკარად დაჰკრავდა პოლიტიკური ელფერი — საქმე ეხებოდა ევგენიკას.

სტალინი და გენეტიკა

სტალინი ევგენიკაზე დისკუსიები დაუწვა არა იმიტომ, რომ რაღაც აზრი ჩამოყალიბებულიყო ამ ყოვლად მიუღებელ დისკრიმინაციულ მიმართულებაზე, არამედ იმიტომ, რომ საბჭოთა ხალხი დარწმუნებულიყო კაპიტალისტური სამყაროს კატასტროფულ შედეგებზე

დისკუსიები გენეტიკისა და ამტიკიზაციაზე, რომ ზუსტად ათ წელიწადში დაიწყებოდა დიდი ერა. ლისენკომ დაუფარავად ებრძოდა გენეტიკოსებს და ყველას არწმუნებდა, რომ ამით ხელი ეშლებოდა კაცობრიობის პროგრესს. საინტერესო კი ის არის, რომ ლისენკომ პრაქტიკული შედეგს მიაღწია.

გერმან მილოარი

12000 ადამიანს სტალინი-ზაცინი. ნიკოლოზ კოლცოვმა იური ფილიპოვსთან ერთად 1920 წელს ჩამოაყალიბა „რუსული ევგენიკური სკოლა“ და 1921 წლის პირველ შეხვედრებზე გამოვიდა მოხსენებით, რომლის სათაური იყო „ადამინათა მოდემის გაუმჯობესება“. შემდეგ ამ ე.წ. ახლებურად მოაზროვნე ადამიანებმა დაიწყეს „რუსული ევგენიკური ჟურნალის“ გამოცემა, რომელშიც პროპაგანდის მიზნით ქვეყნდებოდა სტატისტიკური მონაცემები ევგენიკის მიმართ. მაგალითად, ჩარლზ დავენაორტის „შთამომავლობითი ფიზიკური აღნაგობა“ (1924 წ.), ჰარი ლაფლინის „ევგენიკური სტერეოტიპები. ისტორიული, ლეგალური, სტატისტიკური მიმოხილვა ევგენიკური სტერეოტიპებისა ამერიკის შტატებში“ (1926 წ.) და სხვ. „რუსული ევგენიკური ჟურნალი“

1922-1931 წლებში გამოიცემოდა. 1929 წელს ცნობილმა საბჭოთა გენეტიკოსმა და ევგენიკოსმა ალექსანდრე სარბოვსკიმ ჩამოაყალიბა საბჭოთა ევგენიკის ხუთწლიანი გეგმა. აი, ამ პერიოდში დაიწყო გენეტიკის „დეცენა“ სტალინის მიერ. უფრო ზუსტად, სსრკ-ში 1929 წლიდან დაიწყო ბრძოლა ევგენიკის პროპაგანდის წინააღმდეგ.

* ლევ ტროცკი: რომ არა ველები კავკასიელი (გუ-ლინსკის სტალინი — გ.ო.), ამჟამად რუსეთის სახელმწიფო უკვე დაბრუნდებოდა. ალექს დე იონგისა და ლევ ტროცკის სიტყვები აქ იმიტომ მოვიყვანე, რომ მკითხველმა კიდევ ერთხელ გაიხაროს, რა საფრთხე ელოდა რუსეთის იმპერიას, კერძოდ, და მსოფლიოს, საერთოდ, რომ არა ძალისხმევა ერთი კაცისა, რომელმაც კაცობრიობა კატასტროფას გადაარჩინა; რა ძალა იბრძოდა ერთი კაცის წინააღმდეგ და როგორ აღუდგა ის წინ ადამიანთა მოსპობის მცდელობას.

ეს საკითხები ფართოდ განიხილებოდა ამერიკელ, ინგლისელ, გერმანელ, ფრანგ და სკანდინავიელ მეცნიერთა რიგებში. ადამიანების „სტერეოტიპების“ ასევე მხარს უჭერდა ნორვეგია, შვეიცია, დანია, ფინეთი, ესტონეთი, შვეიცარია, კანადა, მექსიკა, იაპონია. მაგალითად, ამერიკაში სტალინიზაცია შეინიშნებოდა, ჩაბარებოდა იმ ადამიანებისთვის, რომლებსაც სსსრ-ს არტოლ მიიჩნეოდა სასოგადოებრივად არასასურველად. 1935 წელს აბი-

ევგენიკის სახლი აშშ-ში

რუსეთში 1920 წელს დაარსებულმა ევგენიკურმა ორგანიზაციამ არსებობა შეწყვიტა. ორგანიზაციის ლიკვიდაციის თაობაზე კი გადაწყვეტილება ექსპერიმენტული ბიოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორმა, ამ ორგანიზაციის დამაარსებელმა და პრეზიდენტმა, პროფესორმა ნიკოლოზ კოლცოვმა მიიღო.

დაახლოებით ათი წლის შემდეგ კოლცოვმა სტალინს გაუგზავნა წერილი, რომელშიც აღნიშნავდა, რომ რუსული ევგენიკური ორგანიზაციის ლიკვიდაციის გადაწყვეტილება მამინ მიიღო, როდესაც გერმანიაში ფაშისმიხისა და რასისტული იდეის პირველი ნიშანები შეამჩნია. ისტორიკოსებიდან დაიწყო გენეტიკოსებისა და ევგენიკოსების არა სამეცნიერო, არამედ პოლიტიკური კამათი. ამ კამათში მსოფლიოში ცნობილი გენეტიკოსებს ენიშნებოდა ლისენკოს ჯგუფი. სწორედ ლისენკომ შესთავაზა მთავრობას მარქსისტული გენეტიკისა და ამტიკიზაცია, რომ ზუსტად ათ წელიწადში დაიწყებოდა დიდი ერა. ლისენკომ დაუფარავად ებრძოდა გენეტიკოსებს და ყველას არწმუნებდა, რომ ამით ხელი ეშლებოდა კაცობრიობის პროგრესს. საინტერესო კი ის არის, რომ ლისენკომ პრაქტიკული შედეგს მიაღწია.

ამ პერიოდში დაიწყო დისკუსიები, სამეცნიერო ჟურნალ-გაზეთებში სტატისტიკის გამოქვეყნება, რომლებშიც მკაცრად აკრიტიკებდნენ ლისენკოსა და მის მიმდევრებს, მაგრამ ბიოლოგები მათ წინააღმდეგ რაიმე მნიშვნელოვან არგუმენტებს ვერ ასახელებდნენ. მალე დაიწყო დიდი სამამულო ომი და დისკუსიაც შეწყდა.

სტალინი ევგენიკაზე დისკუსიები დაუწვა არა იმიტომ, რომ რაღაც აზრი ჩამოყალიბებულიყო ამ ყოვლად მიუღებელ დისკრიმინაციულ მიმართულებაზე, არამედ იმიტომ, რომ საბჭოთა ხალხი დარწმუნებულიყო კაპიტალისტური სამყაროს კატასტროფულ შედეგებზე.

რუსეთში 1920 წელს დაარსებულმა ევგენიკურმა ორგანიზაციამ არსებობა შეწყვიტა. ორგანიზაციის ლიკვიდაციის თაობაზე კი გადაწყვეტილება ექსპერიმენტული ბიოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორმა, ამ ორგანიზაციის დამაარსებელმა და პრეზიდენტმა, პროფესორმა ნიკოლოზ კოლცოვმა მიიღო.

დაახლოებით ათი წლის შემდეგ კოლცოვმა სტალინს გაუგზავნა წერილი, რომელშიც აღნიშნავდა, რომ რუსული ევგენიკური ორგანიზაციის ლიკვიდაციის გადაწყვეტილება მამინ მიიღო, როდესაც გერმანიაში ფაშისმიხისა და რასისტული იდეის პირველი ნიშანები შეამჩნია. ისტორიკოსებიდან დაიწყო გენეტიკოსებისა და ევგენიკოსების არა სამეცნიერო, არამედ პოლიტიკური კამათი. ამ კამათში მსოფლიოში ცნობილი გენეტიკოსებს ენიშნებოდა ლისენკოს ჯგუფი. სწორედ ლისენკომ შესთავაზა მთავრობას მარქსისტული გენეტიკისა და ამტიკიზაცია, რომ ზუსტად ათ წელიწადში დაიწყებოდა დიდი ერა. ლისენკომ დაუფარავად ებრძოდა გენეტიკოსებს და ყველას არწმუნებდა, რომ ამით ხელი ეშლებოდა კაცობრიობის პროგრესს. საინტერესო კი ის არის, რომ ლისენკომ პრაქტიკული შედეგს მიაღწია.

ევგენიკა ქადაგებს, რომ ადამიანების გონებრივი შესაძლებლობები მათ შთამომავლებს გადაეცემათ და, შესაბამისად, მოაზროვნე და ნიჭიერი ადამიანების გამრავლება უნდა ხდებოდეს შერჩევის გზით, ანუ ევგენიკა ეწეოდა პროპაგანდას, რომ ადამიანების პოპულაცია უნდა მომხდარიყო „საუკეთესოების“ მიერ, ხოლო „უვარგისებისთვის“ ამის უფლება არ უნდა მიეცათ.

იმვე აღნიშნავდა, რომ ხალხის შემოღობვა უნდა მოხდეს არა მხოლოდ სიჭაბუკეობის, არამედ სიწიფის, რომელიც „რეპროდუქციური ბარბარია“ და მათი არაფერი. სერგებოროვსკი იმასაც აღნიშნავდა, რომ სიყვარული არ აიკრძალებოდა, მაგრამ საჭიროა შეიქმნას გენეტიკურად ჯანმრთელი ადამიანების ხელოვნურად განყოფიერების ბანკი (სერგების ბანკი). ამ დეაზე მანამდეც იწერებოდა ჟურნალ-გაზეთებში, მაგრამ აქ ლაპარაკი იყო ცნობილ ლოზუნგზე „ხუთწლედით ოთხწლედში“. არსებობს ვერსია, რომ კოლცოვი გაეცნო პიტლარის ნიგნს „ჩემი ბრძოლა“, რომელშიც მომავალი ფიურერი ევგენიკის იდეოლოგიაზე წერდა, მაგრამ, დიდი ალბათობით, კოლცოვი და მისი მიმდევრები საბოლოოდ მივიდნენ დასკვნამდე, რომ ექსპერიმენტული ბიოლოგიის ინსტიტუტის იმხანად არ ჰქონდა საჭირო ინვენტარი, რომელიც ხელს შეუწყობდა ევგენიკის, როგორც მეცნიერების დარგის, განვითარებას.

1929 წელს ექსპერიმენტული ბიოლოგიის ინსტიტუტში განვითარებულმა მოვლენებმა, ერთი მხრივ, ევგენიკის, როგორც მეცნიერების ჩიხში შესვლამ, მეორე მხრივ — პროლეტარ ასპირანტთა ბუნება იმის გამო, რომ არ უშვებდნენ სემინარებზე, სადაც ხშირად გაისმოდა მოწოდებები „ჩვენთვის სულერთია ქვეყნის წყობა. ჩვენ ვეშაბურებით მეცნიერებას!“ მალე ინსტიტუტებამდე მიადგინა და 1929 წელს დააპატიმრეს ამ ინსტიტუტის გენეტიკის კათედრის გამგე სარგაი ჩატარაქოვი. მანამდე იყო სარგაროვსკის მოწოდებები პროლეტარიატის წარმომადგენელთა შორის, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს კანონის, რომელსაც ეწოდებოდა გერმანული ხალხის სისხლისა და ღირსების დაცვის კანონი. მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ ზოგიერთმა ქვეყანამ ევგენიკის შესახებ კანონები არ გააუქმა და მეტიც — ევგენიკის კანონი მიიღეს ისეთმა ქვეყნებმა, რომლებშიც მანამდე არ არსებობდა.

1909 წლიდან 1960 წლამდე აშშ-ის 32 შტატში დაშავებული იყო კანონები ევგენიკის განხორციელების შესახებ. შედეგად სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. ყველაზე მკაცრი კანონები კი ჩრდილოეთ კაროლინის შტატი გამოიჩინა — აქ სტერილიზაცია ჩატარდა ყველა მცხოვრებს, ვისაც ინტელექტის კოეფიციენტი (IQ) 70-ზე დაბალი ჰქონდა. ამგვარად, აშშ ადამიანების სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. 1977 წელს გაუქმდა სტატიკის რეპროდუქცია შესახებ კანონი

მაგრამ შეინჯალეს. ევგენიკას, როგორც ადამიანთა მოდგმის გაუმჯობესების მეთოდს, ორი ათასზე მეტი წლის წინათ იყენებდნენ. ყველაზე ცნობილი ევგენიკოსები სპარტელები იყვნენ, რომლებიც ახალდაბადებულ არაჯანმრთელ ჩვილს ხრამში აგდებდნენ, რათა გენოფონდი უარყოფითად არ დატვირთულიყო.

ევგენიკის ერთ-ერთ ფუძემდებელს — ფრანსის გალტონს, რომელმაც შემოიღო ცნებები „პოზიტიური ევგენიკა“ და „ნეგატიური ევგენიკა“, კარგად ესმოდა, რომ ევგენიკაში შედეგის მიღწევა მარტივი არ იყო და ამიტომ დაწერა — „სასიამოვნოა, როდესაც იცონებ უტოპიას“.

1859 წელს გამოიცა ჩარლზ დარვინის ნიგნი „სახეობათა წარმოშობა“, რომელმაც „მსოფლიო შეარყია“ და დადგა ჩარლზ დარვინის ბიძაშვილის, ფრენსის გალტონის, დრო. 1869 წელს დაიბეჭდა მისი ნიგნი „შთამომავლობითი განიხილვა: კანონების შესახებ და შედეგები“, რომელმაც ბიძგი მისცა ევგენიკის პოპულარიზაციას და მე-20 საუკუნის დასაწყისიდან დაიწყო ევგენიკის პრაქტიკული გამოყენება — 1907 წელს ინდიანას შტატში (აშშ), მსოფლიოში პირველად შეიმუშავეს პროგრამა გონებისუსტი ადამიანებისა და რიგი კრიმინალური კატეგორიის წარმომადგენლების მიმართ ძალადობრივი სტერილიზაციის გამოყენებაზე.

გასული საუკუნის პირველ ნახევარში მსგავსი პროგრამა შეიმუშავა მსოფლიოს ოთხდაათამდე ქვეყანამ, რომელთა შორის, რა თქმა უნდა, იყო გერმანია. 1935 წელს გერმანიის შტატში მიიღეს კანონი, რომელსაც ეწოდებოდა გერმანული ხალხის სისხლისა და ღირსების დაცვის კანონი. მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ ზოგიერთმა ქვეყანამ ევგენიკის შესახებ კანონები არ გააუქმა და მეტიც — ევგენიკის კანონი მიიღეს ისეთმა ქვეყნებმა, რომლებშიც მანამდე არ არსებობდა.

1909 წლიდან 1960 წლამდე აშშ-ის 32 შტატში დაშავებული იყო კანონები ევგენიკის განხორციელების შესახებ. შედეგად სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. ყველაზე მკაცრი კანონები კი ჩრდილოეთ კაროლინის შტატი გამოიჩინა — აქ სტერილიზაცია ჩატარდა ყველა მცხოვრებს, ვისაც ინტელექტის კოეფიციენტი (IQ) 70-ზე დაბალი ჰქონდა. ამგვარად, აშშ ადამიანების სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. 1977 წელს გაუქმდა სტატიკის რეპროდუქცია შესახებ კანონი

ამერიკაში სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა, რათა ადამიანების სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. 1935 წელს ამერიკის 26 შტატში მიიღეს კანონი ადამიანთა სტატიკის რეპროდუქცია შესახებ (მხოლოდ 12 შტატმა განაცხადა უარი ამ კანონზე). 1935 წელს სწორედ ამ კანონის საფუძველზე ჩატარეს კალიფორნიის შტატში 12 000 ადამიანს სტატიკის რეპროდუქცია შესახებ კანონი

ლინდსეი სიტყვით გამოდის კამერაში, 1935 წ.

70-ზე დაბალი ჰქონდა. ამგვარად, აშშ ადამიანების სტატიკის რეპროდუქცია შეზღუდული იქნა. 1935 წელს გერმანიის შტატში მიიღეს კანონი, რომელსაც ეწოდებოდა გერმანული ხალხის სისხლისა და ღირსების დაცვის კანონი. მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ ზოგიერთმა ქვეყანამ ევგენიკის შესახებ კანონები არ გააუქმა და მეტიც — ევგენიკის კანონი მიიღეს ისეთმა ქვეყნებმა, რომლებშიც მანამდე არ არსებობდა.

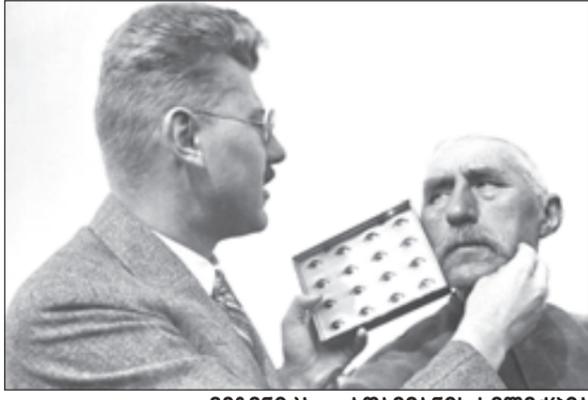
უფრო მყარ მდგომარეობამდე. მე მეორეს ვირჩევ.

1920 წელს კოლცოვი წერდა: „ევგენიკა, ეს მომავლის რელიგიაა, რომელიც თავის წინასწარმეტყველებს ელის“. 1929 წელს კი გამოიყენა ტერმინი ევგენიკა და „ინინსანარ-

მეტყველა“, რომ ადამიანთა მოდგმის გაუმჯობესების განმსაზღვრელი არის არა შთამომავლობითი თვისებები, არამედ ის, რაც ბუნებრივად აქვს მინიჭებული და რომლის გაუმჯობესებაც შესაძლებელია ფიზიკური დატვირთვით,

ევგენიკა 1930-იანი წლების სსრკ-ში

ევგენიკა — ადამიანის სელექცია

ანუ ფიზიკურით და რომ სპორტული ადამიანი შექმნის ჯანსაღ და გონიერ თაობას (პათოლოგიური გადახრების გარეშე), რომლის შემდგომი თაობა გააგრძელებს შემდგომ თაობას და ა. შ. და ასე, ევგენიკის „აღმოჩენით“ დაასრულა კოლცოვმა სამეცნიერო აქტიურობა.

საბჭოთა კავშირში ევგენიკამ, როგორც მეცნიერებამ, არსებობდა 1930-იან წლებში შეწყვიტა და ეს დაკავშირებულია ამერიკულ გენეტიკოს ბერნარდ მიულერთან, რომელიც სსრკ-ში 1933 წელს ჩამოვიდა და რომელმაც ჯერ კიდევ კოლცოვის უნივერსიტეტში სწავლისას დაწყებული ნიგნის — „გამოსვლა სვედლიდან. ბიოლოგიის ხედვა მომავალზე“ — წერა საბჭოთა კავშირში დაასრულა (1935 წ.). 1936 წელს მან სტალინს წერილით მიმართა: „გენეტიკის მიტენიერული გამოყენება სოციალიზმის უპირატესობა იქნება, რადგან ეს ქვეყანას საშობავო მოდერნიზაციის ინდივიდუალური მისცემს განვითარების შესახებ, რომელზეც დგანდა დღეს სსრკ-ის მმართველი ადამიანები“. სტალინმა მიიღო მისი მიერ „აღმოჩენილი“ სოციალისტური ერის შექმნის თეორია, უპასუხოდ დატოვა...

1948 წლის 23 აგვისტოს სსრკ-ის უმაღლესი განათლების მინისტრმა სარგაი ქაჭტანიშვილმა გამოსცა ბრძანებულება უნივერსიტეტებში ბიოლოგიის დისციპლინის კვალიფიციურად შესწავლის ზომების შესახებ; უმაღლესი სასწავლებლების ბიბლიოთეკებიდან ამოიღეს ნიგნები გენეტიკისა და სელექციის შესახებ; ბიოლოგიური ფაკულტეტები დაკომპლექტდა სელექციონისტიკისა და ბოტანიკოსის, ივანე მიჩურინის, მიმდევრებით. ამავე ბრძანებულების მიხედვით, უმაღლესი სასწავლებლებში შეიქმნა კომისიები, რომლებიც განიხილავდნენ სამეცნიერო პროგრამებს და ცვლიდნენ ასპირანტთა თემებს.

სერგეი კავტანოვის ბრძანების საფუძველზე დაკავებული თანამდებობებიდან გაათავისუფლეს იმ უნივერსიტეტებისა და ინსტიტუტების რექტორები, რომლებიც მხარს უჭერდნენ ევგენიკას. უმაღლესი სასწავლებლებში ბიოლოგიური ფაკულტეტებზე შეცვალეს ფაკულტეტის დეკანები და კათედრის გამგეები.

1948 წლის 26 აგვისტოს სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიამ სამეცნიერო-ბიოლოგიური ფურნალების სარედაქციო კოლეგიაში კოლცოვის მიმდევრები მიჩურინის მიმდევრებით შეცვალა.

საერთაშორისო მსოფლიო

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიუხედავად იმისა, რომ ევროპის ქვეყნებისგან აშშ-ის დისტანცირება ტრამპის პრეზიდენტობის პერიოდში გაძლიერდა, ეს პროცესი დაიწყო მისი წინამორბედის — ბარაკ ობამას პერიოდში, რომელმაც ჯერ კიდევ 2011 წელს განაცხადა „აზიისკენ გადახვევაზე“. სწორედ იმხანად თქვა თავდაცვის მინისტრმა რობერტ გეიტსმა, რომ, თუ ნატო არ დაამტკიცებს, მისი არსებობა რომ მნიშვნელოვანია, ვაშინგტონმა შეიძლება დაკარგოს ინტერესი ამ ალიანსის მიმართ. ამ ამოცანას ნატო ვერ გაუმკლავდა.

„ბლოკი ნატო, შეიძლება, მართლაც ითვლებას „ისტორიაში ყველაზე წარმატებულ ალიანსად“, როგორც მისმა გენერალურმა მდივანმა იენს სტოლტენბერგმა განაცხადა, მაგრამ ეს კავშირი რღვევის პირასაა. რამდენიმე რთული წლის შემდეგ, როცა აშშ-ის ხელისუფლების სათავეში დონალდ ტრამპი მოვიდა და ვაშინგტონი და ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი სულ უფრო შორდებოდნენ ერთმანეთს, მკვეთრად დაიძაბა ურთიერთობა საფრანგეთსა და თურქეთს შორის. მოვლენების ასეთმა განვითარებამ კიდევ უფრო წარმოაჩინა ალიანსის სიმყიფე“, — წერს ესპანეთის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი ანა პალასიო საერთაშორისო გამოცემა Project Syndicate-ში გამოქვეყნებულ წერილში.

პარიზსა და ანკარას შორის ურთიერთობა დაიძაბა იენსის შუა რიცხვებში, როცა ნატოს სარდლობას დაქვემდებარებული საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების ფრეგატი ხმელთაშუა ზღვაში შეეცადა, შემოწმებინა სატივროთო ხომალდი, რომელსაც, ეჭვობდნენ, ემბარგოს გვერდის ავლით იარაღი გადაჰქონდა ლიბიაში. საფრანგეთში ამტკიცებენ, რომ თურქეთის სამხედრო საშენიანო გემმა, რომელიც მიაცილებდნენ სატივროთო ხომალდს, „ძალიან დიდი აგრესია გამოავლინა“ ფრეგატის მიმართ. თურქებმა უარყვეს ფრანგების ვერსია და განაცხადეს, რომ მათი ხომალდების მიმართ აგრესია ფრანგულმა ფრეგატმა გამოავლინა.

ასეთი თემა, ფაქტობრივად ნატოს წევრი ორი ქვეყანა ალიანსის მისი ჩარხებში სამხედრო შეტაკების ზღვარზე აღმოჩნდა. ბლოკის შიგნით მოვლენების ასეთი განვითარება მიუთითებს, რომ ალიანსი განწირულია.

ნატოს პირველი გენერალური მდივანის — ჰასტინგსის ცნობილი გამონათქვამის მიხედვით, ალიანსის ამოცანა არის ის, რომ „არ შეუშვას სსრკ ევროპაში, უზრუნველყოს კონტინენტზე ამერიკელების ყოფნა და შეაკავოს გერმანია“. ბოლო ათწლეულებში ეს დანაშაული აშკარად შეიცვალა, განსაკუთრებით გერმანიის მიმართ, თუმცა უწინდელი დარჩა ნატოს ქვეყნების თანამშრომლობის ფუნდამენტი: ერთობლივი წარმოდგენა საფრთხეზე, ამერიკის ძლიერი ლიდერობა და მიზნის ერთობლივი ხედვა.

აშშ-ის მხრიდან ლიდერობის გარეშე კი დიდია რისკი, რომ ნატოს სტრუქტურა დაიშლება. 1974 წელს, როცა ნატოს წევრი ქვეყნები ძალიან ახლოს იყვნენ შეიარაღებულ დაპირისპირებასთან კვიპროსზე თურქეთის შეჭრის გამო, აშშ ჩაფლული იყო ვიეტნამის ომში. თურქეთსა და საფრანგეთს შორის ამჟამინდელი ინციდენტიც მოხდა რამდენიმე დღეში მას შემდეგ, რაც ცნობილი შეიქნა ტრამპის გადაწყვეტილება, გერმანიიდან რამდენიმე ათასი ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურის გაყვანის შესახებ.

გერმანიაზე უკვე აღარ გადის ფრონტის ხაზი, როგორც ცივი ომის პერიოდში, მაგრამ იქ დისლოცირებული ამერიკელი სამხედროები კვლავ მძლავრ შემაკავებელ ფაქტორს წარმოადგენენ „რუსეთის აგრესიის“ წინააღმდეგ ნატოს აღმოსავლეთის ფლანგზე. გერმანიიდან ჯარების გაყვანის გადაწყვეტილებით ტრამპმა ყველა მიხედვით, რომ ევროპის უსაფრთხოება

ბის უზრუნველყოფას აშშ თავის პრიორიტეტულ ამოცანად აღარ მიიჩნევს.

მიუხედავად იმისა, რომ ევროპის ქვეყნებისგან აშშ-ის დისტანცირება ტრამპის პრეზიდენტობის პერიოდში გაძლიერდა, ეს პროცესი დაიწყო მისი წინამორბედის, ბარაკ ობამას, პერიოდში, რომელმაც ჯერ კიდევ 2011 წელს განაცხადა „აზიისკენ გადახვევაზე“. სწორედ იმხანად თქვა თავდაცვის მინისტრმა რობერტ გეიტსმა, რომ, თუ ნატო არ დაამტკიცებს, რომ მისი არსებობა მნიშვნელოვანია, ვაშინგტონმა შეიძლება დაკარგოს ინტერესი ამ ალიანსის მიმართ. ამ ამოცანას ნატო ვერ გაუმკლავდა: 2019 წლის დეკემბრამდე ალიანსის დეკლარაციაში აღიარებულიყო კი არ იყო ის პრობლემები, რომლებიც გამოიწვია ჩინეთის სახელმწიფოს რესპუბლიკის გაძლიერებამ. იმ მომენტისთვის აშშ-ს უკვე დაკარგული ჰქონდა ინტერესი, ახლა კი, ტრამპის მმართველობის პერიოდში, დაუინტერესებლობა აშკარა მტრობაში გადაიზარდა.

„აშშ-ის მესაჭეობის გარეშე, — აღნიშნავს ანა პალასიო, — ნატოს წევრმა ქვეყნებმა საწინააღმდეგო მიმართულებით დაიწყეს მოძრაობა. ამის ნათელი მაგალითია თურქეთი, რომელმაც საფრანგეთთან დაპირისპირებამდე რუსეთისგან საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსი C-400 იყიდა, აშშ-ის პროტესტის მიუხედავად. უფრო მეტიც — თურქების სამხედრო ჩარევა ლიბიაში, როცა ლიბიის ეროვნული თანხმობის სამხედრო შენაერთებს ავიაციით დაუჭირა მხარი, აღმასვლოთბელი იყო.

თურქეთის პრეზიდენტი რეჯეპ თაიფ ერდოღანი, როგორც ჩანს, დარწმუნებულია, რომ ტრამპთან ახლო ნაცნობობა დაიცავს მას ნეგატიური ზემოქმედებისგან. აშშ-ში ერდოღანი დაარწმუნდა ტრამპის გადაწყვეტილებამ, არ დაუნესოს სანქციები ანკარას რუსული სარაკეტო სისტემების შექმნის გამო.

აღსანიშნავია, რომ თურქეთი არ არის ერთადერთი ქვეყანა, რომელმაც დამოუკიდებელი მოქმედებები დაიწყო. საფრანგეთიც ასე იქცევა, მაგალითად, ლიბიაში, როცა შეიარაღებით დაეხმარა გენერალ ხალიფა ხაფთარს, რომელსაც მხარს უჭერს რუსეთი და რომელიც აკონტროლებს ლიბიის აღმოსავლეთ ნაწილს. ამ შემთხვევაში პარიზი თავისი ნატოელი მოკავშირეების წინააღმდეგ მოქმედებს. და, თუმცა პრეზიდენტი მაკრონი უარყოფს, რომ მისი ქვეყანა ხაფთარს ეხმარება სამოქალაქო ომში, მან ცოტა

«ნატო კვდება და ეს აშშ-ის ბრალია»

ალიანსში ბზარები სულ უფრო ღრმავდება. ბევრი ეჭვობს, რომ ნატო თავის 75 წლისთავამდე ვერ მიაღწევს

1974 წელს, როცა ნატოს წევრი ქვეყნები კალიანსლოს იყვნენ შეიარაღებულ დაპირისპირებასთან კვიპროსზე თურქეთის შეჭრის გამო, აშშ ჩაფლული იყო ვიეტნამის ომში. თურქეთსა და საფრანგეთს შორის ამჟამინდელი ინციდენტიც მოხდა რამდენიმე დღეში მას შემდეგ, რაც ცნობილი შეიქნა ტრამპის გადაწყვეტილება, გერმანიიდან რამდენიმე ათასი ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურის გაყვანის შესახებ.

გერმანიიდან ჯარების გაყვანის გადაწყვეტილებით ტრამპმა ყველა მიხედვით, რომ ევროპის უსაფრთხოება თავის პრიორიტეტულ ამოცანად აღარ მიიჩნევს.

ხნის წინათ მხარი დაუჭირა ევროპის გადარწმუნებულს, ლიბიაში დაიწყო სამხედრო ოპერაცია თურქეთის წინააღმდეგ. მაკრონის თქმით, ანკარამ პასუხი უნდა აგოს ლიბიაში შეჭრისთვის.

იმის შესაბამისად, როგორც მოითხოვს დაძაბულობა თურქეთთან ურთიერთობებში, საფრანგეთი სულ უფრო აქტიურად მოითხოვს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი საკითხებისადმი ევროპული მიდგომის შესრულებას, რომელშიც რეგიონში უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად მთავარი როლი მიეკუთვნება პარიზს. და ის ფაქტი, რომ რესპუბლიკის შიგნით მაკრონს სულ უფრო ნაკლები მოქალაქე უჭერს მხარს, მას მხოლოდ უბიძგებს მსგავსი ნაბიჯის გადადგმისკენ.

„დროებით რომ დავივიწყოთ პოლიტიკური მოტივები, გამოდის, რომ მაკრონმა ხმა მალა თქვა ის, რასაც აქამდე ცოტა თუ აღიარებდა: ნატო მართლა განიცდის „ტვიზის კვდომას“ და ეს გამოწვეულია იმით, რომ ბევრი ეჭვობს: ტრამპს არ სურს, დაიცავს თავისი მოკავშირეები. თუ იმასაც გავითვალისწინებთ, რომ ბზარმა ნატოსა და აშშ-ს შორის ტრამპამდე დაიწყო გაღრმავება, ძალიან ცოტაა ამ პროცესის უკან დაბრუნების ან შეჩერების მიზეზი. სუვერენიტეტის აზრით, ამ პროცესის შეჩერება შეიძლება, თუ ტრამპი დამარცხდება ნოემბერში საპრეზიდენტო არჩევნებში. თუ ევროპის ქვეყნები არ დაიწყებენ საკუთარ თავზე ფიქრს, როგორც გეოპოლიტიკურ ძალაზე, და საკუთარ თავზე არ დაიკისრებენ თავიანთ უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებლობას, მაშინ, როგორც მაკრონმა თქვა, „ველარ შეძლებენ თავიანთი ბედის განსაზღვრას“, — წერს ესპანეთის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი.

2019 წელს ნატო თავის 70 წელი აღნიშნა. ამ ხნის განმავლობაში მან შეძლო, მიეღწია მშვიდობისთვის, სტაბილურობისა და აყვავებისთვის ბლოკის წევრ ქვეყნებში. ამის მიუხედავად, ალიანსში სულ უფრო ღრმავდება ბზარები, რომელთა გამოც ბევრი სერიოზულად ეჭვობს, რომ ნატო 75 წლამდე ვერ მიაღწევს. ევროპის ქვეყნებისთვის დადგადრო, თვითონ იზრუნონ საკუთარ უსაფრთხოებაზე.

regnum.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთიელა

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საერთაშორისო იუსტიციის მონეტრის დარტყმის მთავარი მიმართულება სახელმწიფოს სუვერენიტეტის პრინციპის ლიკვიდაციაა. ეს არის სახელმწიფოს მეთაურის დაპატიმრების თავს მოხვეული ორდარბი, აბრეშუბი, თავისი იურიდიული გავრცელება მცდელობა იმ ძველგაზი, რომლებმაც ხელი არ მოაწერეს სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის სტატუტს. დაიწყეს სუდანით, შემდეგი იყო — მიანმა. ახლა ცდილობენ, შექმნან საფუძველი იმისა, რომ საერთაშორისო სასამართლოს იურიდიული გავრცელება ჩინეთსა და რუსეთზეც.

17 ივლისს საერთაშორისო იუსტიციის დღე აღინიშნა. 1998 წლის 17 ივლისს ხელი მოეწერა სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის სტატუტს. დღეს სისხლის სამართლის საერთაშორისო იუსტიცია ნამდვილი მონეტრია, რომელსაც არანაირი კავშირი არ აქვს არც ცნება „საერთაშორისოსთან“ და არც ცნება „იუსტიციასთან“.

მონეტრის პირველი საცდელი იყო სისხლის სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალი იუგოსლავიის საკითხებზე, რომელიც გაეროს უშიშროების საბჭომ 1993 წელს შექმნა საერთაშორისო სამართლის დარღვევით — კენჭისყრის დასრულებისთანავე უშიშროების საბჭოს რამდენიმე წევრმა, მაგალითად, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკამ და ბრაზილიამ, განაცხადა, რომ საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევით მოქმედებდნენ.

ის მეთაურები. 2020 წლის მარტში კი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლომ გადაწყვიტა, დაიწყოს აშშ-ის სამხედროების მიერ ავღანეთში ჩადენილი დანაშაულების გამოძიება, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნებში დონალდ ტრამპის გამარჯვებისთვის ხელის შეშლის მცდელობას. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლომ აშშ-ის უმაღლესი სამხედრო ხელმძღვანელებს დააყენა არჩევანის წინაშე — ან დაპატიმრება და სასამართლო, ან მოქმედი პრეზიდენტი-სადმი მხარდაჭერაზე უარის თქმა.

ამის მიუხედავად, ერთი წლის შემდეგ გაეროს უშიშროების საბჭომ შექმნა კიდევ ერთი ტრიბუნალი — რუანდის საკითხებზე სისხლის სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალი; 1998 წელს გაჩნდა სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლო; 2002 წელს — სიერა-ლეონეს საკითხებზე სპეციალური სასამართლო; 2007 წელს — ლიბანის საკითხებზე სპეციალური სასამართლო; 2016 წელს — კოსოვოს საკითხებზე სპეციალური ტრიბუნალი; 2019 წელს — ცენტრალური აფრიკის საკითხებზე სპეციალური სასამართლო.

საერთაშორისო იუსტიციის მონეტრის დარტყმის მთავარი მიმართულება სახელმწიფოს სუვერენიტეტის პრინციპის ლიკვიდაციაა. ეს არის სახელმწიფოს მეთაურების დაპატიმრების თავს მოხვეული ორდარბი, აგრეთვე, თავისი იურისდიქციის გავრცელების მცდელობა იმ ქვეყნებზე, რომლებმაც ხელი არ მოაწერეს სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის სტატუტს. დაიწყეს სუდანით, შემდეგი იყო — მიანმა. ახლა ცდილობენ, შექმნან საფუძველი იმისა, რომ საერთაშორისო სასამართლოს იურისდიქცია გავრცელდეს ჩინეთსა და რუსეთზეც.

იუგოსლავიისა და რუანდის საკითხების საერთაშორისო ტრიბუნალებს დღეს ოფიციალურად აქვთ მოღვაწეობა შეწყვეტილი, მაგრამ სინამდვილეში ისინი განაგრძობენ მუშაობას ახალი აბრით „საერთაშორისო ნარჩენი მექანიზმები სისხლის სამართლის ტრიბუნალებისთვის“. და, თუ იუგოსლავიის საკითხების ტრიბუნალმა, უბრალოდ, გაცივდა აბრა შესასვლელის თავზე, რუანდის საკითხების ტრიბუნალმა მიიღო ახალი შენობა მას შემდეგ, რაც მოღვაწეობა შეწყვიტა.

არავინ იფიქროს, რომ 2016 წელს სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის სტატუტიდან რუსეთის გამოსვლა შეაკავებს საერთაშორისო სასამართლოს იურისდიქციას გავრცელებს ჩინეთსა და რუსეთზეც.

ასე რომ, სისხლის სამართლის საერთაშორისო იუსტიციის სისტემის ჩამოყალიბება დაიწყო ცალკეული ქვეყნებისა და რეგიონებისთვის სპეციალური ტრიბუნალების შექმნით. ამასთანავე, სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს შექმნამ ვერ შეაჩერა სპეციალური სასამართლოების გამრავლების პროცესი.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო იუსტიცია ხშირად ეხვევა სკანდალში. ერთ-ერთი ბოლო სკანდალი იყო სიერა-ლეონეს საკითხების სპეციალური სასამართლოს ყოფილი მთავარი მონმის, ჯიბრანილ მასაჰუს, დაპატიმრება ფინეთში. ამ მონმის ჩვენებებზე იყო აგებული სიერა-ლეონეს სპეციალური სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაცხადები. ახლა კი გაირკვა, რომ ის არის სასტიკი დამნაშავე, რომელიც კლავდა და აუპატიურებდა. სხვათა შორის, მასმედიაში ეს მხოლოდ თავისთვის აღმოაჩინა. სპეციალური სასამართლოს ადვოკატები ამაზე სასამართლო პროცესების მიმდინარეობისას ლაპარაკობდნენ. იმასაც ამბობდნენ, რომ მასაკვა ჩვენებებს იძლეოდა ფულის გამო, რომელსაც პროკურატურა აძლევდა.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალების ოფიციალურად გაცხადებული მიზნები არის „ბრძოლა დაუსჯელობასთან“ და „საერთაშორისო დანაშაულის ჩამდენი პირობების დევნა“, სინამდვილეში კი ამ სისტემის მიზნები სულ სხვაა. ძირითადი მიზანი სამია: სახელმწიფოს უმაღლესი ხელმძღვანელების სისხლის სამართლის ლიკვიდაცია, პროგრესული საერთაშორისო სამართლის დანგრევა და ნორმაების ახალი მსოფლიო სისტემის — გლობალური სამართლის — შექმნა.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო იუსტიციის მიზანთა შორის დასახელებული არ ყოფილა კიდევ ერთი მიზანი: შეიარაღებული კონფლიქტების მხარდაჭერა იმ ქვეყნებსა და რეგიონებში, რომლებსაც ეს ტრანსნაციონალური კომპანიები ძარცვავენ და რომელთა ბუნებრივ რესურსებსაც ითვისებენ.

2020 წლამდე სახელმწიფოების ლიდერების ლიკვიდაცია ხდებოდა სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს „საცდელ პოლიგონზე“ — აფრიკაში. ესენი იყვნენ ლიბიის, კოტ-დ'ივუარის, კონგოს დემოკრატიული რესპუბლიკის, კენიისა და სხვა ქვეყნებ-

სისხლის სამართლის საერთაშორისო მონეტრის დღე

დარტყმის მთავარი მიმართულება — სახელმწიფოს სუვერენიტეტის პრინციპის ლიკვიდაცია

ICTY — იუგოსლავიის საპატიმრების საერთაშორისო ტრიბუნალი, MICT — საერთაშორისო ნარჩენი მეთაურების სისხლის სამართლის ტრიბუნალებისთვის (პარალელურად არსებობდა რამდენიმე წლის განმავლობაში)

სისხლის სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალების ოფიციალურად გახსნაზე მიზნები არის «ბრძოლა დაუსჯელობასთან» და «საერთაშორისო დანაშაულის ჩამდენი პირობების დევნა». სინამდვილეში კი ამ სისტემის მიზნები სულ სხვაა. ძირითადი მიზანი სამია: სახელმწიფოს უმაღლესი ხელმძღვანელების სისხლის სამართლის ლიკვიდაცია, პროგრესული საერთაშორისო სამართლის დანგრევა და ნორმაების ახალი მსოფლიო სისტემის — გლობალური სამართლის — შექმნა

რუანდის საერთაშორისო სასამართლოს კვილი შენობა

პროკურატურაც აღიარებდა, რომ ფულს უხდიდა მონმებს. მოსამართლეები კი უარს ამბობდნენ სარჩელის მიღებაზე დაცვის მხრიდან, რომელიც მოითხოვდა, სასამართლოს აეკრძალა მონმებისთვის ფულის გადახდა.

პროკურატურამ და მოსამართლეებმა ბევრი ბინძური საქმე ჩაიდინეს, პირდაპირ ემუქრებოდნენ იმ მონმებსა და მათი ოჯახის წევრებს, რომლებიც უარს ამბობდნენ ცრუ ჩვენების მიცემაზე. ტრიბუნალის თანამშრომლების სინდისზე ბრალდებულთა სიკვდილი. ბინძური საქმეების ჩამონათვალშია, აგრეთვე, ამაზრზენი კორუფცია. ტრიბუნალის თანამშრომლები ამ ყველაფერს ოფიციალურად უარყოფდნენ, და აი მასაკვას შემთხვევა, როცა არსებობს პირდაპირი აღიარება! დიას, ტრიბუნალის თანამშრომლები საჭირო ჩვენებებს ფულის გადახდით იღებდნენ...

ფული სისხლის სამართლის საერთაშორისო იუსტიციის სისტემის უმნიშვნელოვანესი შემადგენელი ნაწილია. თავისი მოღვაწეობის განმავლობაში სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლომ მხოლოდ ოთხი საბოლოო განაჩენი გამოიტანა და ეს განაჩენები 1 მლრდ დოლარი დაჯდა (!), არის უფრო ძვირი პროცესებიც. მაგალითად, პროცესი საქმისა „პროკურატორი აიიამისა და სხვების წინააღმდეგ“, რომელსაც ლიბანის საკითხების სპეციალური ტრიბუნალი აწარმოებდა, მილიარდი დოლარი დაჯდა, მაგრამ არც ერთი ბრალდებული არ დაუპატიმრებიათ, ისინი არც პროცესს დასრულებია.

ეს ხარჯები არაფერია იმ სარგებელთან შედარებით, რომელსაც იღებენ მთავარი ბენეფიციარები სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოების საქმიანობით. ეს ბენეფიციარები კი, ძირითადად, არიან დიდი ტრანსნაციონალური კომპანიები.

„საერთაშორისო იუსტიციის“ ზემოჩამოთვლილ მთავარ მიზანთა შორის დასახელებული არ ყოფილა კიდევ ერთი მიზანი: შეიარაღებული კონფლიქტების მხარდაჭერა იმ ქვეყნებსა და რეგიონებში, რომლებსაც ეს ტრანსნაციონალური კომპანიები ძარცვავენ და რომელთა ბუნებრივ რესურსებსაც ითვისებენ.

არასასურველი ლიდერების ლიკვიდაცია და საერთაშორისო სამართლის ხელახლა გადართვის სისხლის სამართლის საერთაშორისო მონეტრის ძირითადი მიზნებს ემსახურება.

Fondsk.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა გიორგი განაჩენიძემ

რუანდის საერთაშორისო ტრიბუნალის ახალი შენობა, რომელიც ტრიბუნალის „დახურვის“ შედეგად აშენდა

წინასწარმეტყველება ქნელია, მაგრამ ის, რაც აშშ-ში ხდება, დიდხანს გაბრძნობდა და შეიძლება მძიმე შედეგით დასრულდეს. ერთი რამ ამ მძიმე შედეგიდან ცნობილია — აშშ მსოფლიოს ლიდერი სახელმწიფო ვეღარ იქნება.

უხილავი ვირუსი უსერიოზულეს პრობლემას თუ გაუჩენდა მსოფლიოს, ვერავინ იწინასწარმეტყველებდა თუნდაც 2020 წლის იანვარში. ჩინეთიდან მომავალი ხმა კი აღწევდა ჩვენამდე, მაგრამ სუსტად. ამას ისიც ემატებოდა, რომ ჩინეთი შორსაა და იქ აფეთქებული ეპიდემია პანდემიაში, ანუ მსოფლიო პრობლემაში თუ გადაიზრდებოდა, არავის ეგონა. არხინად ვიყავით ყველა, მათ შორის აშშ-იც, ევროკავშირის წევრი ეკონომიკურად ძლიერი სახელმწიფოებიც, მაგრამ მოხდა დაუფერებელი, ძნელად ასახსნელი — კორონავირუსმა დააჩოქა მსოფლიოს პირველი ქვეყანა, ბირთვული სახელმწიფო, მსოფლიოს საფინანსო-ეკონომიკური სისტემის საჭეთმპყრობელი აშშ.

საქართველოში ბავშვობიდანვე ვიცნობდით აშშ-ის საამაღრო ცხოვრებაზე, მის დემოკრატიას, ეკონომიკურ-სოციალურ უპირატესობაზე დაწარჩენ მსოფლიოსთან შედარებით, მაგრამ მოგვიანებით, ამ ქვეყნის ახლოს გაცნობის შემდეგ, ოცნებას ბზარები გაუჩნდა, მაგრამ იმას, რაც უხილავმა ვირუსმა თავს დაატყდა ამერიკას, ძნელად თუ ვინმე წარმოიდგენდა.

3-4-თვიანმა კორონავირუსულმა შეტევამ მსოფლიოს დაანახვია, რომ ჯერ კიდევ წლის დასაწყისში, რკინა-ბეტონის ფეხებზე მყარად მდგარი ქვეყანა თურმე ქათმის ფეხებზე მდგარა, ხოლო მისი პოლიტიკური სისტემა — სუსტი და იოლად ჩამოსაშლელი ყოფილა; რომ მისი სახელმწიფო-ჯანმრთელობის დაცვის სფერო მასობრივ შეტევას ან უძლებს და იმას-და ახერხებს, თან გაჭირვებით, რომ გვაძლიერებს ავტომატურად რეაქტივაციის უნარს.

კორონავირუსის შეტევა გრძელდება. ბოლო მონაცემებით, ერთ დღეში დაახლოებით 70 000 ადამიანი ავადდება. ამერიკა პირველია კორონავირუსით გარდაცვლილთა რაოდენობით — 138 ათასი, დაავადებულთა რაოდენობა 3,7 მილიონს აღემატება. კორონავირუსული შეტევის ვითომ მოგერიების შემდეგ გახსნილი კვების ობიექტები ისევ იხურება. ეკონომიკურმა პაუზამ 47 მილიონზე მეტი ამერიკელი უმუშევრად დატოვა.

ერთი ტრაგიკული შემთხვევა საქმარისი იყო, რომ კარანტინით გაბეზრებული ამერიკა ქუჩაში გამოსულიყო: დაიწყო „ფერადი რევოლუცია“, ანუ ის, რასაც ამერიკა სხვა ქვეყნებში აკეთებდა. ამჯერად თვითონ შეიქმნა საკუთარი გამოვლინების მსხვერპლი. ავ თვალს არ ენახება ის, რაც ერთ დროს ძლიერ, მაგრამ ამჟამად ხუხუ-ლასავით დაშლის პირზე მდგომ ამერიკაში ხდება: ცეცხლს უკიდებენ მალაზიებს, პოლიციის შენობებს, პოლიციის ავტომანქანებს, კერძო საკუთრებას — კაპიტალიზმის საფუძველს; წლის დასაწყისიდან პოლიციის მიერ 600-მდე ადამიანი მოკლული, 15 ათასი შავკანიანი — დაპატიმრებული; ამსხვერველ აშშ-ის დამარსებული მამების ძეგლებს, ანადგურებენ ყველაფერს, რაზეც დაგას ამერიკა.

თურქიკანიაში, რომლებიც დღიდან აშშ-ის შექმნისა შევკანიაში არაფრად მიიჩნევენ, ახლა ფეხებს უკოცნიან მათ (პირდაპირი მნიშვნელობით). თვითგვემის განცხადება, მაზოზიზმში გადასული, ისეთი გაუსაძლის ვითარებას ქმნის, უნებლიეთ ბადებს კითხვას: ნუთუ ეს არის ამერიკა? რა სუსტი და უმწიფო ყოფილა ეს უბედური?!

როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტი, ხისტ პოლიტიკოსად ცნობილი, ლიტონი განცხადებების მეტს ვერაფერს აკეთებს; როდესაც აშშ-ის დედაქალაქის მერი შავი ქალბატონი მოუხილავდა იტყვის, ტრამპის ბრძანებულება ფეხებზე მკიდიაო; როდესაც ტრამპი პოლიციის დასაცავად განკარგულებას გამოცემს, ხოლო კონგრესის წარმომადგენელთა პალატა თავის კანონპროექტს პრეზიდენტისას უპირისპირებს; როდესაც თითქმის არც ერთი გუბერნატორი პრეზიდენტის მითითებას არ იზიარებს და არ ასრულებს, ვერაფრით დაამტკიცებ, რომ აშშ-ის პოლიტიკური სისტემა მდგრადია.

აშშ-დან ყოველდღე მოდის ცხელ-ცხელი ამბები, რომელთა შორის ხშირად ისეთს გაიგებთ, ხარხარის გუნებაზე დაგაყენებთ. განა სასაცილო არ არის სიტყვა „შავის“, ინგლისურად „ბლეის“, დიდი ასოთი (B) დაწერა, ხოლო „უაითის“ („თეთრის“) — პატარა ასოთი? განა სასაცილო არ არის, ჭადრაკის თამაშის თეთრი პაიკით კი არა, შავით დაწყება? გასოცდით არ არის, ჯორჯ ვაშინგტონის ძეგლების ნაბიღნვა და დამსხვრევა? მონათმფლობელი იყო.

დიხ! ამერიკა შევკანიალების შრომით აშენდა, რომ არა ისინი, ვერ იქნებოდა ეს ქვეყანა ეკონომიკურად ძლიერი. წარმოუდგენელმა ექსპლუატაციამ, ზანგების დამცირებამ, შეურაცხყოფამ, რასიზმმა ააშენა ამერიკა და ისეთ ქვეყნად აქცია, ჩვენ რომ შევწავროდით ერთ დროს. სამუხაროდ, ბევრი, ცხადია, უცოდინარობის გამო დღესაც შეშხარის. მათი აზრით, ის, რაც ამერიკაში ხდება, დროებითი მოვლენაა და მალე ჩაიხრება. პრეზიდენტის არჩევნების შემდეგ ყველაფერი დალაგდება, ამერიკა მისთვის ჩვეული ცხოვრების რიტმს დაუბრუნდება.

წინასწარმეტყველება ძნელია, მაგრამ ის, რაც აშშ-ში ხდება, დიდხანს გაგრძელდება, და შეიძლება მძიმე შედეგით დასრულდეს. ერთი რამ ამ მძიმე შედეგიდან ცნობილია — აშშ მსოფლიოს ლიდერი სახელმწიფო ვეღარ იქნება. ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოებისა და ამერიკის სხვა მოკავშირე ქვეყნების ამკარად სკეპტიკური დამოკიდებულება ნეგატიური შეფასებების საფუძველს იძლევა. გერმანიის კანცლერი ანგელა მერკელი, რომელსაც ტრამპმა სულელი უწოდა, აცხადებს, რომ თვით ამერიკას არ აქვს სურვილი, იყოს მსოფლიოს ლიდერი, ამიტომ ყველამ საკუთარ თავს უნდა მივხედოთ.

იაპონიის პრემიერმინისტრი სინძო აბე წინააღმდეგია ამერიკული საშუალო სიძო-

შეუღლილი აშერიკა

თითქანია, როგორც დიდან აშშ-ის შექმნისა შევკანიაზე არაფრად მიიჩნევენ, ახლა ფეხებს უკოცნიან მათ (პირდაპირი მნიშვნელობით). თვითგვემის განცხადება, მაზოზიზმში გადასული, ისეთი გაუსაძლის ვითარებას ქმნის, უნებლიეთ ბადებს კითხვას: ნუთუ ეს არის ამერიკა? რა სუსტი და უმწიფო ყოფილა ეს უბედური?!

რის რაკეტების საკუთარ ტერიტორიაზე განთავსების. ნატოში კი ისეთი ვითარება შეიქმნა, რომ ეჭვს იწვევს მისი შემდგომი არსებობა.

უამრავი ნეგატიური მომენტი გვეკარნახობს, რომ ამერიკის შეგვემონია შეირყა, რომელსაც, სამუხაროდ, ქართული პოლიტიკური წრეები ვერ აცნობიერებენ. არადა, რადიკალიზაცია უნდა იმას, უხილავი კოვიდ-19-ით და გაბოროტებული ზანგების უსაქციელობით დაჩოქებული ამერიკა მისაბაძი და სანატორი ქვეყანა რომ აღარ არის?!

ქართული პოლიტიკა — ხელისუფლება-ოპოზიცია, ხელისუფლების კადრების „სამჭედლო“ არასამთავრობო სექტორი, მედია ამერიკის უშიშროების მდგომარეობას, მის გასაჭირს „ვერ ხედავენ“ და ძველებურად აღიქვამენ მას იმიტომ, რომ იქ სწავლობდნენ და იწრებოდნენ.

ქართული პოლიტიკა ამერიკულზე უფრო ამერიკულია. იქ არ ამოსდით მზე და მთავრე საკუთარ ქვეყანაზე, აქ — ამოსდით ამერიკაზე. ქართველი პოლიტიკოსების, არასამთავრობოებისა და მედიის აზრით, ამერიკაში ცუდი არაფერი ხდება, პირიქით, თვლიან, რომ ამერიკა დღესაც სამაგალითო დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების დამცველი ქვეყანაა. არადა, ამერიკის მოსახლეობის ნახევარზე მეტი სწორედ ანტიდემოკრატიულია და რასიზმს აბრუნებს თავის ხელისუფლებას. საქართველოში აშშ-ის ელჩი, ქალბატონი კელი დეზანეტი კი განითვლებოდა ჩვენებურების დახასიათების შემდეგ, შეგვემონიზმის ბაცილა რომ არ შექონდეს ტვინში გამჯდარი.

სხვათა შორის, დემოკრატიულობის გამომხატველია ისიც, როდესაც ერთი ქვეყანა მეორის საშინაო საქმეებში არ

ერევა, არ ბლაღავს მეორე ქვეყნის სუვერენიტეტს. რომელი დემოკრატიაზეა ლაპარაკი, როდესაც აშშ-ის ელჩი დეგნანი თავის ტერიტორიაზე (აშშ-ის საელჩო აშშ-ის ტერიტორია) მოუხილავდა იბარებს ხელისუფლებისა და ოპოზიციის წარმომადგენლებს, სახელმწიფო დეპარტამენტში შეთხზულ შეთანხმებებზე ხელს აწერინებს და ჭკუასაც არიგებს?!

ამ დოკუმენტზე ხელის მონერას სუვერენული ქვეყნის კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანა შეუძლებელია, ანუ დეგნანმა მიაფურთხა საქართველოს კონსტიტუციას და ხელმოწერესაც, უმწიფარ პოლიტიკოსებსაც დანაშაული ჩაადგინა. ვაშა, ახალ, დამოუკიდებელ, სუვერენულ საქართველოს! ასეთი სტრატეგიული პარტნიორი მამაკაცებს ფერად კოლონებსა და დიდებს ჩააცმევს, კურტუმოს თამაშით ჩაატარებს

რუსთაველის პროსპექტზე; კაცს კაცზე გაათხოვებს, ქალს — ქალზე, ტრანსვესტიტობას წაახლისებს.

ასე რომ, ყველაფერი წინ გვაქვს. ნგრევის საშინელი პროცესი, რომელიც ამერიკაში მიმდინარეობს, სწრაფად არ დასრულდება, მაგრამ ის საფუძველს ჩაუყრის სხვა ამერიკის ჩამოყალიბებას და იოლად არ დაყრის ფარ-ხმალს.

ახლა ის ვითარებაა, როდესაც ჩრდილში ყოფნა სჯობს, მაგრამ ესმით ეს ჩვენს უმწიფარ პოლიტიკოსებს?

მერამდენე დღეა, ნივლი-კივილი ტელევიზიებში — ამერიკა დახმარებას გვიმცირებს. სო. ოპოზიცია ხელისუფლებას ადანაშაულებს — თქვენი არადემოკრატიულობის ბრალიაო. ხელისუფლება, როგორც ყოველთვის, თავის მართლების პოზიციას არადა, რომელ ფულზეა ლაპარაკი, დემოკრატიული განვითარებისთვის რომ უნდა დაიხარჯოს? კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლას რომ უნდა მოხმარდეს?

კორუფცია სოპ ამერიკელთა მოგონილ-დაკანონიერება? განა ლოკიზმი ოპოზიციული კორუფცია არ არის? დემოკრატია აშერიკულად ნიშნავს რუსული პრეზიდენტის წინააღმდეგ ბრძოლას. ჩვენი ოპოზიცია-ხელისუფლება თავს რომ იკლავს, ფული შემოგვკლავდა, ბაი, ვინმის სოპ არ ჰგონია, ამ თანხიდან ერთი ცენტრი მინც ხალხს ხმარდება?!

ამერიკულ დოკუმენტებში ვერსად იხილავთ სიტყვა „ხალხს“. ეს სიტყვა მხოლოდ არჩევნების დღეს ახსენდება იქითაც და აქეთაც. ამერიკას ხელისუფლება-ოპოზიციის ბედი ადარდებს, ხალხის — არა. ხალხი მასაა. მას არაფერი ეკითხება. რაც შეეხება ხალხის მწყემს პარტიებს, ისეთები უნდა იყვნენ, ამერიკული დემოკრატია უყრავს რომ შეასრულონ. დავალება კი მარტივია — რუსეთის სამხრეთ საზღვრებთან პრობლემის შექმნა, პროვოკაციების მონყობა, რუსეთის ლანძღვა-გინება და საერთაშორისო ასპარეზზე გამდმეტი დიდებულ, სუვერენულ საქართველოს! ასეთი სტრატეგიული პარტნიორი მამაკაცებს ფერად კოლონებსა და დიდებს ჩააცმევს, კურტუმოს თამაშით ჩაატარებს

ხელისუფლება და ოპოზიცია, ნაცვლად იმისა, რომ ხალხზე იფიქრონ, არჩვენებზე, ანუ საკუთარ ბედნიერებაზე ფიქრობენ. ვისაც უკვე აქვს ეს ბედნიერება — შენარჩუნება უნდა, ვისაც არა — მოპოვებას ცდილობს. დაბრუნებული ხალხი კი მხოლოდ არჩევნების წინ გაახსენდება — ოქტომბერში.

ოპარა პარაპელაპილი

როგორ დამოკრატიაზეა ლაპარაკი, როდესაც აშშ-ის ელჩი დეგნანი თავის ტერიტორიაზე (აშშ-ის საელჩო აშშ-ის ტერიტორია) მოუხილავდა იბარებს ხელისუფლებისა და ოპოზიციის წარმომადგენლებს, სახელმწიფო დეპარტამენტში შეთხზულ შეთანხმებებზე ხელს აწერინებს და ჭკუასაც არიგებს?!

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რუბრიკას უძღვება დარეჯან ანდრიაძე

„ცხოვრება ჩვენში ცოტათი თუ ბევრად ფერი იცვალა, ახალმა დრომ ახალი მოთხოვნები დააბადა ხალხის ცხოვრებაში, — წერდა დიდი ილია, — ძველი ცხოვრება თავის ნაკვალევად გამოვიდა და ახალი გზა კი ჯერ კიდევ გაურკვეველია, ახალი ცხოვრების კვალი ვერ მიუგნია... აი აქ უნდა მოეშველოს ის, ვისაც იმოდენა ცოდნა და განათლება შეუძენია, რომ ახლის ცხოვრების მოთხოვნებს ესმის და გზის ჩვენება შეუძლიან. აი აქ უნდა გამოვიდეს საქვეყნოდ ის, ვისაც გული შესტივა თავის უმეცარ მოძმესათვის“.

ათეული ნლებია, რაც თავისუფალი, დამოუკიდებელი სახელმწიფოს აშენებას ვცდილობთ, მაგრამ არ გამოგვდის, რადგან უცხოეთის კარნახით ვცხოვრობთ, მათი მითითებებითა და „რეკომენდაციებით“... რატომ? უნდა გავხდეთ და ვისწავლოთ უცხოეთის „დახმარების“ გარეშე არსებობა! რადგან „ყველა ირი თავის ცაცხლს უკეთებს და თავის კარს ჩანცქარის და სხვისთვის ხიერი იმდენად უნდა, რამდენადც თავად გამოადგება იგი“ (ვაჟა-ფშაველა). და ვინ უნდა ითავოს ეს საშვილიშვილო საქმე? აქ კარგ რჩევას გვაძლევს ისევ ვაჟა-ფშაველა: „მხოლოდ იმაში არ გამოიხატება თავისუფლება, რაც გნებავს, ის ილაპარაკო, სწერო, აკეთო, — არა! უნდა ყოველს სიტყვას და მოქმედებას საერთო, საზოგადო ბედნიერება ედგას სარჩულად, ქვეყნის თუ სასარგებლო არა, სამაგნებლო, საზარალო მაინც არ უნდა იყოს“.

„სამაგნებლო“ და „საზარალო“ არ უნდა იყოს, ბატონო პოლიტიკოსებო! ანუ, ეროვნული საკითხი ნინ უნდა ნამოვნით და მტკიცედ ვიბრძოლოთ საქართველოს კულტურული და სულიერი ცხოვრების გადაგვარების წინააღმდეგ, შედეგად თავს დავალწვეთ პოლიტიკურ მონობას, აღარ გვეჩვენება ღარიბი ეკონომიკა და გაფარჩაკეული განათლების სისტემა.

ყოველი ადამიანი ერთი რომელიმე ქვეყნის შვილია. ის მშობლიურ გარემოცვაში იზრდება და ყალიბდება. ილიას აზრით კი, ის, რაც ბავშვისთვის მშობლიური და ახლობელია, ის რაც მისთვის ცნობილია, იოლად შეისწავლის. ილია ჭავჭავაძის პედაგოგიურ შეხედულებებში აღზრდის მიზანთა შორის მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს ახალგაზრდობისთვის სასოფლო-სამეურნეო განათლების მიცემის საკითხი. მისთვის აშკარა იყო, რომ ქვეყნის გაძლიერება, ფეხზე დაყენება, ეროვნული მიზნების მიღწევა და კულტურული წინსვლა შეუძლებელი გახდებოდა ეკონომიკის განვითარების გარეშე. ილია ყველაფერს აკეთებდა, რაც მის ძალასა და შესაძლებლობას ექვემდებარებოდა. ის იბრძოდა, აღმოეჩინათ ნედლეულის ახალი საზომები და დაწყებულიყო მათი ექსპლუატაცია, აქტიური გამხდარიყო მადნეულის ძიება და გადაფუთავება ქვეყანაში, ასევე სოფლის მეურნეობაში დანერგილიყო ახალი კულტურები და მისი დროისთვის ნოვატორული სასოფლო-სამეურნეო იარაღები.

ილია სვამდა მეტად მნიშვნელოვან შეკითხვას, თუ რა იყო ქვეყნის სიღარიბისა და ეკონომიკური ჩამორჩენის მიზეზი და იქვე პასუხსაც იძლეოდა: „ქრისტიანობის დროს თავისი კალთა უხვევს აქ, ამ ჩვენს პატარა ქვეყანაში, დაიბერტყაო. ამას ამიტომ ამბობენ, რომ ჩვენი ქვეყანა ბევრს სხვა ქვეყანაზედ უფრო მდიდარია, უფრო სავსეა. არც ჩვენ თვითონ ვართ უხეირონი, ღმერთი-რჯული, მკლავი-ძარღვი კარგები ვართ, ჯანი

და ძალ-ღონეც მოგვდევს, არც ხალხი გვაკლია. ეს ყველაფერი გვაქვს... მაშ რაღადა ვართ ღარიბნი? — იმით, რომ არ ვიცით, სად რა სიმდიდრე ძევს, სად რა განძია. არ ვიცით, საიდან რა ამოვიღოთ“.

ილიას ცოდნის ნაკლებობა მიაჩნდა ქვეყნის სიღარიბის მთავარ მიზეზად: „ცოდნა, სწავლა-განათლება, დღევანდელი კაცისათვის არცაა მთავარი. უამათოდ ადამიანი დღეს ყველაფერს მოკლებულია: ადამიანობასაც, სარჩოსა და პატივსაც, ღონესაც და შეძლებასაც“. დღეს ჩვენც ვკითხვით საკუთარ თავს: ხომ ვიცით, რა ბუნებრივი სიმდიდრეების, რა მინის პატივნი ვართ? მაშინ რატომ ვართ ღარიბნი? იმავე მიზეზით ხომ არა, რაზეც ილია მიუთითებდა?

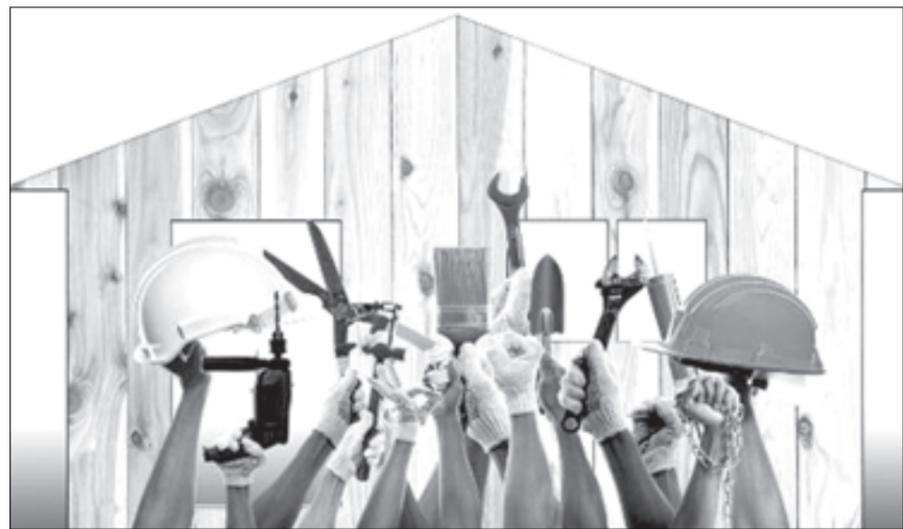
ბუნებრივია, დღეს, როგორც არასდროს, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარება მოითხოვს საქმის მცოდნე, შესაბამისი თეორიული ცოდნითა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით აღჭურვილ კადრებს და არანაკლები გულმოდგინებას საქმეში, ვიდრე XIX საუკუნის 80-90 წლებში, როცა სასამედიცინო და პედაგოგიური განათლების პარალელურად ილიას აუცილებლად მიაჩნდა ქვეყანაში აგრონომიული და საინჟინერო პროფესიულ-ტექნიკური განათლების გავრცელება როგორც საშუალო, ისე უმაღლეს სასწავლებლებში.

გამომდინარე იქიდან, რომ საქართველო აგრარული ქვეყანა იყო, ილიამ მთელი ყურადღება აგრონომიული პროფესიის განვითარების გახსნაზე გადაიტანა.

ამის თაობაზე 1886 წლის 1 მარტს გაზეთ „ივერიაში“ დაბეჭდილ სტატიას „სამეურნეო დაბალი სკოლების შესახებ“ ილია წერდა: „მთელი ამიერკავკასია ძველთაგანვე ცხოვრობს და თავს იკვებავს მარტო იმ მრეწველობითა, რომელიც დამოკიდებულია მინასა და მინათმოქმედებაზედ. ერთად ერთი წყარო აქაურის ერის ეკონომიურის არსებობისა საადგილ-მამულ მრეწველობაა და

„ცხოვრება ჩვენში ცოტათი თუ ბევრად ფერი იცვალა, ახალმა დრომ ახალი მოთხოვნები დააბადა ხალხის ცხოვრებაში, — წერდა დიდი ილია, — ძველი ცხოვრება თავის ნაკვალევად გამოვიდა და ახალი გზა კი ჯერ კიდევ გაურკვეველია, ახალი ცხოვრების კვალი ვერ მიუგნია...“

როგორ დავაღწევთ თავს პოლიტიკურ მონობას, ღარიბ ეკონომიკას და გაფარჩაკეულ განათლების სისტემას უნდა გავხადოთ და ვისწავლოთ უცხოეთის «დახმარების» გარეშე არსებობა

«მინათმოქმედების, საზოგადოებრივი და სოფლის მეურნეობის განვითარების განათლებითა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით აღჭურვილ მუშად აქცევდა, «მუშა გლეხკაცი ხელობის მცოდნე კაცად გახდეს, სამეურნეო საქმეში დახელოვდეს და მით პრაქტიკულად გაგებულ მუშად გამოვიდეს», — წერდა ილია.

ამაზე მთლად აგებული სრული ძალ-ღონე გამოკვებისა, სახელმწიფო ხარჯისა და ბუნებრივი ცოდნითა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით აღჭურვილ კადრებს და არანაკლები გულმოდგინებას საქმეში, ვიდრე XIX საუკუნის 80-90 წლებში, როცა სასამედიცინო და პედაგოგიური განათლების პარალელურად ილიას აუცილებლად მიაჩნდა ქვეყანაში აგრონომიული და საინჟინერო პროფესიულ-ტექნიკური განათლების გავრცელება როგორც საშუალო, ისე უმაღლეს სასწავლებლებში.

გამომდინარე იქიდან, რომ საქართველო აგრარული ქვეყანა იყო, ილიამ მთელი ყურადღება აგრონომიული პროფესიის განვითარების გახსნაზე გადაიტანა. ამის თაობაზე 1886 წლის 1 მარტს გაზეთ „ივერიაში“ დაბეჭდილ სტატიას „სამეურნეო დაბალი სკოლების შესახებ“ ილია წერდა: „მთელი ამიერკავკასია ძველთაგანვე ცხოვრობს და თავს იკვებავს მარტო იმ მრეწველობითა, რომელიც დამოკიდებულია მინასა და მინათმოქმედებაზედ. ერთად ერთი წყარო აქაურის ერის ეკონომიურის არსებობისა საადგილ-მამულ მრეწველობაა და

ლი ცოდნის შექმნის აუცილებლობას, რომელიც ყველასათვის გამოსადები იქნებოდა მინის მოვლა-პატრონობის დროს. ილია ებრძოდა ყველას, ვინც ეწინააღმდეგებოდა სამეურნეო სკოლების გახსნას და ამ ცოდნის გავრცელებას ან ვისაც არ ესმოდა სამეურნეო განათლების მიღების საჭიროება. უხსნიდა ყველას, რომ ეს არის საშუალება, რომელიც ხალხს ხელში ეძლევა „ისეთი სახსარი, რომელიც ეკონომიურ ბრძოლას გაუადვილებს და ბუნების, მინის სიუხვეს არ დაუკარგავს“. ილია აღფრთოვანებით შეხვდა ილია ნინამდღერიშვილის მიერ ნინამდღერიანთ კარში სასოფლო-სამეურნეო სკოლის დაარსებას. ამ სასწავლებელს არაერთი წერილი მიუძღვნა „ივერიაში“. „კაცმა დღეს, რომ ამ სკოლის ყოფა-ცხოვრება თავის თვალთი ინახულოს, სწორედ გაცდებდა და მართლაც გასაოცებელია.

ბეჭდილ წერილში „დავებნაროდ სამეურნეო სკოლას“. ილიას სამეურნეო განათლების მიზნად მიაჩნდა, შეგიძლიათ თავისი ესწავლება სახელოსნო საქმე, რომელიც მას სამეურნეო საქმეში დახელოვებულ და პრაქტიკული ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით აღჭურვილ მუშად აქცევდა, „მუშა გლეხკაცი ხელობის მცოდნე კაცად გახდეს, სამეურნეო საქმეში დახელოვდეს და მით პრაქტიკულად გაგებულ მუშად გამოვიდეს“, — წერდა ილია.

გაზეთ „ივერიის“ ფურცლებიდან ის აქტიურ პროპაგანდას უწევდა სამეურნეო განათლებას და „ივერიაში“ 1886 წელს დაბეჭდილ წერილში „წინამძღვრიანთკარის სამეურნეო სკოლა“ მონდობით უხსნიდა მისი დროის ქართველობას, რომ ამ ტიპის სკოლების დაუფლებით მათ ხელში აღმოჩნდებოდა ისეთი საშუალება, „ისეთი სახსარი, რომელიც ეკონომიურ ბრძოლას გაადვილებს და ბუნების, მინის სიუხვეს არ დაუკარგავს“.

სასოფლო-სამეურნეო სკოლების გახსნას ილია მოითხოვდა ისეთ ადგილებში, სადაც მებნობა-მევენახეობა და სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა დარგები იყო განვითარებული და მოსწავლეებს საფუძვლიანი ცოდნის მიღების უფრო მეტი შესაძლებლობა ექნებოდათ. ილიას აზრით, კი ასეთ ღვთისაგან დალოცულ ადგილს წარმოადგენს ქართული და კახეთი.

ეროვნული მიზნების ცხოვრებაში გატარება მხოლოდ პროგრესულ იდეებზე აღზრდილ და განათლებულ თაობას რომ შეუძლია, ამაზე დღეს არავინ დავობს, „ყმაწვილ-კაცობა უნდა მომხადეს ჯეჯიის და ზედმინევილ ცოდნითა, უნდა, რამდენადც შესაძლოა, ძირეული მადლობით მიიღება და ჩვენს ქვეყნის სახლი, ნინა მთიერითი ქართველი დაქანებული ასის დღის მინდორი, რომელიც სკოლას საკუთრებად დაუმტკიცა სკოლის სულის ჩამოშენება და დამარცხებლმა... ვიმედოვნებ, რომ ქვეყანაში ილია ნინამდღერიშვილი... სამეურნეო სკოლის დაარსებას. ამ სასწავლებელს არაერთი წერილი მიუძღვნა „ივერიაში“. „კაცმა დღეს, რომ ამ სკოლის ყოფა-ცხოვრება თავის თვალთი ინახულოს, სწორედ გაცდებდა და მართლაც ილია ივერიაში 1886 წელს და-

„ყმაწვილ-კაცობა უნდა მომხადეს ბავშვითის და ზედმინევილ ცოდნითა, უნდა, რამდენადც შესაძლოა, ძირეული მადლობით მიიღება და ჩვენს ქვეყნის სახლი, ნინა მთიერითი ქართველი დაქანებული ასის დღის მინდორი, რომელიც სკოლას საკუთრებად დაუმტკიცა სკოლის სულის ჩამოშენება და დამარცხებლმა... ვიმედოვნებ, რომ ქვეყანაში ილია ნინამდღერიშვილი... სამეურნეო სკოლის დაარსებას. ამ სასწავლებელს არაერთი წერილი მიუძღვნა „ივერიაში“. „კაცმა დღეს, რომ ამ სკოლის ყოფა-ცხოვრება თავის თვალთი ინახულოს, სწორედ გაცდებდა და მართლაც ილია ივერიაში 1886 წელს და-

ილია ჭავჭავაძემ სისტემურად დაამუშავა საქართველოში ეკონომიკური საქმიანობის წარმატების გზები და ისინი მსოფლიო კონტექსტში განიხილა. „ესა ხედვა, ევერობისა და სხვათა მოწინ-

საქართველოს ილია ეკონომიკისა და აზიის დამაკავშირებელ კარად ბანიხილავს, რომლის მეშვეობითაც ჩვენ ყოველთვის საჭირონი ვართ აზიასა და ეკონომიკის ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობის განსამტკიცებლად.

▲ ავე გამოცდილების და-
ნერგვის შესახებ ისე,
რომ არ დავკარგოთ ჩვენი
ტრადიციები, ადათ-წესები,
ჩვეულებები და ამასთან ერ-
თად, სხვისი მოწინავე გამოც-
დილებაც გავითვალისწინოთ,
ე.ი. მივალნოთ მის ოპტიმა-
ლურ სინთეზს“, — ასეთ დას-
კვნას აკეთებს ეკონომიკის
მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი შოთა ვეშაპიძე
თავის ნაშრომში „ილია ჭავჭავა-
ძის ევროპულ ლირებულე-
ბებზე ორიენტებული სა-
ყოველთაო კეთილდღეობის
კონცეფცია“.

იქვე ვკითხულობთ: „ილია
ჭავჭავაძე აქტიურად სწავლ-
ობდა ცხოვრების ყველა სფერ-
ოს, კმნიდა ჭეშმარიტ მსოფ-
ლმხედველობას, აყალიბებდა,
უმჯობესებდა ერთგვარად და
სტიმულს აძლევდა საზოგა-
დოებრივი ინსტიტუტების
შექმნასა და მართვას, ხელს
უწყობდა თითოეული ადამიან-
ის აზრის გათვალისწინებას
საზოგადოებრივი კეთილდღე-
ობის მიზნების მისაღწევად.“

**ილია ქართველ საზოგადო-
ებაში ჭეშმარიტ ლირებულე-
ბებს ამკვიდრებდა. სწორედ
მან ჩამოაყალიბა ეკონომი-
კური ლიბერალიზმის მთავარ-
ი ლირებულეებით საფუძვ-
ლები, რომელთაგან უპირვე-
ლესი არის შესაძლებლობე-
ბის შექმნა თავისუფალი ეკო-
ნომიკური განვითარების-
ვის“.** თუ რა შესაძლებლობებ-
ზეა საუბარი, რა ეკონომიკურ
ლიბერალიზმზე, ვფიქრობ,
სჯობს, მკითხველმა ამ საკით-
ხზე პროფესიონალ ეკონომი-
სტს მოუსმინოს, და არა მხო-
ლოდ მკითხველმა — უპირვე-
ლესად, ხელისუფლებამ და
ვისაბამისი დარგის ხელმძღ-
ვანებმა, რადგან „საქართვე-
ლოსთვის მთავარი მიზნის
მიღწევის გზა „სხვისი ზაძი“
კი არა, „ჩვენი თავის საჭი-
რებაზედ გამოჭირილი“,
ეროვნულ ნიადაგზე დაფუძ-
ნებული უნდა იყოს. ამის გა-
რეშ, სხვისი გამოცდილების
გადმოღება უშედეგო იქნე-
ბა“, — დავუჯეროთ ეკონო-
მიკის მეცნიერებათა დოქტო-
რის და, უპირველესად, რა
თქმა უნდა, ერის მამას —
დედ ილია ჭავჭავაძეს.

„მეცნიერის პროექტის გან-
ხილვის საფუძველზე ილიამ
არგუმენტირებულად დაასა-
ბუთა, რომ ქვეყნის ეკონომი-
კური განვითარებისთვის
მნიშვნელოვანია კონკრეტ-
ული გარემოს შექმნა, საჭი-
რო ინვესტიციების გამოქე-
ნა. ხელისშემშლელია მონო-
პოლიების გაჩენა, — აღნიშ-
ნავს ბატონი პროფესორი. —
საერთო ეკონომიკურ კეთი-
ლდღეობას მნიშვნელოვან
აფერხებს კერძო საკუთრე-
ბის დაუცველობა, ბიუროკ-
რატიზმი, კორუფცია, ეკონო-
მიკის არასათანადო რეგორ-
მირება, პროფესიონალიზმის
ნაკლებობა, ადგილობრივი
თავისებურებების უგულვებ-
ლყოფა. ილია ჭავჭავაძე მი-
იჩნევდა, რომ ქვეყანამ ისე
უნდა გამოიყენოს თავისი აბ-
სოლუტური და შეფარდებით-
ი უპირატესობანი, მისი
ეკონომიკის მდგრადობას
საფრთხე არ დაემუქროს და
ხალხისთვის, არსებობისთვის
საჭირო სახსრები ადვილად
და იაფად მოსაპოვებელი
გახადოს. მნიშვნელოვანია
სრულად გამოყენების და
მაქსიმალური სარგებლიანო-
ბით გამოვიყენოთ ქვეყნის
ეკონომიკური პოტენციალი.
ილიამ არგუმენტირებულ-

ლად გამოიკვლია „სატამოუნო
პოლიტიკა ევროპაში, ფრიტ-
რედერობა და პროტექციონო-
ბა“ და დაასაბუთა, რომ ლიბე-
რალური საბაზრო ეკონომი-
კის საყოველთაოდ განვრცო-
ბის პირობებში აბსოლუტური
უპირატესობის, ანუ იმის წარ-
მოების, რაც სხვაზე ნაკლები
ფაქტორების დანახარჯით
შეგვიძლია, და შეფარდებითი
უპირატესობის, ანუ იმის წარ-
მოების, რაც სხვაზე ნაკლები
ალტერნატიული დანახარჯით
შეგვიძლია, ზომის ზუსტად
მიგნება განვითარების მისაღ-
წევად, მისი გონივრული, ერის
საერთო ინტერესების კონ-
ტექსტში გადაწყვეტა, საზო-
გადოების ყველაზე პრიორი-
ტეტული, სტრატეგიული ამო-
ცანაა. ილია ჭავჭავაძემ სის-
ტემურად დაამუშავა საქარ-
თველოში ეკონომიკური საქმი-
ანობის წარმატების გზები და
ისინი მსოფლიო კონტექსტში
განიხილა.

ილია მიუთითებდა, რომ მი-
ნათმოქმედების, საფაბრიკო
და საქარხნო წარმოების გა-
საძლიერებლად ჩვენ გვჭირ-
დება დავაგროვოთ „საჭირო
ცოდნა და გამოცდილება“. **აუცი-
ლებელია, სხვამ არ დაგ-
ვასწროს და ჩვენ თვითონ დავ-
ვიკავოთ ჩვენი ნიშა, ანუ, რო-
გორც ილია უნოვებდა, „მო-
ცლილი და სხვისგან დაუჭე-
რელი ადგილი“.** ეს არის მნიშ-
ვნელოვანი. XVII-XVIII საუკუ-
ნეებში და XIX საუკუნის 60-
იან წლებამდე ეს სფერო სა-
ქართველოში საკმაოდ შეზღ-
უდული იყო და ხალხი მხოლოდ
წვრილმან მრეწველობას
მისდევდა. საჭირო იყო აქტი-
ურად ჩართვა შრომის საერთ-
აშორისო დანაწილებაში. ასე-
თი იყო საუკუნის მოთხოვნა.

ილიას ქვეყნის ეკონომიკურ
რეაგირებისათვის მი-
ზანშეწონილად მიიჩნევდა
შრომის ნაყოფიერების გადი-
რებას და სოფლისმეურნეობ-
რივი სპეციალიზაციის გო-
ნივრულ გაღრმავებას. მას მი-
აჩნდა, რომ საჭიროა, ხელი
მოვიკიდოთ ჩვენი რეალური
ეკონომიკის განვითარებას,
ყველაფრის მოყვანას, რის
მოცემაც შეუძლია ჩვენს მდი-
დარ ქვეყანას, რისთვისაც ჰა-
ვა და მიწა ხელს გვიმართავს.
მხოლოდ ასე შეიძლება გამო-
ვავლინოთ, მივალნოთ და
დავინახოთ ჩვენი შედარებით-
ი უპირატესობები. მხოლოდ
ასე ვისწავლით ერთი და იმა-
ვე შრომით და ხარჯით ახ-
ლანდელზე ბევრად მეტი გა-
მოვალენობით მიწას, ვისწავ-
ლით სხვა უფრო ძვირფასი
რამ — მოსავალი მოვიყვან-
ოთ იმისთანა, რომლის შექლ-
ებასაც უხვად გვაძლევს სა-
ქართველოს ჰავა და მიწა,
რომელსაც ყოველთვის მყი-
დველი ჰყავს ჩვენთანაც და
საზღვარგარეთაც.

ილია ქვეყნის მდგრადი გან-
ვითარების მიღწევას აბსოლუ-
ტური და შედარებითი უპირა-
ტესობის ერთიანობის კანონის
მოთხოვნების გამოყენებით
მიიჩნევდა შესაძლებლად.
სწორედ ეს მოგვცემს შესაძ-
ლებლობას, რომ ყოველგვარი
საქონელი ვანარმოთო, რაც
ქვეყანას შეუძლია, მივალნოთ
ქვეყნის მდგრად განვითარე-
ბას, შევიწინარწინოთ მისი „თვი-
თარსებობა“ და ამასთან ერთ-
ად, მაქსიმალური ეფექტიანო-
ბით ჩავეერთოთ შრომის საერ-
თაშორისო დანაწილებაში. ილი-
ა ასაბუთებდა, რომ ქვეყნის
პოტენციალიდან გამომდინარე,
შესაძლებელი და მიზანშე-
წონილი იყო, პრიორიტეტული

«საჭიროა, ხელი მოვიკიდოთ ჩვენი ჩაალური ეკონომიკის განვითარებას, ყველაფრის მოყვანას, რის მოხაზვას შეუძლია ჩვენს მდიდარ ქვეყანას, რისთვისაც ჰავა და მიწა ხელს გვიმართავს. მხოლოდ ასე შეიძლება გამოვავლინოთ, მივალნოთ და დავინახოთ ჩვენი შედარებითი უპირატესობები. მხოლოდ ასე ვისწავლით ერთი და იმავე შრომით და ხარჯით ახლანდელზე ბევრად მეტი გამოვალენობით მიწას, ვისწავ- ლით სხვა უფრო ძვირფასი რამ — მოსავალი მოვიყვანოთ იმისთანა, რომლის შექმნა- საც უხვად გვაძლევს საქართველოს ჰავა და მიწა, რომელსაც ყოველთვის მყიდველი ჰყავს ჩვენთანაც და საზღვარგარეთაც»

ყურადღება დაგვეთმო სა-
ქართველოში ჩაის, სორგოს,
ალისარჩულის, აბრეშუმის,
ბამბის, ყოველგვარი ხეხილის,
ყურძნის კულტურების, ასევე
დაამრეხილი, რომ მეორეც,
სხვებზე კარგად იყვენენ. ქვეყ-
ანაში მცენარეების განვითარე-
ბის ხელსაყრელი პირობე-
ბის შექმნისთვის, რადგან „ჩვე-
ნის ქვეყნის ბუნება ნებას გვაძ-
ლევს, უფრო ძვირფასი ჭირნა-
ხული მოვიყვანოთ იმავე შრო-
მით, გარჯით, იმავე ჰავითა და
მიწით“. მაგალითად მოჰყავდა
ბელგიის, ინგლისის, გერმანიის,
პოლანდიის, ამერიკის გამ-
ოცდილება. ყურადღება მიაქ-
ცია სოფლის მეურნეობის კო-
მერციულ მხარეს, განვითარე-
ბისთვის საჭირო იაფი კრედი-
ტის მოძიებას, ამხანაგობების
მეშვეობით საქმის გაძლიერის
მნიშვნელობას, სათანადო გა-
ნათლებლის მიღების აუცილებ-
ლობას, დასავლეთ საქართვე-
ლოს მიწების გაკულტურებას,
ალმოსავლეთის მშრალი მიწე-
ბის მოწვევას, მოსავლის მავ-
ნებულებისა და სტიქიური ზიან-
ისგან დაცვას, მარცვლული
კულტურების მოყვანის საქ-
მეს, მეცხოველეობის განვითარე-
ბას.

ილია ჭავჭავაძის მნიშვნე-
ლოვან მიწინადადებებს ურთიერ-
ობის ხსენს გზა არსებ-

ობს. საფუძვლიანად მიიჩნე-
ვდა, რომ საერთაშორისო და
სამშინო ვაჭრობა მოითხოვს
მშვიდობიან, იაფ, სწრაფ
გზას; თვლიდა, რომ ეკონომი-
კაში ყოველგვარი წარმატე-
ბის საფუძველი არის მხო-
ლოდ იაფი და მაღალხარის-
ხიანი საქონლის წარმოება.
ილიას კონცეფციის მიხედვით,
განსაკუთრებულ ყურა-
ბას უნდა მიუძღვნოს მდიდარი
ადამიანური, ბუნებრივი და
ნიადაგის რესურსების, კლი-
მატის, ჰავის, წყლის რე-
სურსების ათვისება, კარგი
სამომსავლო გზების განვი-
თარება, ბაქო-ბათუმის რკი-
ვიზის ეფექტიანი გამოყენე-
ბა, ტრანსპორტის ყველა სა-
ხეობის განვითარება, ბაქო-
დან შავ ზღვამდე მილსადენი
ტრანსპორტის გაყვანა და
კავკასიის ნავთობის დიდი
საბადოების ეფექტიანი ათ-
ვისება, ღვინის და სხვა აგრა-
რული პროდუქტების მსოფ-
ლიო ბაზრებზე გატანისთვის
ხელსაყრელი პირობების შექ-
მნა. ილია ჭავჭავაძის კონცე-
ფციის მიხედვით, საზოგადო-
ების მთავარი მიზანია „ყოვე-
ლი ადამიანის ბედნიერება“.
ილია თვლიდა, რომ ადამიანის
მოვალეობაა, მოქმედების
მთავარ პრინციპად დავისახ-
თი უწყვეტი თვითმეცავების

ნესი იმის შესახებ, ჩვენი საქ-
მიანობით სარგებლობა რომ
მოგვეკონდეს თითოეული ინ-
დივიდულისა და მთელი საზოგა-
დობისთვის. ჩვენ საჭირონი
ვართ არა მარტო ჩვენთვის,
არამედ სხვებისთვისაც. ილია
ჭავჭავაძემ საუკუნე-ნახევრ-
ის წინ აულო ალლო ქართული
და ევროპული სულიერების
ნათესაობას. ილიას მიაჩნდა,
რომ ჩვენს ერს მრავალი სი-
კეთის მიღება შეუძლია ისე-
თი მოწინავე ევროპული ლი-
რებულეების ოპტიმალური
გაზიარებით, როგორცაა:
პიროვნების თავისუფლება,
ადამიანური ღირსება, კანონ-
ის უზენაესობა, ეროვნული
და კულტურული თვითმყო-
ფადობა. ევროპული ღირებუ-
ლებებიდან, რომელთა განხ-
ორციელებითაც ევროპელე-
ბი დანაწილდნენ, ილია ასა-
ხელებდა ქვეყნისათვის მსა-
ხურებას, ყოველთვის ერის
ინტერესების წინა პლანზე
წამოწევას, ადამიანის უფლე-
ბებისა და მისი ღირსების და-
ცვას, სხვათა დადებითი გა-
მოცდილების უწყველ გათვალ-
ისწინებას. ილიას მიაჩნდა,
რომ ეს ღირებულებები უნი-
ვერსალური ხასიათისაა და
ყველასათვის არის მისაღები,
რადგან საშუალებას გვაძლ-
ევს, პროგრესი შეუძვეციადი
გავხადოთ. ეს არის არა გაუმ-
ართლებელი ექსპერიმენტე-
ბის, არამედ ცივილიზებული
გამოცდილების, „ევროპული
მეცნიერების“, როგორც „სა-
ზომის“ ან „საწყაოს“, სტანდ-
არტის შესწავლის და მომარჯ-
ვების გზა, რომელიც სხვაგან
უკვე გამოცდილი და გამოყე-
ნებულია. ილია აღნიშნავდა:
„აი საგანი და აი გზაც მისდა
მისაღწევად. ყმანვილ-კაცობა
დედამომზადდეს ზეჯიონის და
ზედმინევილ ცოდნითა, უნ-
და, რამდენადაც შესაძლოა,
ძირეული შეისწავლოს ევ-
როპული მეცნიერება, წინ
გამძღვაროს ევროპის გამო-
ცდილება, და ამ თოფ-იარაღ-
ით შეუდგეს ჩვენი ქვეყნის
საქმეს. ამაზედ უკეთესს სა-
განს, ამაზედ უკეთესს გზას,
უკვე სხვაგან გამოცდილს და
გამოყენებულს, სხვას ვერას
ვუჩვენებთ ჩვენს საიმედო
ყმანვილ-კაცობას. ეს საგანი
და ეს გზა სახეში უნდა გვექონ-
დეს. სხვა საწყაო ტყუილია და
ამაო: სხვისი ზაძი იქნება და
არა ჩვენი თავის საჭიროება-
ზედ გამოჭირილი“.

მთავარი აზრი ნათელია, სა-
ქართველოსთვის მთავარი
მიზნის მიღწევის გზა „სხვისი
ზაძი“ კი არა, „ჩვენი თავის სა-
ჭიროებაზედ გამოჭირილი“,
ეროვნულ ნიადაგზე დაფუძნე-
ბული უნდა იყოს. ამის გარეშე
სხვისი გამოცდილების გად-
მოღება უშედეგო იქნება. ევ-
როპული ღირებულებები გა-
მოსაბავს ჩვენს სწრაფვას ყო-
ველი ადამიანის კეთილდღეო-
ბის უზრუნველყოფის მიზნით.
ეს ღირებულებები მიგვანიშ-
ნებს, როგორ მოვიგოვოთ სა-
ყოველთაო „აღვიწიება“, კეთილდღეობა,
ბედნიერება, სახელი და დიდება“. ვინაიდან
ჩვენ, ყველა ერთად და თითო-
ეული ცალ-ცალკე, ვაუყოფე-
ლი ნაწილი ვართ ერისა, თი-
თოეული ადამიანის ბედნიერე-
ბის მიღწევას უნდა ვეძებდეთ
„მთელის ერის კეთილდღეო-
ბაში და არა ცალკე“. მხოლოდ
ასე შეიძლება, ჩვენი ცხოვრე-
ბა წარმოადგენდეს ერთს დი-
დებულ დენას შეერთებულის
ძალისა“ და „სიკეთე ერთო-
ბისა და ყველასათვის სახეი-
როდ გაიმართლოს“.

**ეს პირადი
პროექტი**

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ალვისილინი არიან ყოველგვარი უსამართლობით, ზორობით, ანგარიზითა და სიავით, სავსენი შურით, მკვლელობით, შულლით, ვერაბობით, უზნეობითა და მახეზარობით. ცილისმნამებელი, ღვთის მოქალაქე, შეურაცხყოფელი, ამპარტავანი, მკვეხარი, ზორობამზარაველი, მშობლების ურჩნი.
(მოციქულ პავლეს წერილი რომელთა მიმართ, 1,29-30)

სამაგალითო სამხედრო პირი ევროპაში ახალგაზრდა კახის გაუპატიურების ბრალდებით დააკავეს

ლიეტუვას პოლიციამ დააკავეს სამხედრო პირი, რომელსაც ბრალი ედება 2000 წელს დაბადებული ახალგაზრდის გაუპატიურებაში.

ლიეტუვას არმიის წარმომადგენლის ინფორმაციით, არაფის არ ეგონა, რომ მას ასეთი უზნეობის ჩადენა შეეძლო.

ადგილობრივი ჟურნალისტები წერენ, რომ ინციდენტი 28 ივნისს ქალაქ გრიგოიკეში მოხდა. პოლიციამ, რომელიც დანაშაულის ჩადენის ადგილზე ჩავიდა, დააკავეს ორი ეჭვმიტანილი — 1999 და 1996 წლებში დაბადებულები.

ინფორმაცია, რომელიც მედიაში გამოქვეყნდა, ჯერჯერობით ოფიციალურად დადასტურებული არ არის. სამართალდაცველები აცხადებენ, რომ ასეთი სახის დანაშაულის კომენტარებზე პოლიცია თავს იკავებს: „გამოძიება დაწყებულია, დანაშაულებითი კომენტარები არ იქნება“, რადგან ეჭვმიტანილთა შორის არის სამხედრო მოსამსახურე.

ლიეტუვას არმიის წარმომადგენლებმა ჟურნალისტთა შეკითხვებს რომ უპასუხებდნენ, განმარტეს — მათ იციან, რაც მოხდა.

მათ, აგრეთვე, განაცხადეს, რომ ეჭვმიტანილთა შორის ერთი პროფესიონალი სამხედრო და, თუ სასამართლო მას დამნაშავედ მიიჩნევს, დაუყოვნებლივ დაითხოვენ არმიიდან, მანამდე კი იგი ლიეტუვის არმიის ირიცხება.

თავდაცვის უწყებაში დააზუსტეს, რომ პროკურორის ჯერჯერობით არ მიუშვრთავს სასამართლოსთვის მისთვის აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების თაობაზე.

«ფორულა-1»-ის მკბოლელაბა არ დაიროქს

ნიდერლანდების სამეფოს «ფორულა-1»-ის ავტომრბოლელმა უარი თქვა დაბრუნებაზე სეზონის სტარტის წინ. მან განაცხადა, რომ ეს არ არის რასიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მისეული პროტესტის გამოხატვის ფორმა. შესაბამისი პოსტი მან «ტვიტერში» გამოაქვეყნა.

ფორულა-1-ის განაცხადა, რომ თითოეულ ადამიანს აქვს უფლება თავისი აზრის ისე გამოთქმის, როგორც მას მოსწონს.

«მე არ დავიროქებ, მაგრამ პატივს ვცემ და მხარს ვუჭერთ თითოეული პილოტის არჩევანს, — წერს ფერსტაპენი და

დასძენს, — მხარს ვუჭერთ თანასწორობას და რასიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას».

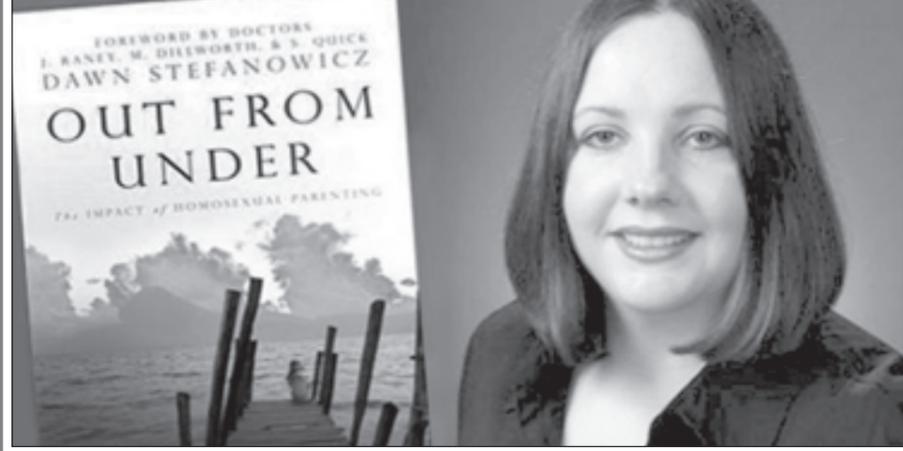
გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ფერსტაპენი მარტო არ არის და «ფორულა-1»-ის სასტარტო ეტაპის კიდევ ხუთმა მონაწილემ უარი თქვა ამ აქციაში მონაწილეობაზე.

ესენი არიან: 2007 წლის ჩემპიონი **კიმი რაიკონენი**, «ფორარის» პილოტი **შარლ ლეკლერი**, «მაკლარენის» გუნდის წარმომადგენელი **პარკოს სინისი**, «ფორმულა-1»-ის ერთადერთი რუსი პილოტი **დანიელ კვიატტი** და იტალიელი **ანტონიო ფიცი-ნანტი**.

ნიდერლანდების სამეფო ამ საკითხის პირველი გზამკვლევი არ არის: ასეთ დოკუმენტებში სექსს არც გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მიუთითებენ. შეგახსენებთ, რომ ნიდერლანდებში შესამე სექსი 2018 წელს აღიარეს, მაშინ, როცა ინტერსექსუალებს

ნეოლიბერალური უნეობა

ერთი და იმავე სქესის პირთა ოჯახი სოცოხლეს კლავს

საერთაშორისო ინსტიტუტები აქტიურად უწევენ პროპაგანდას ერთი და იმავე სქესის პირთა ოჯახებს; ცდილობენ, დაარწმუნონ საზოგადოება, რომ ბავშვის აღზრდა შეიძლება ისეთ ოჯახებში, რომლებშიც დედ-მამის ნაცვლად არიან „მშობელი №1“ და „მშობელი №2“, რომ ტრადიციული ღირებულებები (ქმარი, ცოლი) წარმავალია და გაქრება.

ინტერნეტსივრცეში ქვეყნდება უამრავი რეალური ისტორია იმ ადამიანებისა, რომლებიც ჰომოსექსუალური ოჯახებში აღზარდნენ. ამ ხასიათის ერთ-ერთი ყველაზე უფრო გავრცელებული ამბავი კანადელი ქალის მონათხრობია, რომელიც წინააღმდეგ გამოცემული — „დავასრულოთ წარსული: ჰომოსექსუალური ოჯახში აღზრდის შესახებ“.

კანადელი ქალის ნიუანსებს აკრიტიკებს — ოფიციალურმა ოჯახმა, ფაქტობრივად, გაანადგურა ქვეყანაში სიტყვის თავისუფლება იმით, რომ აკრძალა დედატყვი ერთი და იმავე სქესის პირთა ქორწინების (არაბუნებრივ ფასეულობათა საჯარო კრიტიკას შეიძლება კანონით გათვალისწინებული სასჯელი მოჰყვეს).

მწერალმა ქალმა, ჰომოსექსუალების მიერ აღზრდილ სხვა ადამიანებთან ერთად, არაერთხელ მიმართა სხვა-

დასხვა უწყებას, მათ შორის აშშ-ის უმაღლეს სასამართლოს, პატივისცემით მოპყრობა ადამიანების თხოვნას ქორწინების, როგორც ქალისა და კაცის ერთობის, აღიარების შესახებ, მაგრამ „ახალ“ რეალობაში სრულიად განსხვავებული ვითარება ჩამოყალიბდა: დასავლური ინსტიტუტები ახალგაზრდობას კვლავაც თავს ახვევენ ოჯახის ისეთ „ალტერნატიულ“ ვარიანტებს, როგორცაა ორი კაცის თუ ორი ქალის კავშირი.

ერთი და იმავე სქესის პირთა ოჯახების ბავშვები ხშირად მოვლენ თავიანთ უბედურებას და ისე უჭირავთ თავი, თითქოს არ ენატრებათ თავიანთი ბიოლოგიური მშობლები. სრულად ემორჩილებიან უფროსების გავლენას, რომლებიც აიძულებენ, არსებულ ოჯახზე მხოლოდ პოზიტიურად ილაპარაკონ, — დაარწმუნებულია სტეფანოვიჩი.

ერთი და იმავე სქესის პირთა ოჯახში დათრგუნული მწერალი ქალი აქტიურად იბრძვის ქორწინების ერთადერთი სწორი განსაზღვრის

დასაკანონებლად — ქორწინება არის ქალისა და კაცის კავშირი. სხვა დაზარალებულთან ერთად მხოლოდ ტრადიციული ოჯახისა და ბავშვებისთვის სრულფასოვანი ოჯახის შენარჩუნების უფლების დასაცავად იღვწის.

კანადაში მოქმედებს გენდერულ-ნეიტრალური ენა სქესისა და „დედისა“ და „მამის“ ცნებების მითითების გარეშე. ამ ენას აჩვენებენ ბავშვებს სკოლებში მშობლებთან შეუთანხმებლად.

„მუდმივად ჩაგვიჩინებენ, რომ ერთნაირსქესიანთა ქორწინების კანონის ძალით დაცვა არავის უფლებებს არ დააზარალებს. ეს სიცრუა“, — ასე კენის სერაფიმოვიჩი.

სინამდვილეში ერთი და იმავე სქესის პირთა ქორწინების, როგორც დადებითი და „წორმალური“ მოვლენის, ტრადიციული კოლოსალურად აზიანებს ტრადიციულ ფასეულობებს. ასეთი ხასიათის პროპაგანდის მასშტაბი უფლებას გვაძლევს, დავასკვნათ, რომ გეოგრაფიის მონონების დაძალება დარტყმის ქვეშ აყენებს ბავშვების უფლებას, ჰყავდეთ ბიოლოგიური მშობლები.

ნიდერლანდების მოქალაქეთა პირადობის მონეობაში სქესს ალარ მიუთითებენ

გრაფა „სქესი“ 2024-2025 წლებში აღარ იარსებებს. ამის შესახებ არის ნათქვამი ნიდერლანდების სამეფოს ნიდერლანდების, კულტურისა და მეცნიერების მინისტრის, ინბრიდ მან ენგელსკოპ-ენის, ახლახან გაკეთებულ განცხადებაში. მთავრობას სურს, იქ, სადაც შესაძლებელია, უარი თქვას სქესის რეგისტრაციაზე».

ლაპარაკია მხოლოდ ქვეყ-

ნის საშინაო მოხმარების დოკუმენტებზე (სამოქალაქო პასპორტებზე). უცხოეთის პასპორტებში ამ გრაფას შეინარჩუნებენ, რადგან მას მოითხოვს ევროკავშირის შესაბამისი გადაწყვეტილება. ჯერჯერობით გაურკვეველია, ეს ცვლილება შეეხება მხოლოდ ახალ დოკუმენტებს თუ დღემდე გაცემულ პასპორტებსაც.

მინისტრმა განმარტა, რომ ამის სანაცვლოდ მოქალაქე-

ებმა უნდა „შექმნან თავიანთი საკუთარი იდენტურობა და იცხოვრონ სრულიად თავისუფლად და უსაფრთხოდ“.

ნიდერლანდების სამეფო ამ საკითხის პირველი გზამკვლევი არ არის: ასეთ დოკუმენტებში სექსს არც გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მიუთითებენ. შეგახსენებთ, რომ ნიდერლანდებში შესამე სექსი 2018 წელს აღიარეს, მაშინ, როცა ინტერსექსუალებს

უფლება დართეს, თავიანთ დაბადების მოწმობებში არ ჩაენერათ საკუთარი სქესი — ქალია თუ კაცი.

ცნობისთვის: ინტერსექსუალობა არის ტერმინი, რომელიც შემოიღო ბიოლოგმა **რიპარდ ბოლშიდტმა** ჯერ კიდევ XX საუკუნის გარიჟრაჟზე. ეს ტერმინი მიგვითითებს ორგანიზმის სექსუალურ განვითარებაში არსებულ დარღვევებზე. ინტერსექსუალი დღეს მიგ-

ვითითებს ადამიანზე, რომელსაც ქალის და კაცის სქესის ნიშნები ერთდროულად აქვს, რაც მის ამა თუ იმ სქესისთვის მიკუთვნებას ართულებს. გაერთიანებული სამეფოს პლანეტის მოსახლეობის 1,7 პროცენტი ინტერსექსუალია.

წინასწარი გათვლით კოსმონავტიკას ერთმანეთისთვის ხელი უნდა ჩამოერთმიათ მოსკოვის თავზე, მაგრამ რომელიღაც წვრილმანში შეცდენა და ეს სიმბოლური რიტუალი შედგა მაშინ, როცა შეპირაპირებულმა ხომალდებმა მდინარე ელბას გადაუფრინეს. 75 წლის წინათ ამერიკული ჯარები წითელი არმიის ნაწილებს შეხვდნენ — შეხვედრა ელბაზე! კოსმოსური შეხვედრაც ელბის თავზე, „მალა ცაში“ გაიმართა.

„მატარებლები ამ მხარეში აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ მიდიოდნენ და დასავლეთიდან აღმოსავლეთისკენ... გარშემო კი განოლილიყო უდაბნოს დიადი სივრცეები“.

ჩინგიზ აითმატოვი, „და საუკუნეზე მეტხანს გრძელდება დღე“

დიდმა მწერალმა ჩინგიზ აითმატოვმა სათაურად მსოფლიოში ცნობილი რომანისა „და საუკუნეზე მეტხანს გრძელდება დღე“ ბორის პასტერნაკის ლექსის — „ერთადერთი დღეების“ სტრიქონი გამოიტანა. დიდ შემოქმედთა პრაქტიკაში ასეთი რამ ხდება.

არც არავის უკვირს. მეც ნუ დამძრახავთ. მიწიერს. მით უფრო, რომ მოვლენა, რომლის ერთგვარ იუმბილზე გეტყვით ორიოდ სიტყვას, კოსმოსთან არის დაკავშირებული. ხოლო აითმატოვის რომანში მოთხრობილია სარი-ოზეკის უკიდურესობაში დაკარგული ყაზახური სოფლის — ყაზანგაბის — ამბავი, რომლის ოდინდელი, მაგრამ მიტოვებული სასაფლაოს ადგილას გაშენდა კოსმოდრომი ბაიკონური.

რკინიგზაზე მატარებლები აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ და პირუკუ მოძრაობენ, პარალელურად. თავიანთი გზით მიდიან. კოსმოსში კი აღმოსავლეთისა და დასავლეთის კოსმოსური ხომალდები ერთმანეთს შეუპირაპირდებიან. პირველად მსოფლიოში, ორი დაპირისპირებული ქვეყნის კოსმოსური ხომალდები.

ეს იყო 45 წლის წინათ, როცა საბჭოთა „სოიუზი“ და ამერიკული „აპოლონი“ ერთმანეთს შეუპირაპირდა — 1975 წლის 17 ივლისს.

საბჭოთა ხომალდმა, რომლის ბორტზე იყვნენ ალექსეი ლეონოვი და ვალერი კუპალსოვი, 1975 წლის 15 ივლისს, 15 საათსა და 20 წუთზე, სტარტი აიღო კოსმოდრომი ბაიკონურიდან. ზუსტად შეიღ-ნახევარი საათის შემდეგ კოსმოსისკენ დაიძრა ამერიკელების ხომალდი სამი ასტრონავტი — თომას სტაფორდით, დონალდ სლეიტონითა და ვენს ბრანდით.

შეპირაპირების შემდეგ პირველი, რაც საბჭოთა ეკიპაჟმა გაიგონა, თომას სტაფორდის ხმა იყო: ამერიკელი უბატაკებდა ფრენის მართვის თავს ცენტრს, რომ ყველაფერი შესანიშნავად დამთავრდა და მეტი დამაჯერებლობისთვის დაამატა რუსულად: „მი-აკი სტიკოვკა“ (мягкая стыковка — რბილად შეპირაპირდა).

ორივე ქვეყნის კოსმონავტიებმა მოსამზადებელ პერიოდში რუსული და ინგლისური ნორმალურ დონეზე შეისწავლეს, მაგრამ კურორტს ვერც ერთი მხარე ვერ ასცდა. სტაფორდის იალიშივე ეს-ესაა გითხარით. ალექსეი ლეონოვმა კი ნასას მიერ გაბართულ განაცხადზე ინგლისურად წარმოთქვა სადღებო კომპლექსი და დაასრულა ორიგინალური მოწოდება: „როგორც ფრენის დასრულება განხორციელდა, ამავე დროს უნდა იქნებოდეს „სუკსესფული“ და დამსწრეთა უსურვა მძიმე ფარმაკოლოგიური ცხოვრება: „I WISH YOU A SEX FULL LIFE!“

ჩვენც გავილით, რადგან მართლაც კარგი სახუმარო რეპლიკა იყო.

სხვაც იყო. ვალერი კუპალსოვი ისხენებს:

— სუვენირებისა და დროშების გაცვლის შემდეგ ორბიტაზე „საზეიმო სადილი“ გაიმართა, რომლისთვისაც ალექსეი ლეონოვი საგანგებოდ მოემზადა. თომას სტაფორდს შესთავაზა, რომ ეს ისტორიული მოვლენა რუსული ტრადიციისამებრ არყის დაღვრით აღენიშნათ. სტაფორდი შეიმუშა, მაგრამ თქვა, რომ, რადგან ტრადიცია მოითხოვს, უნდა შესრულდეს კიდევოლეონოვმა მიანოდა რუსული „ბორშის“ „ტიუბიკი“ (კბლის პასტის რომ არის, დაახლოებით ისეთი: ორბიტაზე კოსმონავტიებისთვის განკუთვნილი კერძები საერთოდ ასეთ „ტიუბიკებშია“ ჩატუმბული), რომელსაც „ბორშის“ ნაცვლად წინასწარ მიაკრა რუსული არყის ეტიკეტი — „ვოდკა“.

სტაფორდმა „გადაჰკრა“ და... ჰომერულმა ხარხარმა გააყრუა კოსმოსური ხომალდის ჩაკეტილი სივრცე.

ასეთი „ტიუბიკები“ კოსმონავტთა ქალაქ ზვიგოდნოში სტუმრობისას მაჩუქა ორგზის საბჭოთა კავშირის გმირმა კოსმონავტმა ნიკოლაი რუკავინიკოვმა. გაეხილით. გემრიელი იყო კოსმოსური „ბორშის“.

ახლა კი სერიოზულად. წინასწარი გათვლით კოსმონავტებს ერთმანეთისთვის ხელი უნდა ჩამოერთმიათ მოსკოვის თავზე, მაგრამ რომელიღაც წვრილმანში შეცდენა და ეს სიმბოლური რიტუალი შედგა მაშინ, როცა შეპირაპირებულმა ხომალდებმა მდინარე ელბას გადაუფრინეს. 75 წლის წინათ ამერიკული ჯარები წითელი არმიის ნაწილებს შეხვდნენ — შეხვედრა ელბაზე! კოსმოსური შეხვედრაც ელბის თავზე, „მალა ცაში“ გაიმართა.

ისტორიული მოვლენა, რომელიც დღესაც ახსოვთ, XXI საუკუნეში. თავისებური სიმბოლო იდებოდა დაპირისპირებული ზესახელმწიფოების თანხარსებობისა და თანამშრომლობის.

ასეთია ისტორიის ერთი თვალსაჩინო გაკვეთილი...

75 წლის წინათ, 1945 წლის 17 ივლისიდან 2 აგვისტომდე პოტსდამში გაიმართა „დიდი სამეულის“ შესამე და უკანასკნელი კონფერენცია, რომელიც ჩატარდა პიტლერულ გერმანიის გამარჯვების შემდეგ. ამ საერთაშორისო კონფერენციაში მონაწილეობდნენ: საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე და სსრკ თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე იოსებ სტალინი, აშშ-ის პრეზიდენტი ჰარი ტრუმენი და დიდი ბრიტანეთის პრემიერმინისტრი უინსტონ ჩერჩილი, 25 ივლისიდან კი — კლემენტ გეტლი.

პოტსდამის კონფერენცია დაადგინა ომისშემდგომი საზღვრები და დაამტკიცა საერ-

როსა დღეები საუკუნეზე მეტხანს გრძელდება

ჩერჩილი, ტრუმენი და სტალინი პოტსდამის კონფერენციაზე, 1945 წ.

პოტსდამის კონფერენციის მთავარი მიღწევა არის ის, რომ შეიქმნა იალტა-პოტსდამის ომისშემდგომი მსოფლიოს სისტემა

თაშორისო უსაფრთხოების სისტემა.

ამ დღესაც, ანუ 2020 წლის 17 ივლისს, როგორც 75 წლის წინათ, ცეცხლენარსის სასახლის ფასადზე გამოფინეს გამარჯვებული ქვეყნების — საბჭოთა კავშირის, დიდი ბრიტანეთისა და აშშ-ის დროშები. გამარჯვებული სახელმწიფოების ლიდერებს თავდაპირველად განზრახული ჰქონდათ კონფერენციის ბერლინში გადართვა, მაგრამ გერმანიის დედაქალაქი ნანგრევებად იყო ქცეული.

კონფერენციაზე განხილული პრობლემების შესახებ სიტყვას არ გაგიგრძელებთ, გეტყვით მხოლოდ, რომ ყველაზე მწვავე საკითხი პოლონეთის დასავლეთის საზღვრების დადგენას შეეხებოდა. სტალინს პოლონეთისთვის რუსულენოვანი უმდიდრესი გერმანული მიწების გადაცემა სურდა. ბრიტანეთს და აშშ-ს კი ეპირაკლავი კატამორიულად არ ეთანხმებოდნენ, მიიჩნეოდნენ, რომ პოლონელს უფლება არ ჰქონდათ, დაეპატრონებინათ, ახლა უეჭველად მოდრეკენ „ძია ჯოს“, როგორც მოიხსენიებდნენ სტალინს ზურგასუკან.

24 ივლისს, სხდომებს შორის შესვენებისას, ტრუმენი, ისე — სხვათა შორის, ეტყვის სტალინს ატომური ბომბის წარმატებით გამოცდის ამბ-

თი უაღრესად დავალებულია საბჭოთა კავშირის წინაშე, რადგან ქვეყნის ტერიტორია თანამედროვე საზღვრებში მისი არასრულად აღდგენილი ტერიტორიის მისამართულ სტალინმა ტრუმენსა და ჩერჩილს პოლონელაბისთვის გამოვლიანა.

დღეს რუსეთს პოლონეთზე დიდი მტერი ევროპაში არ ჰყავს. პოლონელების მხრიდან ეს უმადურობის არნახული გამოვლენაა. როგორ ინსტრუქციასაც გამოუგზავნიან აშშ-დან, იმის შესასრულებლად იღვნიან საბჭოთა კავშირის მიერ „დაჩაგრული“ პოლონელები, დემოკრატიული დასავლეთის „ავანგარდი“ აღმოსავლეთის ფრონტზე...

კონფერენციის დაწყებამდე ერთი დღით ადრე აშშ-ის პრეზიდენტს შეატყობინეს, რომ ნიუ მექსიკოს შტატის პოლიგონზე წარმატებით გამოსცადეს ატომური ბომბი.

დასავლეთის ლიდერები — ტრუმენი და ჩერჩილი აღიესენ უპირატესობის განცდით: ახლა უეჭველად მოდრეკენ „ძია ჯოს“, როგორც მოიხსენიებდნენ სტალინს ზურგასუკან.

24 ივლისს, სხდომებს შორის შესვენებისას, ტრუმენი, ისე — სხვათა შორის, ეტყვის სტალინს ატომური ბომბის წარმატებით გამოცდის ამბ-

ისტ დაგნაგავითა გასამართლებათა, რეპარაცი-ეზზე, კანისგარბისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიების საბჭოთა კავშირისთვის გადაცემაზე.

პოტსდამის კონფერენციის მთავარი მიღწევა არის ის, რომ შეიქმნა იალტა-პოტსდამის ომისშემდგომი მსოფლიოს სისტემა.

მაგრამ იყო ისეთი საკითხებიც, რომლებზეც ვერ შეთანხმდნენ; მაგალითად, საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ბაზის შექმნის საკითხზე შავი ზღვის სრუტეებში.

თუმცა ასეთ ცალკეულ შემთხვევებს მონაწილეთა გუნება-განწყობილებაზე გავლენა არ მოუხდენია.

ერთ-ერთ ფოტოსესიაზე ჩერჩილმა იძალა და ტრუმენს მარჯვენა მხრიდან მიუჯდა. დაე, ნახონ, რომ ჩვენ — ინგლისელები და ამერიკელები — ერთად ვართო. ტრუმენმა, რომელსაც ჩერჩილის ასეთი გულმოდგინება არ მოეწონა, თავისი სავარძელი სტალინისკენ მისწია.

სტალინი კი ჩერჩილს უკირკიტებს. როცა სიტყვა იტალიის კოლონიებზე ჩამოვარდება, შეეცითხა კოლეგას:

„იტილიამ თუ დაკარგა ისინი (კოლონიები), მაშ, ვინ იპოვნა?“

— დიდი დანაკარგების ფასად და განსაკუთრებული გამარჯვებით ბრიტანულმა არმიამ მარტომ დაიპყრო ეს კოლონიები, — უპასუხებს ჩერჩილი.

— ბერლინი კი წითელმა არმიამ აიღო, — მოუჭრის სტალინი. — ამ ეპიზოდს სტენოგრამაში მიწერილი აქვს: „სიცილი“.

ამ ერთი დღის — 17 ივლისის ნიშანი გაჰყვა XX საუკუნეს და XXI-შიც გაგრძელდა: საუკუნეზე მეტ ხანს, თუმცა ის დღეები (1945 წლის და 1975 წლის) ერთმანეთს 30 წლით იყო დაცილებული.

დასასრულ: ყოველთვის არ მართლდება ანდაზა — „იცი-ნის ის, ვინც ბოლოს იცინის“. 18 ივლისს, დილით, საფრანგეთის ნანტიში ჩაიფრულა პეტრე-პავლეს ტაძარი. ამ უნიკალური ისტორიული ძეგლის რელიეფები შეინარა ხანძარმა, რომლის შესახებ მეცანძრეებს შემთხვევითმა გამე-ლელმა აცნობა.

დინვა ტაძრის დიდი ორგანი და XV საუკუნის ფასდაუდებელი ვიტრუფები.

ამ ტაძრის ივარქმნას პარიზის ღვთისმშობლის ტაძრის შარშანდელ ხანძარს ადარებენ, რომელიც ავის მომასწავებელ ნიშნად აღიქვა მორწმუნე საზოგადოებამ.

და მსოფლიოს შემოუტია კოვიდ-19-ის პანდემიამ.

რა უბედურება დაგვატყდებოდა ამჯერად? რაზე მიგვანინებს ნანტის ტაძრის ხანძარი? არაჰა სანაბლიკა

ბაჰამის კუნძულები შესანიშნავი ადგილია ტურისტებისთვის. არქიპელაგის ერთ-ერთ კუნძულზე კი ტურისტებს ელით დაუვინყარი შთაბეჭდილებები. ეს ადგილია პლაჟი ვარდისფერი ქვიშით. ვარდისფერი პლაჟი კუნძულ ჰარბორის სანაპიროს 5 კმ-ზეა გადაჭიმული. ამ უჩვეულო ფერს პლაჟს აძლევს მოლუსკების ნიჟარები და მარჯნის ნარჩენები, რომლებიც ქვიშაშია არეული.

გაეცანით მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში მდებარე საოცარ პლაჟებს. მათგან ზოგიერთი ადამიანის მოღვაწეობის შედეგად შეიქმნა, ზოგს კი შეიძლება ბუნების სასწაულო ვუნდოთ.

1. პლაჟი ბენაგილი, პორტუგალია

პლაჟი ბენაგილი პორტუგალიის სამხრეთში, კურორტ ალგარვესთან ახლოს მდებარეობს. იქ ჩადიან მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ფოტოგრაფები, რომანტიკოსები, შეყვარებულები, რათა დატკბნენ გამოქვაბულ ალგარვეს ფანტასტიკური სილამაზით. იქ მხოლოდ ზღვით შეიძლება მოხვედრა. გამოქვაბულს აქვს თაღოვანი შესასვლელი, რომლის გუმბათშიც არის დიდი ნახვრეტი. ამ ნახვრეტიდან შემოჭრილი მზის სხივები პლაჟს ანათებს და უნიკალურ ატმოსფეროს ქმნის.

2. ღაბაღული პლაჟი, მექსიკა

მექსიკის სანაპიროდან რამდენიმე კილომეტრით დაშორებულ კუნძულ მარიეტას დამალულ პლაჟს ღაბაღის ერთ-ერთ თვალწარმტაც ადგილად მიიჩნევენ.

1900-იანი წლების დასაწყისში მექსიკის მთავრობა კუნძულს სამხედრო ექსპერიმენტებისთვის იყენებდა. სულ რამდენიმე წელია, ამ კუნძულს არსებობა შეიტყვეს ტურისტებმა, რომლებმაც იქ აღმოაჩინეს შესანიშნავი პლაჟი, გარემორტყმული კლდოვანი ნარმონაქმნებით. იქ მოსახვედრად მოკლე გვირაბის გავლაა საჭირო.

სოციალურ ქსელებში გამოქვეყნებული ფოტოების მეშვეობით ამ პლაჟის შესახებ მსოფლიომ შეიტყო, თავიანთი მცდელობებით კი მას ახალი რომანტიკული სახელი დაარქვეს — Playa De Amor-ი, ანუ სიყვარულის პლაჟი.

3. ვარდისფერი პლაჟი, ბაჰამის კუნძულები

ბაჰამის კუნძულები შესანიშნავი ადგილია ტურისტებისთვის. არქიპელაგის ერთ-ერთ კუნძულზე კი ტურისტებს ელით დაუვინყარი შთაბეჭდილებები. ეს ადგილია პლაჟი ვარდისფერი ქვიშით. ვარდისფერი პლაჟი კუნძულ ჰარბორის სანაპიროს 5 კმ-ზეა გადაჭიმული. ამ უჩვეულო ფერს პლაჟს აძლევს მოლუსკების ნიჟარები და მარჯნის ნარჩენები, რომლებიც ქვიშაშია არეული. პლაჟის გასწვრივ გრანდიოზული შენობების აგება აკრძალულია, პეიზაჟს მხოლოდ მაღალი პალმები და დამსვენებელთა შეზღონებები ამშვენებს. ჟურნალმა „ფორბსმა“ ამ ადგილს მსოფლიოში ყველაზე ლამაზი პლაჟის ტიტული მიაკუთვნა.

10 ყველაზე საოცარი პლაჟი მსოფლიოში

4. შინის პლაჟი, კალიფორნია

კალიფორნიის სანაპიროს ერთ-ერთ პლაჟზე, ფორტ-ბრეგის რაიონში დიდი ხნის წინათ იყო საყოფაცხოვრებო ნარჩენების, მინისა და დამტვრეული ავტომობილების ნაგავსაყრელი. დროთა განმავლობაში ნაგვის ნაწილი აიღეს, ნაწილი დაწვეს, ბოთლებისა და მინის ნამსხვრევები კი დარჩა. წყნარმა ოკეანემ წლების განმავლობაში მათი ბასრი კუთხეები დააბლაგვა და პლაჟზე შინის ნამსხვრევებმა, რომლებიც ძვირფას ქვებს დაემსგავსა, ნაირფერად დაიწყო ზონივა.

5. ტაქაის პლაჟი, ესპანეთი

პლაჟი Praia das Catedrais-ი ქალაქ რიბადოსთან (ლუგოს პროვინცია, გალისია) მდებარეობს. მისი უჩვეულო დასახელება მომდინარეობს კლდოვანი ნარმონაქმნებისგან, რომლებიც ძალიან ჰგავს გოთიკური ტაძრების გუმბათებს. ოკეანის უკუქცევის მომენტში შეძლებთ დიდებულ კლდოვან დერეფანში ხეტიალს და იმ გამოქვაბულების დათვალიერებას, რომლებსაც მოქცევისას წყალი ფარავს.

6. პლაჟი კოკოკე, ახალი ზელანდია

კოკოკეს — ახალზელანდიური პლაჟის მთავარი ღირსშესანიშნაობა უზარმაზარი მრგვალი ფორმის ლოდებია. მეცნიერთა აზრით, ეს ლოდები სანაპირო ზოლის დაახლოებით 60 მლნ წლის წინათ დაწყებული ეროზიის შედეგად წარმოიქმნა. ზოგიერთი ფანტაზიური კი მიიჩნევენ, რომ ეს დინოზავრების გაქვავებული კვერცხებია.

7. შავი პლაჟი პუნალუ, კაპაი

ეს პლაჟი, რომელიც შავის ეროვნულ პარკსა და პატარა ქალაქ ნალეპუს შორის მდებარეობს, მსოფლიოში ყველაზე შავ პლაჟად ითვლება. ვულკანური მასისგან, ბაზალტისგან შექმნილი ადგილი შემოსაზღვრულია ქოქოსის პალმებით. პუნალუ-დან ქვიშის სუფენირად ნალევა აკრძალულია.

8. ატოლი ვაადუ, მალდივის კუნძულები

ამ პლაჟზე ყოფნისას ადამიანს ეჩვენება, რომ თითქოს არ არსებობს ზღვარი ცასა და ზღვას შორის. მზის ჩასვლის შემდეგ მირიადი პანანინა ვარსკვლავი ინთება სანაპირო ზოლის წყლის ზედაპირზე — ეს არის ბიოლუმინესცენცია — ძალიან ლამაზი მოვლენა, როცა ცოცხალი მიკროორგანიზმები (ფიტოპლანქტონები) რეაგირებენ ჟანგბადზე და თავიანთ ენერჯიას მსუბუქ სინათლედ გარდაქმნიან.

9. ნიჟარების პლაჟი, ავსტრალია

ნახევარკუნძულ პერონის აღმოსავლეთ ნაწილში მდებარე ეს პლაჟი 60 კმ-ის სიგრძისაა. ის ქვიშის ნაცვლად ტრილიონობით თეთრი ნიჟარითაა დაფარული — პანანინა მოლუსკების — Fragum Erugatum-ების გარსით. ყურეში წყალი ძალიან მარილიანია და ამიტომ სხვა ორგანიზმებმა ვერ გაიხარეს, სამაგიეროდ მოლუსკები გამრავლდნენ.

10. პლაჟი მავო, სან-მარტინი

კარიბის ზღვის კუნძულ სენ-მარტინზე ჩასულ ტურისტებს საოცარი სანახაობა ელით: აქ თვითმფრინავები პირდაპირ დამსვენებლების თავზე ფრენენ. საქმე ის არის, რომ საერთაშორისო აეროპორტის ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის ბოლო მაჰოსთან მთავრდება.

„თამაშის შემდეგ ეჭვი არ გვიპარაბოდა, რომ ისევე მოგვექცეოდნენ, როგორც 1952 წელს სსრკ-ის ფეხბურთელთა ნაკრებს, როცა იუგოსლავილებთან ნაგაბის შემდეგ ნაკრების საბაზო გუნდი ცდსა მთლიანად დაშალეს, ფეხბურთელებს კი სპორტული წოდებები ჩამოართვეს. თუმცა სსრკ-ის დელეგაციის ხელმძღვანელის მოადგილემ წყალბურთელები სასჯელისგან გვიხსნა, უფრო მეტიც — განაცხადა, რომ საბჭოთა ნაკრების ბიჭებმა უნებურად გამოხდომას საკადრისი პასუხი გაცეს, „განსაკუთრებით იყოჩაღა ზორბა ქართველმა“.

რამდენიმე დღის წინათ ინტერნეტის ჰიტად იქცა ლეგენდარული ქართველი წყალბურთელის — პეტრე მშვენიერაძისა და მისი ქვილიშვილის ფოტო. სურათმა, რომელიც სოციალურ ქსელ „ტვიტერში“ გამოაქვეყნა მომხმარებელმა Only in Russia-მ, ათასობით უცხოელის მონონება და ორიგინალური კომენტარი დაიმსახურა.

შავ-თეთრ ფოტოზე საცურაო ტრუსსა და ქუდში გამოსახულია ოლიმპიური თამაშებისა და ევროპის ჩემპიონატების პრიზიორი, სსრკ-ის 10-გზის ჩემპიონი პეტრე მშვენიერაძე. მას მუხლზე უზის შვილიშვილი, რომელიც ცოტა დამფრთხალი ჩანს ფოტორეპორტიორების კამერების წინ. სოციალური ქსელის მომხმარებლები განაცვიფრა სპორტსმენის სხეულის გაბართვებმა (პეტრე მშვენიერაძის სიმაღლე 198 სმ იყო, წონა — 92 კგ), ის ბევრმა შეაფარა თოვლის კაცს — იეტს და ნერდენს კიდევც, რომ ეს ფოტო იეტის არსებობის დამადასტურებელი დოკუმენტია. ერთმა წყალბურთელის შვილიშვილზე გაამახვილა ყურადღება: „ასეთი ბაბუის წინაშე ვერ იცლებებ“.

ერთ-ერთი მომხმარებლის კომენტარი კი ასეთია: „როცა თამაშის შედეგი მის დაწყებამდე ცნობილია“, „საბჭოთა კავშირში დობინგს არ იღებდნენ“.

აღსანიშნავია, რომ ამ ფოტომ 2017 წელსაც გამოიწვია ფურორი, როცა ინტერნეტგამოცემა Sports.ru-მ გამოაქვეყნა „ფეისბუქში“.

რით არის ცნობილი პეტრე მშვენიერაძე?

პეტრე მშვენიერაძე 1929 წლის 24 მარტს დაიბადა თბილისში. გატაცებული იყო ფრენბურთით, კალათბურთითა და ფეხბურთით. 14 წლისამ ვარჯიში დაიწყო ცურვაში, 1944 წელს კი მოიპოვა სსრკ-ის ჩემპიონობა 100 და 200 მ-ზე ბრასით ცურვაში.

1946 წლიდან დაიწყო წყალბურთის თამაში. თავდაპირველად იცავდა თბილისის „დინამოს“ ღირსებას, 1952-1963

წლებში გამოდიოდა მოსკოვის სამხედრო-საჰაერო ძალების (BBC), მოსკოვის სამხედრო ოლქისა (MBO) და მოსკოვის „დინამოს“ მაისურებით. ათჯერ მოიპოვა სსრკ-ის ჩემპიონის ტიტული (1952, 1955-1964).

პეტრე მშვენიერაძემ სსრკ-ის ნაკრებში პირველად 1949 წელს ითამაშა. იყო მთავარი მონაწილე ცნობილი სისხლიანი მატჩისა სსრკ-უნგრეთი, რომელიც 1956 წელს ჩატარდებოდა მელბურნის ოლიმპიურ თამაშებზე და რომელსაც უფრანოსისტებმა „სისხლი აუზში“ უწოდეს. ეს მატჩი სსრკ-ის მიერ უნგრეთში აჯანყების ჩახშობიდან რამდენიმე დღეში გაიმართა და თამაშის წინ ვითარება ძალიან დაძაბული იყო. შეხვედრა უკომპრომისო ბრძოლაში მიმდინარეობდა — ორმხრივი ჯარიმებითა და დამრტყმებით. უნგრელები იგებდნენ, ამ მომენტში სსრკ-ის ნაკრების წევრმა **მლადიმარ პროკოპოვიჩმა** მუშტის დარტყმით წარბი გაუხეთქა უნგრელ **პრეზიდენტს**, შედეგად უნგრელმა წყალბურთელმა უამრავი სისხლი დაღვარა. ატყდა ჩხუბი წყალბურთელებს შორის. მატჩი შეწყდა და საბჭოთა კავშირის ნაკრებს დამარცხება ჩაეთვალა.

აი როგორ იხსენებს ამ მატჩს პეტრე მშვენიერაძე, რომელსაც უნგრელებმა ცხვირი გაუტყვეს: „**თამაშის შემდეგ ეჭვი არ გვიპარაბოდა, რომ ისევე მოგვექცეოდნენ, როგორც 1952 წელს სსრკ-ის ფეხბურთელთა ნაკრებს, როცა იუგოსლავილებთან ნაგაბის შემდეგ ნაკრების საბაზო გუნდი ცდსა მთლიანად დაშალეს, ფეხბურთელებს კი**

პეტრე მშვენიერაძე — წყალბურთის ლეგენდა

ქართველი ბიგანტისა და მისი შვილიშვილის ფოტოს უაროკი სოციალურ ქსელში

Only In Russia @CrazyinRussia Petre Mshvenieradze, Olympic Soviet water polo player, with his grandson 1950

რე მშვენიერაძეს საბჭოთა კავშირის სპორტის დამსახურებული ოსტატის წოდება მიანიჭეს. სწორედ იმხანად შეარქვეს მას მეფე პეტრე.

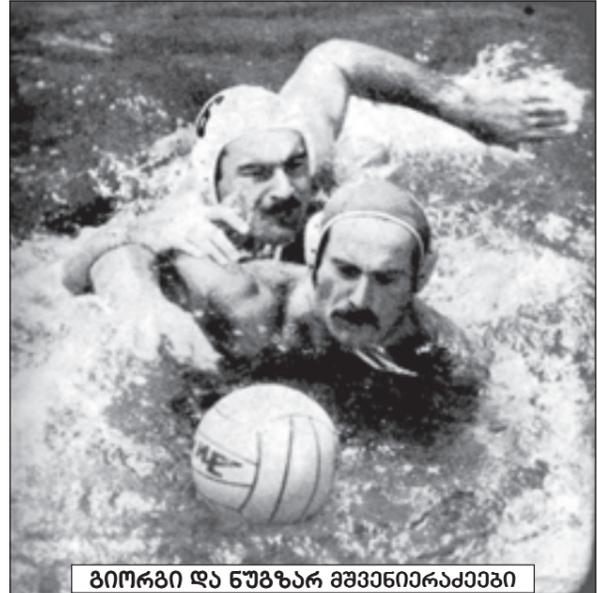
1960 წლის რომის ოლიმპიადაზე პეტრე მშვენიერაძემ საბჭოთა ნაკრების შემადგენლობაში ვერცხლის მედალი მოიპოვა, 1962 წელს კი — ევროპის ჩემპიონატის.

სპორტული კარიერის დასრულების შემდეგ პეტრე მშვენიერაძე გახდა იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი და მუშაობა დაიწყო სსრკ-ის შინაგან საქმეთა სამინისტროს კადრებში, სადაც 2002 წლამდე კითხულობდა ლექციებს სისხლის სამართლის საკითხებზე.

2002 წლის დეკემბერში პეტრე მშვენიერაძეს მწვავე ლეიკოზი დაუდგინეს. ის 2002 წლის 3 ივნისს მოსკოვის ჰემატოლოგიის ინსტიტუტში გარდაიცვალა.

პეტრე მშვენიერაძე დაქორწინებული იყო ნათელა გოგუაზე. მათ ჰყავთ 2 ვაჟი — ნუგზარი და გიორგი — ორივე მშვენიერი წყალბურთელი იყო, ორივე — სსრკ-ის ნაკრების წევრი. ნუგზარი 1973 წლის მსოფლიო და 1974 წლის ევროპის ვერცხლის პრიზიორია და სსრკ-ის 4-გზის ჩემპიონი; გიორგი მშვენიერაძე 1980 წლის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონია, 1988 წლის ოლიმპიადის ბრინჯაოს პრიზიორი და 1982 წლის მსოფლიოს ჩემპიონი.

შოაშადა ნიკა კორინთელა

გიორგი და ნუგზარ მშვენიერაძეები

სპორტული წოდებები ჩამოართვეს. თუმცა სსრკ-ის დელეგაციის ხელმძღვანელის მოადგილემ წყალბურთელები სასჯელისგან გვიხსნა, უფრო მეტიც — განაცხადა, რომ საბ-

ჭოთა ნაკრების ბიჭებმა უნებურად გამოხდომას საკადრისი პასუხი გაცეს, „განსაკუთრებით იყოჩაღა ზორბა ქართველმა“.

პოლონეთში აშშ-ის ელჩის პერსონა ნონ გრატად გამოცხადებას მოითხოვენ. ქართველებს პოლონელებზე ბევრი გვიკლია

«ისა იქვავა, თითქოს პოლონეთის გუბერნატორი იყოს»

პოლონეთის პარლამენტის დეპუტატებმა ევროსკეპტიკოსებისა და ნაციონალისტების გაერთიანება «კონფედერაციიდან» მოითხოვეს, პერსონა ნონ გრატად გამოცხადდეს აშშ-ის ელჩი პოლონეთში — ჯორჯიეტ მოსბახერი.

«დადგა დრო, იტყვას, რომ მისის მოსახერი პერსონა ნონ გრატა პოლონეთში. ჩვენ მოვუწოდებთ მთავრობას, მწვავე რეაქცია იქონიოს ამ საკითხზე. მთავრობამ უნდა შეწყვიტოს ისეთი გამოცემების მიღება, თითქოს ელჩი ისე არ იქცევა, როგორც პოლონეთის გუბერნატორი», — გან-

ჯორჯიეტ მოსბახერი

აცხადა სეიმის (პარლამენტის ქვედა პალატა) დეპუტატმა რობერტ ვინციკიმ 15 ივლისს გამართულ პრესკონფერენციაზე.

ვინციკიმ აღნიშნა, რომ, «კონფედერაციის» აზრით, «აშშ-ის ელჩი ერევა პოლონეთის საშინაო საქმეებში და არ ერიდება ქვეყნის ხელისუფლების გაკრიტიკებას».

ამას გარდა, დეპუტატმა მიუთითა «პოლონეთის ხელისუფლების ურეაქციოებაზე ელჩის გამოხატულებების მიმართ. «ის იცავდა Uber-ს ინფრასტრუქტურის საინისტრუქტორს მიერ მომზადებული ცვლილებებისგან, აკრიტიკებდა ხელისუფლების გადაწყვეტილებას, დაენესებინა გადასახადი ციფრულ მომსახურებაზე, რომელიც შეეხებოდა ამერიკულ კომპორატებს, აზრს გამოთქვამდა 5G ტექნოლოგიის დანერგვაზე აშშ-ის ინტერესების შესაბამისად», — განაცხადა დეპუტატმა, რომელიც ამტკიცებს, რომ აშშ-ის ელჩის ქმედება ეწინააღმდეგება უენევის კონვენციას.

ria.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთელმა

«დადგა დრო, იტყვას, რომ მისის მოსახერი პერსონა ნონ გრატად გამოცხადდეს აშშ-ის ელჩი პოლონეთში. ქართველებს პოლონელებზე ბევრი გვიკლია»

ჩინეთში მოიხატა აშშ-ის ელჩის ნაპრობითი გამოცხადება

ჩინეთში 10 პროცენტით მოიმატა იმ მოქალაქეთა რაოდენობამ, რომლებიც უკმაყოფილონი არიან თავიანთი ქვეყნის ევროკავშირის წევრობის გამო. ამას მოწმობს სააგენტო STEM-ის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგები.

იქ თავისი პოზიცია გამოკითხულთა ნახევარზე მეტი წინააღმდეგია ევროკავშირის უფლებების გაფართოების კოვიდ-19-ის მსგავს საგანგებო ვითარებაში.

ამას გარდა, გამოკითხვის მონაცემების თანახმად, მოი-

საერთაშორისო ინსტიტუტების მიმართ, როგორც არის ნათქვამი, აგრეთვე, საშინაო მეურნეობების უსაფრთხოების ინდექსი», — განაცხადა STEM-ის ანალიტიკოსმა ნიკოლა ბორჟეიმ და დასძინა, რომ წარსულში ჩინეთის ნდობა ევროკავშირისადმი ყველაზე მეტად შემცირებული იყო 2009-2012 წლების ეკონომიკური კრიზისის პერიოდში.

შეგახსენებთ, რომ ჩინეთმა ევროკავშირის წევრობა 2004 წელს მოიპოვა. ამასთანავე, ქვეყანა 1999 წლიდან არის ნატოს წევრი. ბოლო 15 წლის განმავლობაში ჩინეთის მხარდაჭერა ევროკავშირში ჩინეთის წევრობის მიმართ თანდათან შემცირდა.

eadaily.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთელმა

«შეახიჩა დრო ისეთი საერთაშორისო ინსტიტუტების მიხედვით, როგორც არის ნათქვამი, აგრეთვე, საშინაო მეურნეობების უსაფრთხოების ინდექსი», — განახსნა STEM-ის ანალიტიკოსმა ნიკოლა ბორჟეიმ და დასძინა, რომ წარსულში ჩინეთის ნდობა ევროკავშირისადმი ყველაზე მეტად შემცირებული იყო 2009-2012 წლების ეკონომიკური კრიზისის პერიოდში»

www.geworld.ge

საქართველო

ესტუბრით ჩვენს სანტს

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

სარედაქციო კოლეჯია

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორებს ექიანებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. რედაქციის პოზიცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: geworld@inbox.ru

ჩინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ჩჰენ ქეზუანი

ჩინეთი: ჩვენ სისტად ვუასუსებთ აშშ-ის კავშირის ნებისმიერ გამოვლენას

აშშ-ის პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის მიერ ჰონკონგში შექმნილი ვითარების გამო ჩინეთისთვის სანქციების დაწესების შესახებ კანონპროექტზე ხელმოწერის შემდეგ ოფიციალური პეკინის რეაქციამ არ დააყოვნა. ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ჩჰენ ქეზუანმა მკაცრად მიმართა აშშ-ის ელჩს ჩინეთში — ტერი ბრენდსტედს:

«მინდა, პირდაპირ განვუცხადო ამერიკის მხარეს: ჩვენ ხისტად ვუპასუხებთ აშშ-ის ჰეგემონიის ნებისმიერ გამოვლენას და უსამართლო გამოხატულებებს ჩინეთის მიმართ, — თქვა ჩჰენ ქეზუანმა. — ვაშინგტონის «დიდი გვემები», მიმართული ჩინეთის ქვეყნის განვითარების დასამუხრუჭებლად, კრახისთვისაა განწინრული. გირჩევთ, დაუყოვნებლივ შეიტანოთ კორექტივები მიღებულ გადაწყვეტილებებში, შეწყვიტოთ ცილისწამება ჩინეთის მიმართ და უარი თქვათ პროვოკაციებზე».

ნიფო უშიშროების ორგანოები ამ რეგიონში, რომლებზეც არ ვრცელდება ჰონკონგის ადმინისტრაციის იურისდიქცია. ეს ინიციატივა თეთრმა სახლმა «ავტონომიის დარღვევად» შეაფასა.

ამის შემდეგ აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა განაცხადა, რომ ხელი მოაწერა კანონპროექტს ჩინეთისთვის სანქციების დაწესების შესახებ ჰონკონგში შექმნილი ვითარების გამო. მან, აგრეთვე, გამოსცა ბრძანებულება ამ სპეციალური ადმინისტრაციული რაიონისთვის საგარეო-ეკონომიკური პრეფერენციების გაუქმებაზე. ამით ჰონკონგმა დაკარგა პრივილეგიური სტატუსი აშშ-თან საქმიან ურთიერთობებში.

eadaily.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთელმა

საქართველო

თუ გსურთ, გაზეთი «საქართველო» და მსოფლიო მიიღოთ სახლიდან გაუსვლელად და ისარგებლოთ უფასო საკურიერო მომსახურებით, შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ შემდეგ კომპანიებს:

«ელვა.ჯი» — ტელ: 2 38 26 73; 2 38 26 74
«მატეა» — ტელ: 599 982 773; 2 14 74 22

